A° 1863. DINGSDAG 30 Junij. N° 154.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is per drie maanden *f* 6 voor Rotterdam, en *f* 7 franco per post door het geheele Rijk.

Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.

Enkele Nommers 10 Cents.

BUREAU: Hoogstraat, Wijk 10, N.° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels............ *f* 1.—
Iedere regel meer .... - 0.20
Andere Advertentiën per regel .... - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

ROTTERDAM 29 Junij.

In de zitting van de Eerste Kamer werd behandeld de *begrooting voor het Departement van Kolonien* voor 1863. — De heeren *Schimmelpenninck van der Oije*, *van Nispen van Pannerden*, *Hartsen* en *Boreel van Hogelanden* hebben zich tegen de begrooting verklaard. De heeren *Blankenheym*, *van Rhemen van Rhemenshuizen* en *Viruly* waren gunstig voor de begrooting gestemd. Wel zullen zij nadere inlichtingen van den Minister verwachten, maar zij wezen op de geruststellende verklaringen in de Tweede Kamer afgelegd, wilden hun voorloopig vertrouwen aan den Minister schenken, en hem de gelegenheid laten om door zijne handelingen het vertrouwen te regtvaardigen. — Morgen voortzetting der beraadslagingen.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is: 1°, beraadslaagd over het wetsontwerp tot goedkeuring van het met België gesloten verdrag tot *afkoop van den Scheldetol*. De heer *van Goltstein* was eigenlijk de eenige spreker over dat verdrag. Uit een geldelijk oogpunt vond hij het minder voordeelig, maar uit hoofde van het handelsbelang en de goede betrekkingen met België was hij er voor. Intusschen heeft er eene langdurige discussie plaats gehad, doordien de heer *Godefroi* de verdediging op zich nam van de handelingen van het vorig Kabinet, dat geen 11 of 13 millioen maar 15 millioen zou hebben gevorderd, en tevens de kapitalisatie van de *f* 400,000 onvervreemdbare rente ten laste van België zou hebben beoogd. — De *Ministers van Binnenlandsche Zaken* en *van Finantien* hebben het ontwerp verdedigd en daarbij onderscheidene officieele stukken voorgelezen om de beweringen van den heer Godefroi te wederleggen. Deze heeft echter volgehouden dat er geene vordering van 11 of van 13 millioen was gedaan. De *Minister van Finantien* heeft in antwoord op den heer van Goltstein het verdrag uit het geldelijk oogpunt verdedigd. Dat verdrag is ten slotte met algemeene stemmen *aangenomen*.

II. Is evenzeer, maar zonder discussie, met algemeene stemmen *aangenomen* het *verdrag van handel en scheepvaart* met België gesloten.

III. Is door de Ministers van Buitenlandsche Zaken en van Finantien ingetrokken het wetsontwerp tot goedkeuring van het verdrag met de Hawaiï-eilanden. En

IV. Is beraadslaagd over het wetsontwerp tot *verhooging van Hoofdstuk V* (Binnenl. Zaken) *der Staatsbegrooting voor* 1863. Artikel 1 (*scheepvaart-kanalen in Groningen*) is zonder discussie goedgekeurd. Art. 2 (*Calamiteuse polders in Zeeland*) werd, na eenige discussie, met 45 tegen 8 stemmen goedgekeurd. Art. 3 (*haven te Middelharnis*) gaf ook tot eenige discussie aanleiding, maar werd met algemeene stemmen goedgekeurd. Het geheele wetsontwerp werd met algemeene stemmen *aangenomen*.

Na verwerping van een voorstel van den heer de Poorter tot het houden eener avondzitting, is de voortzetting der beraadslagingen op morgen bepaald.

Eene depêche uit St. Petersburg meldt dat de nota's der drie Mogendheden aan Prins Gortschakoff zijn overhandigd. Het antwoord zal waarschijnlijk niet langer op zich laten wachten dan de vorige keer; alhoewel het voor alsnog zeer voorbarig mag genoemd worden om den inhoud van dit antwoord mede te deelen, zegt de Mémorial Diplomatique evenwel er toe in staat te zijn. Volgens dit orgaan zou Rusland de grondslagen voor de onderhandelingen aannemen. Prins Gortschakoff zou echter op enkele punten wijzigingen verlangen, b. v. dat de conferentie te St. Petersburg zou gehouden worden. Het blad meent echter te weten dat de drie Mogendheden Brussel zouden hebben aanbevolen, en volgens zijn inzien zal het weinig moeite kosten om de Russische Regering over te halen dit plan goed te keuren.

Na al hetgeen wij vroeger reeds aangaande de voornemens van het Russische Kabinet mededeelden, zal het niemand vreemd voorkomen, dat wij de mededeelingen van de Mémorial Diplomatique voor alsnog in twijfel trekken.

The Daily News wijdt een artikel aan het door Rusland te geven antwoord. Het blad meent dat het in verzoenenden geest zal zijn gesteld en zoodanig ingerigt, dat de onderhandelingen er door zullen worden gerekt tot aan den winter. Het zou voorzeker — dus vervolgt het Russische orgaan — de behendigste taktiek zijn om de zes punten aan te nemen en de verantwoordelijkheid der verwerping op de schouders te laden der Polen.

De Fransche Moniteur deelt een schrijven mede van den Keizer aan den tegenwoordigen president van den Staatsraad, minister Rouher, dat, naar wij meenen, overal en teregt een groot opzien zal baren en hetwelk in elk opzigt toejuiching verdient. Het schrijven handelt over de misbruiken van de centralisatie en de middelen om dit tegen te gaan. De misbruiken worden in korte, doch duidelijke bewoordingen aangewezen en de verschillende sectien van den Raad van State zijn belast om alle bijzonderheden van het administratief stelsel te onderzoeken en er de noodige wijzigingen in te brengen. Deze arbeid kan slechts goede gevolgen hebben, en alhoewel het niet waarschijnlijk is dat de zoo gewenschte administratieve vereenvoudiging zal verkregen worden, zal toch de eerste stap op den goeden weg zijn gezet.

Het valt dan ook niet te ontkennen dat de Keizer door het initiatief te nemen van deze nieuwe hervorming, een doorslaand bewijs heeft gegeven van de begeerte om krachtig voort te gaan op den weg van vooruitgang en vrijheid.

Ten opzigte der nieuwe plannen van interventie tusschen Noord- en Zuid-Amerika zegt La Presse: „Men heeft dezer dagen veel gesproken van eene bijeenkomst, welke onlangs zou hebben plaats gehad tusschen den Keizer en den heer Slidell, den gezant der Zuidelijke Staten.

„Er zou, naar men zegt, een ernstig besluit genomen zijn, en, mag men geloof slaan aan zekere geruchten, dan zouden Frankrijk en Engeland het bijna volkomen eens zijn om nog eene poging tot bemiddeling te doen, en mogt zij onverhoopt gelukken, dan zou men onmiddellijk tot de erkenning overgaan."

Volgens eene particuliere correspondentie uit Kopenhagen aan de Correspondance Havas gerigt, zouden de berigten aangaande de sluiting van een of- en defensief verbond tusschen Denemarken en Zweden zeer voorbarig zijn. Men beweert zelfs dat Zweden zich weder meer dan ooit zou teruggetrokken hebben, op grond dat men geenszins door Denemarken in een oorlog met Duitschland zou willen gewikkeld worden.

De Minister van finantien van het Koningrijk Italië heeft, in de jongste zitting van den Senaat, de gelegenheid gehad om zeer voldoende mededeelingen te doen aangaande den toestand van de schatkist. Vóór dat het dienstjaar zal geëindigd zijn, zullen vijf en twintig millioenen bezuinigd zijn en binnen vier jaren zal het evenwigt tusschen de ontvangsten en uitgaven van den Staat hersteld zijn. Het budget is na deze redevoering aangenomen.

De Oostenrijksche Kamer van Afgevaardigden heeft het ontwerp-adres op de troonrede aangenomen. Het is in even liberalen geest gesteld als de openingsrede van den president.

De Koning van Zweden en Noorwegen heeft den 22 junij te Christiania de zitting van de 17de Storthing gesloten.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 27 Junij.

(*Particuliere Correspondentie.*)

De geruchten aangaande de nieuwe pogingen, welke door Frankrijk en Engeland zullen worden gedaan om eene verzoening tusschen de Noordelijke en Zuidelijke Staten tot stand te brengen, blijven aanhouden, niettegenstaande graaf Russell, in antwoord op eene interpellatie van lord Clanricarde, in het Hoogerhuis verklaarde, dat de Engelsche Regering geene mededeelingen van Keizer Napoleon had ontvangen „betrekkelijk de erkenning van de Zuidelijke Staten." Men beschouwt deze woorden dan ook geenszins als eene bepaalde logenstraffing dier geruchten, want volgens deze zou er alleen sprake zijn van eene erkenning van het Zuiden, wanneer alle pogingen zouden hebben schipbreuk geleden om een einde te maken aan den bloedigen burgeroorlog. De debatten welke aanstaanden dingsdag in het Lagerhuis zullen worden gevoerd, zullen naar men hoopt aan alle onzekerheid een einde maken, en gij zult dus wel willen aannemen, dat zij met groot ongeduld worden te gemoet gezien.

Volgens de jongste Amerikaansche berigten hebben de Zuidelijken, onder bevel van Lee, de beweging ten uitvoer gebragt, welke de meeste Amerikaansche bladen hadden voorspeld dat geschieden zou. De troepen zijn den Rappahannock overgetrokken en den Potomac genaderd, terwijl eenige regementen kavalerie zich in Maryland hebben geworpen. Dit is niet de eerste maal dat een der oorlogvoerende partijen het waagt om een inval te doen op vijandelijk grondgebied; integendeel, het is een incident dat men herhaaldelijk in dezen oorlog heeft kunnen opmerken. Men zal zich o. a. nog levendig herinneren dat generaal Jackson, die onlangs bij Chancellorsville werd gedood, in het vorige jaar met zijn gansche leger den Potomac overtrok om Maryland binnen te dringen, waaruit hij door Mac Clellan weder verdreven werd. Natuurlijk is het mij ten eenenmale onbekend welke gevolgen de onderneming van Lee zal hebben. Ik wensch alleen uwe aandacht te bepalen op het feit dat de Zuidelijke organen er in der tijd met veel ophef van gewag maakten, waarschijnlijk met het doel om de aandacht van de belegering van Vicksburg af te leiden, alwaar de neger-regementen, voor de eerste maal, niet zonder succes hebben gestreden.

De Tory-partij heeft gisteren feest gevierd, en men kan het haar niet euvel duiden dat, nu er zich geene gelegenheden bij het parlementair debat voordoen om hare partij lof toe te zwaaijen, zij met elkander aanzitten om die gelegenheid te zoeken. Zonderling genoeg werd het diner niet door lord Derby bijgewoond, terwijl de leiding van het feest aan den heer Disraeli was toevertrouwd. Het was vermakelijk, zoo niet leerzaam, te zien hoe deze leider van de conservatieve partij zich van de hem opgelegde taak kweet en zich allerhande complimentjes toevoegde. Met zelfvoldoening wees hij er toch op, dat hij nog altijd het volkomen vertrouwen der oude leden bezat en dat de jongere leden in hem hunnen leider zagen. Sedert twaalf jaren, dus vervolgde hij, doet de conservatieve partij reuzenschreden, en het lijdt geen twijfel of zij zal spoedig meester van het terrein zijn. Natuurlijk mag men het zoo naauw niet nemen wanneer men zich tot zulke exclamatien laat verleiden, wanneer men vrolijk onder de politieke vriendjes aanzit, maar eene andere quaestie is het of de Tories door zulke demonstratien hun droombeeld zullen verwezenlijkt zien.

Het Russische antwoord, hetwelk hier met het grootste ongeduld wordt tegemoet gezien, wordt gemeenlijk besproken in den zin alsof het zal beslissen over vrede of oorlog. Dit is m. i. onjuist. Men mag toch niet van de geslepenheid van Vorst Gortschakoff onderstellen, dat hij de voorstellen van de drie Mogendheden op eene absolute wijze zal verwerpen; veeleer geloof ik dat men de quaestie op de lange baan zal schuiven, door de zes punten in toto aan te nemen, die in abstracto beschouwd geene hinderpalen daartoe aanbieden, maar veeleer de interventie der Westersche Mogendheden paralyseren.

De artikelen van The Morning Post maken hier een ongewonen indruk, dat wil zeggen: men maakt er zich vrolijk over. Dit blad doet zoodanig zijn best om den oorlog te provoceren, dat men haast geneigd zou zijn te meenen, dat er een gedeelte van de gestolen pandbrieven waren aangewend om dit blad tot het voeren van zulk een taal over te halen. Intusschen heeft dit orgaan onmiskenbaren invloed, zoo als ik u in mijn vorigen aantoonde, en het zou mij niet verwonderen dat lord Palmerston eerstdaags eens een formeel dementi aan die artikelen gaf om de betoogen van The Times, Daily News en The Economist te ontzenuwen, die, zonderling genoeg, in dit blad een half officieel orgaan zien en zich daarom laten verleiden om anti-ministerieele artikelen te schrijven en den „Old Pam" aanraden zijn welverdiende rust te gaan nemen.

Het bal dat de officieren der garde aan den Prins en de Prinses van Wallis hebben aangeboden is zeer luisterrijk geweest en werd door Z. K. H. den Prins van Oranje bijgewoond. Er waren 2000 genoodigden; het paleis der tentoonstelling, dat voor deze gelegenheid in een prachtigen tuin was herschapen, bood gelegenheid te over aan om ieder genoegzame plaats en gemak te bezorgen. Het feest mag geacht worden een der schitterendste te zijn geweest, welke ter eere van het jonge Vorstelijke Paar zijn gegeven.

— Uit de door het bureau van koophandel openbaar gemaakte staten blijkt dat de aangegeven waarde der uitvoeren in de maand mei £ 11.284,289 bedragen heeft, tegen £ 11,206,070 in mei 1861 en £ 11,289,587 in mei 1862. Van koffij is in de eerstgenoemde maand ingevoerd 8,763,380 ponden, tegen 7,964,731 in dezelfde maand van 1861, en 6,451,488 in die van 1862. Van ruwe suiker zijn in mei laatstleden 1,189,128 centenaars ingevoerd, terwijl de invoer daarvan in mei 1861 947,748 en in mei 1862 1,116,822 centenaars bedroeg. De invoer van verschillende wijnen bedroeg in mei laatstleden 1,260,848 gallons, tegen 1,150,061 en 1,287,649 gallons in dezelfde maand der jaren 1861 en 1862.

3726 schepen, gezamenlijk van 67,636 tonnen, werden in de maand mei laatstleden voor de buitenlandsche vaart ingeklaard, terwijl het getal der daarvoor ingeklaarde schepen in dezelfde maand des vorigen jaars 3901, gezamenlijk van 964,165 tonnen, beliep; uitgeklaard zijn in de eerstgenoemde maand 4601 schepen, gezamenlijk van 1,403 355 tonnen, tegen 4832 gezamenlijk van 1,078,515 tonnen, in dezelfde maand van 1862. Voor de kustvaart werden in mei 1863 ingeklaard 13,841 schepen, gezamenlijk van 1,493 959 tonnen, en uitgeklaard 13,466 schepen, gezamenlijk van 1,436,661 tonnen.

FRANKRIJK.

PARIJS 28 Junij.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Door den Moniteur wordt heden morgen een hoogst belangrijk schrijven medegedeeld, door Keizer Napoleon III gerigt tot den heer Rouher, minister-voorzitter van den Staatsraad, betrekkelijk de nadeelige uitwerkselen, in sommige opzigten te weeg gebragt door het systeem van centralisatie, waaruit o. a. een stortvloed van reglementen, verordeningen enz. geboren is. Bij dat schrijven worden de sectien van den Staatsraad uitgenoodigd om eene naauwkeurige opgave te doen van alle administratieve formaliteiten, welke verschillende vraagstukken van locaal belang in den regel moeten doorloopen en daarbij een vergelijkenden staat te voegen van de verbeteringen welke daarin zouden kunnen en moeten gebragt worden. Het is op zich zelf reeds belangrijk, door den Keizer te hooren bekennen dat de oplossing van de eenvoudigste quaestien gebonden is aan formaliteiten als zonder eind. Lang is die klagt bij verschillende takken van bestuur vernomen, en het zal dus voorzeker een aangenamen indruk maken, den Keizer het initiatief te zien nemen van eene administratieve hervorming, welke mag aangemerkt worden als een eersten slag, toegebragt aan het beginsel van overdrevene centralisatie.

Het zal u uit Londen bekend zijn dat de heer Roebuck, het Britsche parlementslid, onlangs in een bijzonder gehoor is ontvangen bij den Keizer te Fontainebleau, en dat men daaruit wil opmaken hoe de Britsche Regering zeer genegen zou zijn om in overleg met Frankrijk eene vernieuwde poging aan te wenden tot het verzoenen van de strijdvoerende Staten in Noord-Amerika, althans tot het doen aannemen van een wapenstilstand, zoowel door de Noordelijken als door de Geconfedereerden. De invallen, door een leger van 100,000 man onder generaal Lee in de Noordelijke Staten gedaan, zullen daarenboven, naar men hier meent, wel eene beslissende uitwerking hebben ten gunste van het spoedig sluiten van den vrede.

Dit punt trekt hier de aandacht voorzeker niet minder dan in Groot-Brittanje tot zich, omdat men voor onze fabriek-districten ook verlangend naar uitkomst omziet.

Men is voor 't overige hier ook in gespannen verwachting naar den uitslag der Parlementszitting te Londen op dingsdag 30 dezer, welke belooft ten opzigte van het Poolsche vraagstuk zeer belangrijk te zullen zijn. Die quaestie heeft intusschen sedert de afzending der bekende nota's geen stap voorwaarts gedaan. In onzen Moniteur werden gisteren de instructien medegedeeld, die generaal Mourawieff aan alle autoriteiten van zijn Gouvernement heeft doen toekomen, met betrekking tot den door vrouwen gedragen rouw. Die instructien moeten òf aan een dwaas, òf aan een onmenschelijken barbaar worden toegeschreven. Die generaal begint eene treurige beruchtheid te krijgen, gelijk aan die van Hudson Lowe of den Oostenrijkschen generaal Haynau.

De Keizer is heden op de Tuilerien aangekomen om een Ministerraad te presideren. Vrij algemeen is hier het gerucht verspreid, dat Z. M. dezer dagen een hoogst belangrijk onderhoud heeft gehad met Z. K. H. den Prins van Oranje. In de officiële wereld wordt daarover druk geredekaveld, maar ik heb nog niet kunnen te weten komen wat ten deze de zuivere waarheid is, en het komt mij alles behalve waarschijnlijk voor — zoo als sommigen beweren — dat er eenig verband zou bestaan tusschen de gesprekken, die het hoofd van den Staat met den aanstaanden Koning der Nederlanden hield, en het erkende feit dat onze Keizer met leede oogen de bijzonder sterke verdediging van Antwerpen ziet.

Minister Billault zal morgen met een zeer prachtig diner aan zijne collega's het in bezit nemen vieren van de uitstekend fraaije appartementen, voor het Ministerie van Staat in het Louvre bestemd.

Door den heer Granier de Cassagnac is een schrijven in La Nation geplaatst, waarin hij verklaart geheel vreemd te blijven aan de redactie van dat blad, hetwelk eene quasi-liberale rigting schijnt te willen gaan volgen.

De prefect van het departement Pas de Calais is afgezet, ter belooning voor den ongelukkigen uitslag der verkiezingen; de arme man heeft niet kunnen beletten dat er in zijn departement drie afgevaardigden van de oppositie zijn verkozen. Ook de prefect van Orléans, de heer Coëtlogon, onderging een gelijk lot; in de eerste plaats omdat hij op zeer onhandige wijze de candidatuur heeft tegengewerkt van den heer Pereira (lid der oppositie), zóó onhandig zelfs, dat nu vermoedelijk de verkiezing van den officiëlen kandidaat dien ten gevolge nietig zal worden verklaard; en ten anderen uithoofde van het voortdurend misverstand met den bisschop Dupanloup.

Door La France is een artikel gepubliceerd, hetwelk ten opschrift draagt „Frankrijk en de democratie," waarin het blad wanhopende pogingen doet om te bewijzen dat de oude partijen niets meer vermogen. Alleen van het Keizerrijk is heil te wachten!

— Bij de beraadslagingen in den Italiaanschen Senaat over het budget heeft de Minister medegedeeld, dat de bezuinigingen, die op 20 millioen geraamd waren, op het einde des jaars zullen blijken 25 millioen te bedragen. De Minister voegde er bij dat de nieuwe wet op de belastingen in vier jaren de uitkomst zou opleveren waarvan in zijne finantiële beschouwing melding was gemaakt. De begrooting is door den Senaat goedgekeurd.

— Uit Turijn verneemt men dat bij dagorder des Ministers van marine de vorming van een evolutie-eskader bevolen is, hetwelk uit 7 stoomfregatten, 1 stoomkorvet en een avisojagt bestaan moet, en onder de bevelen van den contre-admiraal Provana geplaatst worden, die zijne vlag aan boord van de Maria Adelaïde hijschen zal. De nog op verschillende stations verspreide schepen zullen den 1 julij onder genoemd bevel vereenigd worden.

— Hoogst gewigtige staatkundige documenten, afkomstig uit de nalatenschap van den generaal Savary, hertog van Rodrigo, onder het eerste Keizerrijk, waren door hem in handen gelaten van den heer Michel Aumont, oud-notaris te Parijs, en die, tijdens de Restauratie, door verschillende voorname staatkundigen, finantiers en militairen, onder anderen door den hertog van Ragusa en den oud-bankier graaf Perregaux, tot bewaarder hunner papieren gekozen werd. Het onlangs overlijden van den heer Aumont heeft al het gewigt dezer hem toevertrouwde papieren, die welligt Staatsgeheimen zouden kunnen betreffen, en de mededeeling van welker bestaan de Regering aan den ijver des vrederegters in het kanton Charenton te danken heeft, aan het licht gebragt. Al die stukken zijn nu in de archieven van het Keizerrijk geplaatst.

— De congregatie voor den Index te Rome heeft de volgende werken op de lijst der verboden boeken geplaatst: al de romans van Alexandre Dumas; l'Enseignement pratique dans les salles d'asile, door mevrouw Pape-Carpentier; Chiefa e Regno d'Italia, door den kanunnik E. Reali, en het Onderzoek naar het ontwerp van burgerlijk wetboek, het Italiaansch Parlement door den heer Bunina aangeboden.

— La Epoca van Madrid wil weten dat Keizer Napoleon voornemens is in den loop der maand julij de stad Sint Sebastiaan te bezoeken.

DUITSCHLAND.

Berlijn *27 junij.* — De Kreuzzeitung verzekert dat de krachtdadige houding der autoriteiten thans overal den gelukkigsten invloed heeft uitgeoefend. Ofschoon deze omkeering van zaken door dat blad met vreugde begroet wordt, ontraden al de feodale dagbladen, om ligt te bevroeden redenen, de ontbinding van het Huis der Afgevaardigden.

— Naar men verneemt zal nu tot de organisatie der artillerie worden overgegaan. Ook wordt van eene sterkere bevestiging van Coblenz gesproken.

— In doorgaans goed onderrigte kringen werd heden verzekerd dat Beijeren, zonder het antwoord van Pruissen op zijne laatste, den 12 dezer in de algemeene Tolconferentie afgelegde verklaring af te wachten, aan verschillende Staten der Tolvereeniging, — vermoedelijk aan die welke in zijne zienswijze over de zaak deelen, althans Pruissen behoort daartoe niet, — de uitnoodiging tot eene afzonderlijke Tolconferentie heeft toegezonden.

Het gewigt van dezen stap behoeft geen nadere toelichting, maar Beijeren en zijne bondgenooten kunnen toch onmogelijk gelooven dat zij langs dezen weg de opneming van Oostenrijk in het Tolverbond zullen te weeg brengen. Ten hoogste kan het tot eene ontbinding van het Tolverbond leiden, en de voorstanders van het beschermend stelsel mogen dan zien welke betrekkingen zij met Oostenrijk aanknoopen.

— Onlangs zeide men dat Vorst Gortschakoff zich jegens zekere diplomaten had uitgelaten dat Rusland niet in eene behandeling van het Poolsche vraagstuk in eene Conferentie der acht Mogendheden kon bewilligen, maar die alleen langs diplomatieken weg tusschen het eene Kabinet en het andere kan doen plaats grijpen. In onze Regeringskringen houdt men dit echter niet voor de opvatting van het Russisch Kabinet, en meent veeleer dat het er geen bezwaar in zien zal in de bijeenkomst eener Conferentie te bewilligen. Volgens sommigen zou echter de voornaamste zwarigheid hierin bestaan, dat Rusland de zaak van Polen niet uitsluitend in de Conferentie behandeld wil zien, in welk geval men dan misschien trachten zou door de gelijktijdige behandeling van een ander vraagstuk dat bezwaar weg te nemen.

Weenen 26 *junij.* — In het Lagerhuis werden de beraadslagingen over het adres heden voortgezet. In de zinsnede over Polen werd een amendement van Herfst, de handhaving der integriteit van Oostenrijk betreffende, goedgekeurd. Grochalski kwam op tegen de opvatting als zou hij in zijne gisteren gedane verklaring Galicië op het oog hebben gehad. Amendementen van Winterstein op de zinsnede over de betrekkingen van het Tolverbond, en van Brinz ten opzigte van het Duitsche vraagstuk, werden verworpen. Graaf Rechberg antwoordde op een gezegde van den afgevaardigde Schindler, dat niet alleen in het Poolsche, maar in alle vraagstukken, de politiek van Oostenrijk eene politiek des vredes is. Morgen worden de beraadslagingen voortgezet.

— De Presse doet opmerken dat, met het oog op de met het Petersburger Kabinet aangeknoopte onderhandelingen, de beraadslagingen in ons Lagerhuis van groote beteekenis zijn. „Mogt men, zegt dat blad, aan het Russische Hof nog in dwaling over de stemming in Oostenrijk verkeeren, zoo is daaraan door de heden gehouden beraadslagingen over het adres voor goed een einde gemaakt. Met genoegen nemen wij er acte van dat zich tot hiertoe in het Huis der Afgevaardigden geen enkele stem vóór Rusland en tegen Polen heeft doen hooren."

— Naardien de Piemontesche Regering de officieren en soldaten, die nog langer in de militaire dienst des Hertogs van Modena blijven, met het verlies hunner burgerlijke en staatkundige regten bedreigt, heeft de Hertog aan die officieren en manschappen de terugkeering naar hunne haardsteden toegestaan, met de bijgevoegde verklaring dat de officieren, in geval der herstelling zijner regtmatige Regering, met denzelfden rang in zijn leger kunnen terugkeeren. Naar het zich thans laat aanzien, zullen zij hiermede vooreerst geen haast behoeven te maken. De groote meerderheid der manschappen is bereids huiswaarts gekeerd, en de ontbinding der geheele brigade na op handen.

— Gisteren had in het gebouw der Nationale Bank de verkooping der heerlijkheid Pardubitz, onder het voorzitterschap van den gouverneur der Bank, plaats. Als koopers hadden zich Vorst Thurn en Taxis, de heer Langrand Dumonceau, namens eene Belgische maatschappij, en de Crediet-Vereeniging aangemeld. Deze laatste werd ten slotte, als de meestbiedende, voor de som van 4,151,000 florijnen eigenares van die uitgestrekte goederen.

Per Telegraaf.

Londen 29 Junij.

The Times meldt, dat graaf Russell eene depêche uit St. Petersburg gekregen heeft, waarbij de ontvangst aldaar berigt wordt der nota's van de drie Mogendheden.

Nog berigt gemeld blad dat er geen voorstel tot erkenning van de Zuidelijke Staten van Noord-Amerika door den baron Gros aan graaf Russell is gedaan.

Parijs 29 Junij.

De Moniteur behelst de benoeming van den heer Rouland tot eersten onder-voorzitter van den Senaat.

Z. M. de Keizer is gisteren avond ten elf ure alhier aangekomen.

Van de Poolsche Grenzen 28 Junij.

Het revolutionaire bewind van Polen heeft begrepen ook van zijne zijde op de voorstellen der drie Mogendheden te moeten antwoorden. Dat antwoord zou heden verzonden zijn.

Het gerucht van de terugroeping des generaals Murawieff is ongegrond; die generaal bezit voortdurend het volledige vertrouwen des Keizers.

Londen 29 Junij.

Koloniale Waren stil. **Tarwe** 1/ lager. **IJzer.** Schotsch Giet- 51/9. **Oliën.** Raap- 47/3, Patent- 49/3, Lijn- 45/.

Ter **Veemarkt** van heden werden aangeboden: 4330 Runderen, 99 Kalveren, 24,340 Schapen en 310 Varkens. Voor beste Runderen werd 5/2, voor Kalveren 4/8, voor Schapen 5/2 en voor Varkens 4/6 betaald.

De Shannon is uit West-Indië alhier aangekomen.

Liverpool 29 Junij.

Katoen. Omzet 5000 balen.

Berlijn 29 Junij.

Rogge 48¾, op levering 48. **Raapolie** 15½, op levering 14½.

LONDEN 29 Junij.

Geconsol. 3 pc. 92½. Rusl. 1862 5 pc. 92½. Spanje 3 pc. 55; dito 2 pc. 49⅞; dito Passive 34⅜; dito Cert. Coup. 12⅞. Turksche Cons. 50⅛. Port. 1853 3 pc. 49⅞; dito 1862 49⅛. Mexico 3 pc. 37. Grenada 16; dito Nieuwe 31⅞; dito Uitgest. 9⅛. Landwarr. 7. Venezuela 2 pc. 59½. Ecuador N. gecons. 1 pc. 16⅞. Grieken 1824 5 pc. 36½; dito Coup. 17⅜. Vereen. Staten 5 pc. 62; d.° dito 6 pc. 66. Illinois Shares 71; dito Bonds 74. Wissel 3/m. Amst. 11.12¾; idem Parijs 25.52½; idem Hamburg 87; idem St. Petersb. 36¼.

PARIJS 29 Junij.

Frankrijk 3 pc. 68.50; dito 4½ pc. 97.10; Crediet Mobil. 1191. Fr. Oostenr. Spoorw. —; Russ. dito 433. Spanje 3 pc. —; dito 2 pc. —. Italië 73.25.

ANTWERPEN 29 Junij.

België 4½ pc. 99⅞; dito 2½ pc. 61. Oostenr. Metall. 5 pc. 67⅜; dito Nation. 71½; dito Crediet Actien 436.50. Spanje 3 pc. 50⅞; dito 2 pc. 48½. Crediet Guillou —.

BERLIJN 29 Junij.

Pruissen 4½ pc. 101⅞. Oostenrijk Metall. 5 pc. 68; dito Nation. 5 pc. 72½. Russ. Stiegl., 5de serie 89; dito dito 6de serie 95⅞; dito 1862 5 pc. 91⅞; dito Nieuwe 3 pc. 58⅞. Wissel Amsterdam 141⅞; dito Londen 6.20.

FRANKFORT 29 Junij.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 65⅞; dito Nation. 5 pc. 71½; dito Loten 1860 89⅞. Spanje 3 pc. 51; dito 2 pc. 48⅞. Wissel Londen 118½; dito Weenen 105½.

HAMBURG 29 Junij.

Rusland N. 3 pc. 55⅞. Spanje 3 pc. 48; dito 2 pc. 45½. Mexico 35⅞. Vereinsbank 104. Wissel Londen 13.03⅞; dito Amsterd. 35.85. Disc. —.

MADRID 27 Junij.

Spanje 2 pc. 49.70; dito 3 pc. 53.70.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 29 Junij.

In het bij dit N.° behoorend **BIJVOEGSEL** *zijn opgenomen de* **uitvoerige Verslagen** *der heden gehouden* **zittingen** *van de* **Eerste** *en* **Tweede Kamer der Staten-Generaal,** *enz.*

Heden namiddag ten 5 ure 40 min. arriveerde alhier H. M. de Koningin met Z. K. H. Prins Alexander en gevolg, komende van het Loo. H. M. werd bij aankomst aan het station van den Rijnspoorweg gecomplimenteerd door den heer Burgemeester dezer gemeente, alsmede door den Wurtembergschen consul alhier, den heer C. P. Sander. H. M. vertrok terstond naar het station van den Hollandschen spoorweg, waar H. M. werd verwelkomd door een der heeren commissarissen van die spoorweg-maatschappij. H. M. vertrok vervolgens met een extra-trein naar de residentie.

De Gemeenteraad alhier heeft heden met 31 stemmen tegen 1 besloten, zich te vereenigen met het voorstel van Burgemeester en Wethouders, strekkende om afwijzend te beschikken op de aan den Raad gerigte verzoeken tot afschaffing der kermis.

Het programma voor de Orgelbespeling, op woensdag 1 julij, des namiddags ten 2 ure, luidt als volgt: 1, Praeludium en Fuga, E. Friedrich Richter; 2, Largo uit de Sonate, op: 7 van L. van Beethoven, transcriptie van S. de Lange Sr.; 3, Orgel-Fantaisie, Maestoso, Allegro moderato, Andante, Maestoso, Allegro moderato, J. Worp; 4, Andante uit de 3de Sinfonie van W. A. Mozart, transcriptie van J. A. van Eyken; 5, Gevarieerd Koraal: *Freue dich sehr, o meine Seele* (Evang. Gez. 43). A. Hesse; 6, Inleiding en Dubbel-Fuga, Gustav Merkel.

Wij vernemen met genoegen, dat enkele ingezetenen dezer gemeente op aanstaanden woensdag, den 1 julij, den dag waarop de slaven in Suriname in vrijheid zullen gesteld worden, hunne deelneming in deze heugelijke gebeurtenis door het uitsteken van vlaggen zullen te kennen geven, en hopen dat dit voorbeeld door velen zal worden gevolgd.

Gisteren in de voormiddag godsdienstoefening in de Grootekerk alhier werd dr. F. Rauwenhoff, van Zalt-Bommel herwaarts beroepen, als predikant bij de Ned. Gereformeerde gemeente alhier bevestigd door ds. D. Chantepie de la Saussaye, die daarbij tot tekst gekozen had Eph. IV: 7—13. Des avonds hield de bevestigde zijne intreerede naar aanleiding van Matth. VI: 33.

Nadat gedurende drie dagen examina van alle klassen in de aan het Gymnasium alhier onderwezen wordende vakken hadden plaats gehad, werd heden de jaarlijksche promotie gevierd. Bij deze gelegenheid werden van de 6de kl. van het Gymnasium eervol naar de Hoogeschool bevorderd en met prijzen begiftigd: J. Sirks en H. A. Leenmans, die korte redevoeringen hielden. De met prijs begiftigde leerling C. Hartog, die van de 5de naar de 6de kl. werd bevorderd, declameerde. Daarna werden van de 4de kl. *A* naar de 5de kl. bevorderd M. H. C. van Oosterzee pr., W. F. A. van Dam pr., J. van den Bergh pr., M. A. Swellengrebel pr., T. M. F. Rietstap pr., W. J. Goudriaan en H. Levié; van de 4de kl. *B* werden eervol van het Gymnasium ontslagen en met getuigschriften van den met lof volbragten geheelen cursus begiftigd J. A. François pr., J. Muller pr., C. J. Hudig pr., C. G. Sölling pr., R. M. Mees pr., J. C. Robertson pr. en J. H. Veder pr.; van de 3de kl. *A* naar de 4de kl. *A* werden bevorderd P. D. Chantepie de la Saussaye pr., J. te Winkel pr., J. K. van Weel pr., J. H. Fuhri Snethlage pr. en J. de Loos; van de 3de kl. *B* naar de 4de kl. *B* D. van der Pot C. Wz. pr., P. J. A. Salomons pr., H. van Heusde pr., C. W. C. Wijumalen, L. van Geelkerken, H. Giltay en C. van Stolk; van de 2de kl. *A* naar de 3de kl. *A* G. de Haas pr., W. L. van Helten pr., A. J. Leenheer pr. en G. J. van Limburgh pr.; van de 2de kl. *B* naar de 3de kl. *B* J. Cardinaal pr., J. A. Roest van Limburgh pr., P. J. van Limburgh pr., H. Vervoort pr., C. T. Salomons pr., H. N. Thooft pr., F. Petri pr., H. van der Paut, J. Hijmans en J. C. Visser; van de 1ste kl. *A* naar de 2de kl. *A* T. Nolen pr., S. J. Dekker pr., A. Osti pr., L. Polano, A. van Mens en P. F. van den Berg; van de 1ste kl. *B* naar de kl. *B* H. G. A. Behrens pr., J. H. Fol pr., B. Niemantsverdriet pr., E. Willemse pr., J. W. Ebbeler pr., P. J. van Limburgh, W. J. Kramers pr. en J. J. Polak. Alle met prijzen begiftigde jongelingen der 4de, 3de, 2de en 1ste kl. betuigden hunnen dank aan heeren curatoren in eene der aan het Gymnasium onderwezen wordende talen.

Aan het hoofd van de lijst der inzenders tot de hoogst belangrijke tentoonstelling van oudheden te Delft vindt men HH. MM. den Koning en de Koningin, H. M. de Koningin-Moeder, HH. KK. HH. Prins Hendrik, Prins en Prinses Frederik der Nederlanden. Het getal inzenders beloopt ruim 900, waaronder uit Delft 239, uit 's Gravenhage 71, uit Rotterdam 69, Leyden 35, Voorburg 40, Schiedam 35, Overschie 31, Amsterdam 29, Schoonhoven 28 enz. Uit een negentigtal gemeenten zijn de bijdragen gezonden, waaronder door vele besturen der gemeenten zelve, van de provincien en het Rijk, voorts van wetenschappelijke en kunstlievende inrigtingen en eene menigte belangstellende bijzondere personen. Door die algemeene sympathie is het mogelijk geweest zulk eene talrijke en merkwaardige verzameling bijeen te brengen, waarvan thans de catalogus het licht ziet. Deze zal, door zijne beschrijvingen en aanteekeningen, eene blijvende waardebehouden; door dien arbeid, inzonderheid van den heer H. C. Rogge, zal men reeds een belangrijker blik in de tentoonstelling kunnen slaan, wier plegtige opening den 2 julij zal plaats hebben.

Volgens art. 2 van het algemeen reglement op de spoorwegdiensten, vastgesteld bij Kon. besluit van 12 mei jl. (Staatsblad n.° 58), wordt hetgeen ter instandhouding van de goede orde op de buitenpleinen van en de toegangen tot de stations van spoorwegondernemingen is voor te schrijven, vastgesteld bij plaatselijke verordening, nadat de bestuurders der spoorwegdiensten vooraf zijn gehoord. Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken zijn de gemeentebesturen, voor zoo veel een spoorwegstation bij de bebouwde kom of binnen het gebied hunner gemeente is gevestigd, op de bovenstaande bepaling opmerkzaam gemaakt.

Van Terschelling wordt berigt, dat op den 4 dezer weder vier duikingen op het bekende wrak der Lutine zijn gedaan, die door elkander genomen ¾ uur hebben geduurd, doch met geen anderen uitslag dan het opbrengen van eenige ijzeren kogels en een ijzeren plaat van ruim 300 pond zwaarte, ofschoon het wrak tamelijk van zand bevrijd was. Van den 16 tot en met den 19den werden weder zes duikingen gedaan, doch zonder ander resultaat dan het opbrengen van eenige stukjes bladkoper en eene looden pijp. Den 24sten volgde nog eene duiking zonder iets op te brengen, waarbij echter is waargenomen dat de diepte op het wrak aanmerkelijk vermeerderd was, ten gevolge van het plaatsen van een steenton er op, waardoor schuring veroorzaakt en aan den stroom eene andere rigting gegeven wordt, zoodat het zand meer wegspoelt en het wrak er van bevrijd wordt, hetwelk dan ook de hoop doet koesteren, dat in het vervolg eene betere uitkomst zal worden verkregen.

Volgens de laatste Javasche Couranten, zijn als passagiers van Java naar Nederland vertrokken:

Per het schip Macassar, kapit. Rip, de heer G. Herfst. — Per Ludvig, kapit. Englund, de heer J. F. W. Loth en twee kinderen, J. W. P. Rasens en een bediende. — Per Joan, kapit. Laseur, de heer M. van Andringa en echtgenoot. — Per Anna en Sophia, kapit. Beckering, de heeren Verhulp en familie, van Gessel en familie, Vreede en familie, de kapiteins van Roy en Wijtenhorst, twee jongeheeren Vijzelaar, twee jongeheeren van den Bossche en drie Javasche bedienden.

Per Emergens, kapit. Smit, zijn van Amsterdam te Soerabaija aangekomen de heer H. ten Have en mejufvr. C. Offers.

Personen waarvan het vertrek is aangekondigd in de Javasche Courant:

F. Hasselman. — G. Jansen Jr. — H. A. M. Brumsteede. — C. Beth. — Ds. J. M. Verff. — Haack. — G. Schilthuis en familie. — Mr. O. van den Berg. — C. Schultze. — F. C. H. Gorissen, kapitein der artillerie. — S. J. Bayer. — T. A. Sesincklee.

's Gravenhage 29 *junij.* — H. M. de Koningin en Z. K. H. Prins Alexander zijn heden van het Loo in de residentie teruggekeerd. H. M. heeft na HD. aankomst het paleis het Huis ten Bosch betrokken.

— Z. K. H. Prins Frederik vertrekt morgen vroegtijdig van Voorschoten naar Minden, om tegenwoordig te zijn bij de viering van het 50jarig jubilé van het regement, waarover Z. K. H. bevel voert. HD. wordt zaturdag aanstaande van daar in de residentie terug verwacht.

— De generaal Mansouroff, Minister van Z. M. den Keizer aller Russen alhier, heeft voor eenigen tijd de residentie verlaten tot het doen eener buitenlandsche reis. De raad van legatie, graaf Sievers, neemt gedurende de afwezigheid van den Minister de zaken van het gezantschap waar.

— Gisteren zijn alhier aangekomen twee Pruissische officieren, die de verschillende inrigtingen tot het leger betrekking hebbende zullen onderzoeken.

— Eergisteren middag heeft de heer mr. A. Uyttenhooven, nieuw benoemd secretaris-generaal aan het Ministerie van Buitenlandsche Zaken, in het Hôtel Paulez, aan eenige zijner vrienden een luisterrijk diner aangeboden.

— De Minister van Finantien heeft aan heeren Burgemeester en Wethouders dezer stad de volgende missive gerigt:

„Ter voldoening aan het verlangen, kenbaar gemaakt bij UEds. brief van 18 mei ll., n.° 3843 16.753, 2de afdeeling, betreffende den toestand van het Haagsche Bosch, heb ik de eer u te kennen te geven dat ik uitzie naar een bekwaam en ijverig ambtenaar, om, als opvolger van den ontslagen boschwachter van der Zalm, het toezigt en onmiddellijk beheer van het Bosch te voeren.

„De tegenwoordige toestand is dus slechts voorloopig. Zoodra een kundig en practisch man over het Bosch zal gesteld zijn, zal daaraan al datgene worden gedaan, wat zal blijken noodig te zijn, om de instandhouding van het Bosch op eenen behoorlijken voet te verzekeren, waarbij dan, uit den aard der zaak, zal gelet worden op het belangrijk rapport, in der tijd uitgebragt door eene commissie van deskundigen."

Scheveningen 29 *junij.* — Binnen weinige dagen zal men met het werk van het leggen der gazpijpen den badweg bereikt hebben. Eergisteren avond is het eerste licht in den winkel van den heer Hammer ontstoken.

— Er is hier, naar het nog afwisselend weder, nog al drukte en verkeer, vooral is dit het geval aan het Gemeentebadhuis; vele diners hebben er plaats van tal van de aanzienlijkste familiën en verscheiden buiten- en binnenlandsche familien hebben reeds het Badhuis en Hôtel Garni betrokken; het logement is geheel besproken, zoodat men dezen zomer veel levendigheid aan het Badhuis zoowel van baders als gasten kan verwachten. De muziek van den heer F. Botgorschek, aan de uitvoering waarvan alle lof toekomt, draagt er veel toe bij, dat het terras des namiddags door velen druk bezocht wordt

Amsterdam 27 *junij.* — De natuurkundige afdeeling der Kon. Academie van Wetenschappen hield heden hare gewone vergadering.

De heer van Kerkhoff sprak over de rangschikking en onderlinge betrekking der organische radicalen. Hij lichtte zijne voordragt toe door formules. Deze bijdrage is bestemd voor de verslagen en mededeelingen.

De heer Bleeker handelde over eenige punten betreffende de fauna van Siam, naar aanleiding van geschenken der Koningen van dat Rijk aan het museum van den Jardin des Plantes te Parijs; welke waren toegezonden om het geslacht en de soort der visschen te bepalen.

De heer von Baumhauer deed een kort verslag van het onderzoek door hem ingesteld nopens het acideum roxellicum, en daarna eene mededeeling naar aanleiding van het werkje over de bepaling der digtheid van alcohol, inmengsels van alcohol en water, dat hij aan de Academie ten geschenke aanbood.

De heer Stamkart deelde naar aanleiding van het gesprokene door den heer von Baumhauer eenige opmerkingen mede omtrent de vervaardiging van areometers. Beide bijdragen zullen in de verslagen en mededeelingen worden opgenomen.

De heer van der Willigen deed eene bijdrage over secondaire interferentie-strepen in New-Yorksche wegen; hij zou een beknopt berigt daarvan voor de verslagen en mededeelingen inzenden.

De heer Bierens de Haan vroeg aan de Academie magtiging om zijne Méthode d'intégrales définies in de Hoogduitsche taal te mogen vertalen. Die magtiging werd verleend.

Daarna is de vergadering gescheiden.

Amsterdam 28 *junij.* — Als vervolg van het berigt omtrent den derden nationalen wedstrijd, uitgeschreven door den Amsterdamschen Scherpschuttersbond, wordt gemeld dat de leden van verschillende scherpschutterijen in ons Land, welke nog verwacht werden, zoo als de heer de Leuw uit Arnhem, een zestal leden van het scherpschuttersgild St. Hubert van Zutphen, leden van de Vereeniging Voorwaarts te Utrecht, enz., ll. vrijdag op de kampplaats aanwezig waren. De aankomst dezer nieuwe mededingers gaf een nieuw leven aan het concours en de vreedzame strijd werd hardnekkiger dan ooit voortgezet. Gisteren, den laatsten dag van het concours, werd de wedstrijd vereerd met de tegenwoordigheid van Z. K. H. Prins Hendrik, die, des morgens aangekomen, op het terrein verwelkomd werd door den Burgemeester; vervolgens aan het concours een daadwerkelijk aandeel nam en ook op een der schijven een prijs behaalde. De Prins, die door zijne minzaamheid en ongedwongenheid niet weinig bijbragt om dezen laatsten dag te veraangenamen, nam des namiddags en des avonds deel aan een gezamenlijk diner en souper ten huize van den heer Claus op het Plantsoen. Na afloop van het souper werden de verschillende prijzen aan de gelukkige overwinnaars uitgereikt.

Utrecht 28 *junij.* — Gisteren promoveerde aan deze Hoogeschool tot doctor in de obstetr. de med. doctor J. Vroesom de Haan, van Rotterdam.

Venlo 28 *junij.* — Naauwelijks was de tijding bekend dat het tractaat over de Maas-quaestie ens. met 36 tegen 30 stemmen door de Tweede Kamer was aangenomen, of men zag stoombooten en schepen de rouwvlag hijschen. — Men hoopt nog dat het tractaat door de Eerste Kamer zal verworpen worden.

Enschedé 25 *junij.* — In eene op gisteren te Ochtrup gehouden vergadering van gecommitteerden der gemeenten Rheine, Gronau en Enschedé is gebleken, dat door inschrijvingen van particulieren en bijdragen der gemeenten is bijeengebragt het kapitaal vereischt tot de onteigeningen der gronden noodig tot den spoorweg van Rheine tot de Nederl. grenzen, tot aansluiting aan den Staatsspoorweg Zutphen—Enschedé. In die vergadering, welke werd gepresideerd door den heer Landraad van Kreits Ahaus, en bijgewoond door den heer directeur der Koninklijke Westphalische Staatsbaan, is tevens gebleken dat thans alle bezwaren tegen den aanleg van bedoelde verbindingslijn zijn opgeheven, zoodat als zeker is te stellen dat die lijn binnen kort van wege de Pruissische Regering zal worden gelegd en met april 1865 in gebruik zal zijn.

Leeuwarden 27 *junij.* — Gisteren ten elf ure had er weder eene algemeene vergadering van het landhuishoudkundig congres plaats, die, gelijk de vorige dagen, druk bezocht en ook met de tegenwoordigheid van den Commissaris des Konings vereerd werd. Verscheidene belangrijke discussien hadden daarbij plaats; o. a. werd, op voorstel van den heer Sloet tot Oldhuis, bij acclamatie besloten, een adres aan den Koning in te dienen, strekkende om den afkoop der tienden en de verwisseling daarvan in grondregten van alle regten van zegel, registratie en overschrijving te willen ontheffen. Nu, met het oog op de herhaalde verwerping door de Eerste Kamer van het wetsontwerp tot afkoopbaarstelling der tienden, die zaak vooreerst wel onveranderd zal blijven, oordeelde het congres, dat de bezwaren tegen de tienden althans eenigzins zouden kunnen worden weggenomen, indien de bedoelde ontheffing werd verleend, waardoor de verwisseling in grondrenten op groote schaal zou kunnen toenemen. Een adres werd vervolgens vastgesteld en reeds dadelijk door velen onderteekend. Na afdoening van nog eenige punten, was het oogenblik gekomen voor de sluiting van het congres. Alvorens door den voorzitter daartoe werd overgegaan, bragt de heer Sloet tot Oldhuis hartelijken dank, ook namens zijne medeleden, toe aan het congres-bestuur, het gemeentebestuur en allen, die hadden medegewerkt om de jongste dagen zoo genoegelijk te doen zijn, waarna de voorzitter met een hartelijk woord voor den verderen bloei der landhuishoudkundige congressen, dit 18de congres sloot.

Ten 1 ure na den middag nam de harddraverij met paard en chais, om een door het gemeentebestuur uitgeloofden prijs, een aanvang. Vele menschen, en vooral vele buitenlieden, woonden dit feest bij. Niet minder dan 36 paarden dongen naar den prijs (een zilveren waterketel en dito comfoor), die ten slotte werd behaald door de zwarte langstaart merrie, behoorende aan den heer W. Hoeksema, te Winsum, gereden door den pikeur Harmen Luurs. Ten 5 ure vereenigde zich weder een talrijk publiek in den Prinsentuin tot bijwoning van een concert van het muziekkorps van het 8ste regement infanterie.

Te gelijker tijd vereenigde men zich aan het diner in de groote zaal van den heer van der Wielen. Het getal couverts bedroeg ruim 260. Talrijke toasten werden ingesteld, en er heerschte een gezellige toon. Ten 10 ure werd op het nieuwe plein voor den kavalleriestal, van wege het gemeentebestuur tot sluiting der feesten een vuurwerk, vervaardigd door den heer P. L. van den Brugh te Amsterdam, ontstoken. Het programma bestond uit 12 stukken; vooral muntten twee decoratien uit, waarvan de eene bestond in een zeer breed mozaïk, waarin zich het door Bengaalsch vuur gevormd woord Landbouw bevond; de tweede stelde voor een tempel, aan Ceres gewijd en met het beeld dier godin prijkende, gegarneerd door een groot aantal Bengaalsche lansen, gekleurde spiralen, enz. In weerwil van den grooten toevloed van menschen liep ook dit feest in goede orde af.

Groningen 27 *junij.* — Heden is de heer A. van Laer, van Zwolle, bevorderd tot doctor in de beide regten, na de verdediging van eenige quaestiones juris inangurales.

Koninkl. en Ministeriële Besluiten enz.

Z. M. heeft aan mr. W. D. F. Schas, op verzoek, eervol ontslag verleend als burgemeester der gemeente Zeist.

Door Z. M. zijn benoemd tot burgemeester van Sappemeer T. Venema, en van Westervoort C. W. graaf van Limburg Stirum.

Bij Koninklijk besluit is benoemd tot geneeskundige, belast met de plaatselijke geneeskundige dienst: op het eiland St. Martin (Nederlandsch gedeelte), de heer H. E. van Reigersma, genees-, heel- en verloskundige op het eiland Marken; op het eiland St. Eustatius, de heer D. B. P. Zuurdeeg, genees-, heel- en verloskundige te Zierikzee, en op het eiland Saba, de heer J. W. Kloppers, genees-, heel- en verloskundige te Zuidwolde.

Bij Koninklijk besluit is aan mr. P. Alma, op verzoek, eervol ontslag verleend als auditeur bij den schutterraad der dd. schutterij te Culenborg, en in diens plaats benoemd J. E. de Man Lapidoth.

Door Z. M. is J. Th. de Smidt ontslagen als kapitein bij het bat. rustende schutterij n.° 5 in de provincie Zeeland.

Z. M. heeft 1°, op verzoek, eervol ontslag verleend aan A. M. Hiemstra, als 2de luit. bij de 6de comp. van het 1ste bat. der 1ste afd. rustende schutterij in de prov. Friesland; 2°, uit hoofde van verandering van woonplaats, mede eervol ontslag verleend aan C. Schilleman, als 2de luit. bij het bat. rustende schutterij n.° 4 in de prov. Zeeland; 3°, bij de rustende schutterijen benoemd: in Noord-Brabant, 3de afd., 3de bat. 1ste comp. tot kapitein F. Sledsens, thans 1ste luit.; tot 1sten luit. P. J. Kluytmans, thans 2de luit.; tot 2den luit. H. van den Pauwert, thans schutter; in Gelderland: 1ste afd. 3de bat. staf, tot officier van gezondheid 2de kl. dr. J. A. H. Goossen, thans officier van gez. 3de kl.; tot officier van gez. 3de kl. dr. E. D. Cambier van Dissel, thans schutter; in Zeeland: bat. n.° 4, tot 1sten luit. J. F. Carpeau, thans 2de luit.; tot 2de luits. D. F. de Paauw, thans sergeant, en A. van Hooff, thans schutter; in Friesland: 1ste afd. 1ste bat. 6de comp. tot 2den luit. K. A. Hoitsma, thans sergeant.

Bij beschikking van den Minister van Marine is aan den eersten schiemansmaat B. S. Koene, dienende op Zr. Ms. schooner de Schorpioen, in West-Indië, toegekend de gouden medaille, ter zake van zijnen vijftigjarigen diensttijd.

Marine en Leger.

Volgens berigt van Malaga dd. 17 dezer, was Zr. Ms. fregat met stoomvermogen Zeeland daags te voren aldaar aangekomen; men dacht den 24sten naar Gibraltar te vertrekken, en vervolgens naar Cadix, om daarna bepaald te Vlissingen binnen te vallen, alwaar het schip eenige herstellingem aan de machine zou ondergaan om voor een nieuwen kruistogt gereed gemaakt te worden. (U. C.)

— Naar men verneemt is de 1ste luit. P. A. Scheltus, van het 3de regem. vesting-artillerie, gedetacheerd bij de vesting-artill., stapel- en constructie-magazijnen te Delft, in rang overgeplaatst bij de Koninkl. Milit. Akademie te Breda, om met den 1sten september a. s. aldaar werkzaam te zijn.

Aanbestedingen.

Heden heeft ten Raadhuize te 's Hage de aanbesteding plaats gehad van het leveren van 154 groote stoelen, ten dienste van den Koninklijken schouwburg alhier. Daarvoor waren zes inschrijvingsbiljetten ingekomen. De minste inschrijvers waren de gebroeders Horrix aldaar, voor de som van *f* 3806.

Regtszaken.

De Arrondissements-Regtbank alhier heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van den heer Grasfland, ingeland van den polder Oudkoop en van het waterschap Sluipwijk, tegen het hoogheemraadschap Rijnland als opposant tegen een dwangbevel van gevorderd bundergeld. De uitspraak was in gansch tegenovergestelden zin dan die van de Regtbank te Leyden in eene *gelijke* zaak van den heer Middelkoop als ingeland, ook van den polder Oudkoop. Dezelfde heeren advocaten, mr. Faber en mr. van der Linden, hadden gepleit. Deze zaken kunnen niet in appèl worden behandeld; er is slechts cassatie, zoo daartoe termen zijn. Wij vernemen dat zoowel te Rotterdam als te Leyden nog een tiental gelijksoortige zaken aanhangig zijn, welke de beide respectieve pleiters, ter vermijding van kosten, hebben doen uitstellen tot na den afloop van deze beide procedures. Zoo er nu in deze of gene rigting geen grond mogt bestaan tot cassatie, zijn de feitelijke gevolgen in casu voor de betrokken regtzoekenden zeker nog al curieus.

— Bij arrest van het Prov. Geregtshof van Zuid-Holland van ll. zaturdag is, met vernietiging van een vonnis der Regtbank te Dordrecht, G. B., sjouwer aldaar, schuldig verklaard aan het toebrengen van slagen aan en mishandeling van een bedienend beambte in de uitoefening zijner functien, waardoor kwetsing is ontstaan, en veroordeeld tot eene correctionnele gevangenisstraf van twee jaren.

— De behandeling voor het Prov. Geregtshof in Zuid-Holland van de zaak van J. M. Mouton, beschuldigd van kindermoord, is tot 16 julij e. k. uitgesteld.

— Ll. vrijdag heeft de Hooge Raad, burgerlijke kamer, uitspraak gedaan in de zaak van B. Welsch en F. van Calkar, eischers, tegen den Staat der Nederlanden, gedaagde, betreffende eene vordering van schadevergoeding ter zake van het zinken van eene schuit in de Zuid-Willemsvaart, te weeg gebragt door eene aftapping van dat kanaal. De Raad heeft hoofdzakelijk uitgemaakt dat de aftapping op zich zelve als geene onregtmatige daad is te beschouwen; en op de vraag: of het ongeval ook zij toe te schrijven aan eenig verzuim van den sluiswachter op gemeld kanaal, bij de plaats gehad hebbende aftapping, en of niet de niet-waarschuwing van dien sluiswachter aan den schipper betreffende die aftapping behoort te worden beschouwd als nalatigheid of onvoorzigtigheid van zijne zijde, — heeft de Raad verstaan, dat noch in het reglement voor de Zuid-Willemsvaart noch ergens anders in de wet het gebod van zoodanige waarschuwing voorkomt, en dat overigens de eischers in gebreke zijn gebleven het bewijs te leveren, dat het zinken der schuit het gevolg is geweest van nalatigheid of verzuim, begaan door beambten van den Staat in werkzaamheden, waartoe zij van Staatswege zijn aangesteld en gebruikt, en dat daardoor vervalt de grondslag der ingestelde vordering tot vergoeding van kosten, schaden en interessen. Op deze gronden is die vordering aan den eischer ontzegd, met zijne veroordeeling in de kosten.

Vervolgens is uitspraak gedaan in de zaak van H. R. Hoetink, eischer, tegen den Staat der Nederlanden, gedaagde. Deze zaak betreft eene vordering tot ontbinding der tusschen partijen aangegane overeenkomst, met schadevergoeding, wegens verschillende wederregtelijke en onregtmatige handelingen door den Staat bij de afkeuring eener partij haver, welke door den eischer was geleverd als aannemer der fourrages voor de troepen te paard te Zutphen. De Raad heeft bij een zeer belangrijk en uitvoerig arrest de vordering toegewezen, en daarbij hoofdzakelijk beslist, dat het onderzoek en de keuring niet geschied waren door daartoe bevoegde personen, als hebbende plaats gehad door keurmeesters, die niet krachtens art. 11 der voorwaarden van aanneming waren benoemd door Burgemeester en Wethouders, maar door den Burgemeester alleen, terwijl mede wederregtelijk en in strijd met die voorwaarden het proces-verbaal van afkeuring was opgemaakt buiten tegenwoordigheid van en niet onderteekend door den aannemer, en de afgekeurde haver ten behoeve der plaatselijke armen ter beschikking van het bestuur der garnizoensplaats is overgenomen. Bij het vaststaan dezer tweeledige overtreding van het aannemings-contract heeft de Raad het niet noodig geoordeeld het derde punt, waarop de vordering gegrond was, te onderzoeken, dat namelijk, zonder af te wachten de beslissing van het Departement van Oorlog, de verkoop der afgekeurde fourrages dadelijk heeft plaats gehad. Op grond van een en ander heeft de Raad ontbonden verklaard de overeenkomst van 26 september 1860 tusschen den eischer en den Staat der Nederlanden gesloten en den 3 october daaraan volgende door den Minister van Oorlog goedgekeurd, betreffende de aanbesteding en aanneming door den eischer van de leverantie van fourrages voor de troepen te paard, in garnizoen te Zutphen, van den 1 november 1860 tot 31 october 1861, met vergoeding van kosten, schade en interessen, nader op te maken bij staat, met veroordeeling van den gedaagde in de kosten.

Eindelijk is uitspraak gedaan in de zaak van het bestuur van den Zuidplaspolder, kantoor houdende te Moordrecht, eischer, tegen L. van Tol, verweerder, en het beroep in cassatie verworpen.

Kerk- en Schoolnieuws.

Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Harderwijk is wegens het bedanken van ds. Bervoets het volgend drietal van predikanten geformeerd: dd. A. Couvée, te Doesborgh; G. A. Rademaker, te Hattem, en J. Vermeer Az., te Genemuiden.

— Het aantal der kweekelingen, die verzocht hebben met den nieuwen cursus aan 's Rijks kweekschool voor onderwijzers te Haarlem geplaatst te worden, heeft bedragen uit Noord-Holland 28, Zuid-Holland 26, Utrecht 6, Gelderland 5, Zeeland 3, Groningen 2 en Drenthe 1, zijnde in het geheel 70. Daarvan hebben week aan het vergelijkend examen deelgenomen 62, welk getal echter den tweeden dag is verminderd tot 25, die het examen ten einde toe bijgewoond hebben en waaruit het 10tal, dat geplaatst kan worden, gekozen wordt. Met september zijn er 43 kweekelingen, die aan kostgeld onder de burgerij brengen jaarlijks 43 maal *f* 280, zijnde *f* 12,040; rekent men hierbij aan tractementen ongeveer *f* 9000, aan kosten voor localen, boeken enz., ongeveer *f* 2000, terwijl de gemeentekas door de tijdelijke overgave der tusschenschool aan het Rijk jaarlijks gebaat wordt met ruim *f* 2500, dan ziet men dat de kweekschool nu reeds te Haarlem jaarlijks in omloop brengt ongeveer *f* 26,000, en dat de belangen der burgerij van Haarlem naauw aan die der kweekschool verbonden zijn.

Ongelukken, Misdrijven enz.

Gisteren middag vervoegde zich aan het kantoor van de heeren Geb. Polak, aan de Hoogstraat alhier, een goed gekleed boerenman van een dorp nabij Zalt-Bommel, met de vraag of men hem een bankbiljet van *f* 1000 wilde wisselen, wat werd toegestemd. Reeds had men den boer het geld toegeteld, toen men in het door dezen overgegeven bankbiljet eene der bij H. J. T. Matveld te Leyden uitgegeven nieuwjaarswenschen herkende. De politie heeft den Gelderschen boer spoedig in verzekerde bewaring genomen en hem voorloopig buiten de gelegenheid gesteld, zijne industrie elders uit te oefenen.

— Ll. vrijdag is J. A. Staartman uit den koepel van het Paleis voor Volksvlijt te Amsterdam gevallen en kort daarna overleden.

— Op de laatst gehouden paardenmarkt te Schagen is een boerenknecht van een paard in eene greppel gevallen, en daaruit levenloos opgehaald. Men schrijft dit ongeluk aan dronkenschap toe. Ook de vader van den knecht was, toen zijn zoon te huis gebragt werd, in beschonken toestand; deze man, vroeger welgezeten, is door den drank geheel geruïneerd.

— Een droevig ongeval heeft ll. woensdag te Utrecht plaats gevonden, ten gevolge der onvoorzigtigheid van dengene die er het slagtoffer van was. Tusschen 2 en 3 ure in den namiddag kwam een trein met zandwagens van den centraal spoorweg op het punt van aansluiting aan den Rijnspoorweg aan, toen een werkman, op een der wagens gezeten, onvoorzigtig genoeg was nog voor de trein stilhield de verbinding met de andere wagens te willen losmaken. Hij plaatste zich te dien einde op de stootkussens der beide wagens, maar verloor ongelukkig het evenwigt, zoodat zijn linkerbeen tusschen de wagens geraakte en letterlijk bijna afgescheurd werd. Dadelijk werd heelkundige hulp ingeroepen en de ongelukkige naar het ziekenhuis vervoerd, waar met goed gevolg de amputatie tot boven de knie verrigt werd. De verminkte, Gerrit Dijkman, is iemand in de kracht des levens en vader van vijf kinderen.

— Ll. woensdag is een 18jarig jongeling, die zich in de nabijheid van Zwolle was gaan baden, op jammerlijke wijze verdronken. Zijne makkers, die hem vergezelden, evenmin als hij in de zwemkunst ervaren zijnde, hebben niets tot zijne redding kunnen bijbrengen. Als eene treurige bijzonderheid vermeldt men dat de verdronkene eenige zoon was eener weduwe, dat zijn vader voor eenigen tijd aan de gevolgen van eenen val uit eene dakgoot overleed en twee broeders zijner moeder op eenen dag verdronken zijn.

— Uit Meppel meldt men het volgende treurige voorval. Woensdag avond viel het kind van een schipper over boord in het Meppeler diep. De vader, die oogenblikkelijk het kind nasprong, zonk terstond in de diepte weg, terwijl het een landbouwer gelukte, door zich te water te begeven, het kind te redden. Weinige oogenblikken daarna werd het lijk des vaders teruggevonden.

VARIA.

Vóór eenige dagen is te Scheemda een munt of sigillum gevonden, naar het schijnt van lood, ter grootte van een ouden daalder. Op de eene zijde staat gemunt Julius Papa II en aan de andere zijde staan twee mannenhoofden nevens elkander, waarvan een met een zwaren baard van voren gezien wordt en het ander en profil; boven die twee hoofden staan de letters P. P. / A. E.; daar tusschen staat een kruis, waaronder een ster en onderaan een tak met drie knoppen of bloemen.

Die Julius regeerde van 1503—1513 en was een der heerschzuchtigste Pausen, die tot zijne zinspreuk had *aut Caesar aut nihil*, d. i. Keizer of niets.

De bevolking van Brussel en zijne voorsteden is sedert 1830 tot het einde van 1862 met 175,000 inwoners vermeerderd. Tijdens de omwenteling van 1830 beliep de bevolking van Brussel en zijne voorsteden 110,000, thans niet minder dan ruim 285,000 zielen. De stad Brussel alleen is met 100,000 zielen vermeerderd; aldaar telt men 181,799 en in de voorsteden 103,422 inwoners.

GEMEENTERAAD
VAN
ROTTERDAM.

Zitting van Maandag 29 Junij.

Deze onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester gehouden openbare vergadering werd door 32 leden bijgewoond.

Nadat de notulen der vorige zitting gelezen en goedgekeurd waren, deelde de *Voorzitter* mede, dat de volgende stukken waren ingekomen:

1°, van Gedeputeerde Staten de goedkeuring op het Raadsbesluit tot aankoop van gronden in de Warmoezierslaan. — Voor kennisgeving aangenomen.

2°, van den Gemeente-Ontvanger een voorstel, waarmede Burgemeester en Wethouders zich vereenigden, strekkende om de som van *f* 3158.83, door de gemeente verschuldigd voor kosten van verpleging in de bedelaarsgestichten over 1862, op de begrooting voor het loopende jaar te brengen, daar de rekening over 1862 bereids is afgesloten. — Bij acclamatie goedgekeurd.

En 3°, van het bestuur der Academie van beeldende kunsten en technische wetenschappen eene uitnoodiging tot bijwoning der jaarlijksche prijsuitdeeling aan de leerlingen op vrijdag den 3 julij, bij welke gelegenheid door den wel eerw. heer C. P. Tiele eene redevoering zal worden gehouden. — Verschillende leden verklaarden zich bereid aan die uitnoodiging gevolg te geven.

Na de mededeeling der ingekomen stukken, was in de eerste plaats aan de orde het nemen van een besluit over het *voorstel betreffende de rigting van de spoorweglijn Rotterdam—Willemsdorp, waarover de stemmen in de vorige vergadering hebben gestaakt.*

De heeren *de Bruyn* en *Visser*, die in de vorige vergadering, toen de stemmen staakten en de beslissing derhalve toch moest worden uitgesteld, te kennen hadden gegeven thans over de zaak het woord nog te willen voeren, zagen nu echter van het woord af, daar zij bij nader inzien het een gevaarlijk precedent zouden vinden, wanneer bij staking der stemmen de discussien in de volgende vergadering hernieuwd werden, maar de heer *van Buren* kon zich met deze zienswijze niet vereenigen en meende dat de gelegenheid tot nieuwe discussien wel degelijk moest worden opengesteld, waarop de *Voorzitter* verklaarde dat hij niet schroomde de discussien op nieuw te openen, maar meende te moeten doen opmerken, dat de Vergadering in de vorige zitting bepaald heeft de discussien te sluiten. Zulks leidde nog tot eenige gedachtenwisseling, waarbij men zich bij herhaling op bepalingen van het reglement van orde beriep, en ten slotte waarvan bepaald werd de zaak bij stemming uit te maken, waarop de Raad met 23 tegen 9 stemmen bepaalde eenvoudig tot eene herstemming over te gaan en derhalve vooraf de discussie niet op nieuw te openen.

Alsnu kwam op nieuw in stemming het voorstel van Burgemeester en Wethouders, strekkende om bij het hooger bestuur de rigting van de spoorweglijn Rotterdam—Willemsdorp door den Zwijndrechtschenwaard voor te staan. Met 17 tegen 15 stemmen werd dit voorstel verworpen; voor hetzelve stemden de heeren *Viruly, van der Wens, Hoffmann, Sander, Duuring, van Buren, van der Kun, Visser, van Casteel, van der Hoop, Rueb, Schumacher, J. van Vollenhoven, de Bruyn* en *de Voorzitter*.

Op de vraag des *Voorzitters*, hoe nu verder zou worden gehandeld, uitte de heer *Plate* de meening, dat de meerderheid der Vergadering zich thans voor de rigting door den Alblasserwaard had verklaard, waarop de *Voorzitter* aanmerkte, dat zulks nog niet was gebleken. Toen de heer *van Buren* daarop in bedenking had gegeven, in antwoord op de tot het Gemeentebestuur gerigte vraag een procesverbaal van de Raadszitting aan den Minister te doen toekomen, nam de heer *Pincoffs* het woord om er op te wijzen dat er keuze was tusschen twee rigtingen, hoe Burgemeester en Wethouders hadden geadviseerd voor de rigting door den Zwijndrechtschenwaard en de meerderheid zich daartegen heeft verklaard, waardoor men mogt aannemen dat de meerderheid voor de andere rigting was. De *Voorzitter* antwoordde hierop, dat de Minister gevraagd heeft wat dezerzijds wenschelijk wordt geacht, waarop de heer *Plate* het bepaalde voorstel deed, dat men bij het hooger bestuur de rigting van den spoorweg door den Alblasserwaard zou ondersteunen.

Dit voorstel kwam alsnu in behandeling en gaf tot vernieuwde beraadslagingen over de beide rigtingen der spoorweglijn aanleiding. — De heeren *Visser* en *Viruly* bestreden de rigting door den Alblasserwaard, wegens de bezwaren aan den aanleg der lijn verbonden en de gevaren van inundatie, welke huns oordeels te gering werden geteld. — De heer *van Oordt* merkte hierop aan, dat de Raad niet geroepen was het technische gedeelte te beoordeelen, maar alleen de zaak te bespreken uit het oogpunt van het handelsbelang. — De heer *de Bruyn* kon hiermede niet geheel instemmen; wanneer gezegd werd, dat de rigting gevaarlijk is, dan was juist de Raad geroepen te beoordeelen of de belangen des handels daardoor ook konden lijden, want de handel heeft vooral behoefte aan een zekeren weg. — De heer *van Stolk* stelde als amendement op het voorstel van den heer Plate voor, dat de rigting door den Alblasserwaard bij het hooger bestuur zou worden ondersteund, onder mededeeling aan den Minister van de daarover gewisselde stukken en van de door den Raad gehouden stemming. — De *Voorzitter* merkte aan, dat deze bijvoeging overbodig was, daar het zijn voornemen was den Minister geheel aangaande al het voorgevallene in te lichten. Verder deed hij uitkomen, hoe bij Burgemeester en Wethouders bij de beoordeeling der zaak de belangen des handels vooral gewogen hadden, want de secuurste en kortste weg was in het belang des handels en zulks was de rigting door den Zwijndrechtschenwaard, gelijk bleek uit de aangehaalde rapporten van deskundigen, hebbende de Raad zich vroeger na rijp beraad ook verklaard voor de lijn over IJsselmonde en Zwijndrecht. Nu voerde men aan, dat de graanhandel zich welligt van hier naar Dordrecht zal verplaatsen, doch de spreker kon dit argument niet begrijpen, daar de graanhandel toch wel de beste markt zoeken zal, terwijl hij nu nog buiten aanmerking liet de geheele omkeering welke later in den aanvoer met scheepsgelegenheid zal plaats hebben, wanneer de spoorwegen voltooid zullen zijn.

De heer *van der Hoop* wilde een einde maken aan de thans bij vernieuwing gevoerde debatten over de rigting der spoorweglijn, door voor te stellen dat Burgemeester en Wethouders zouden worden uitgenoodigd, aan den Minister den uitslag der door den Raad gehouden stemming mede te deelen, met bijvoeging dat de tegenstemmers de voorkeur meenen te moeten geven aan de rigting door den Alblasserwaard. — De heer *Pincoffs* vereenigde zich met dit voorstel en de heer *van Stolk* verklaarde zijn amendement in te trekken, terwijl de heer *van Buren* terugkwam op het denkbeeld eenvoudig een proces-verbaal der zitting aan den Minister mede te deelen, in verband waarmede hij verlangde dat ook de heeren Plate en van der Hoop hunne voorstellen zouden intrekken; kwam, toch het voorstel van den heer van der Hoop in stemming, dan zouden, zijns oordeels, de daarin bedoelde tegenstemmers vooraf moeten verklaren dat zij de voorkeur geven aan de rigting door den Alblasserwaard. — Na nog eenige beraadslagingen, waarbij de heer *Plate* zijn voorstel introk, kwam nu het voorstel van den heer *van der Hoop* in stemming en werd aangenomen met 23 tegen 9 stemmen; tegen stemden de heeren *Viruly, van der Wens, Hoffmann, Sander, van Buren, van der Kun, Visser, Schumacher* en *de Voorzitter*.

Daarna was aan de orde het delibereren over het *voorstel tot uitvoering van een gedeelte van het plan tot verbetering van den toestand der polderstad en het aanleggen van straten.*

De heer *Visser* meende, dat de geldsommen voor de uitvoering van dit plan benoodigd, de krachten der gemeente zouden te boven gaan; hij toch was van oordeel dat de uitgaven zeven tonnen gouds hooger zouden loopen dan geraamd is, terwijl zijns erachtens het beoogde doel langs een anderen en veel minder kostbaren weg kon worden bereikt, waarvan hij een plan indiende. — De heer *Pincoffs* stelde voor dit plan ter visie van de leden te leggen en de discussien thans geen voortgang te doen hebben, welk gevoelen de heer *van Oordt* ondersteunde. — De heeren *Hoffmann* en *Löhnis* bestreden echter dit voorstel; huns oordeels kon het plan van den heer Visser eerst in overweging worden genomen na de verwerping van het voorstel van Burgemeester en Wethouders. — De *Voorzitter* deed uitkomen, dat het voorstel van Burgemeester en Wethouders was voortgevloeid uit de werkzaamheden der ten deze benoemde speciale commissie, en drong aan op eene spoedige behandeling van dat voorstel, daar elk uitstel den stand van zaken slechts zou verergeren. — De heer *J. van Vollenhoven* kon zeer goed begrijpen, dat de leden vóór de discussie over het aanhangige voorstel nader kennis wilden nemen van het nieuwe plan van den heer Visser, wat dan toch slechts een kort uitstel van de behandeling zou noodig maken. — Daar het nu bleek dat meerdere leden nog in de gelegenheid wenschten gesteld te worden, vooraf kennis te nemen van het plan van den heer Visser, werd besloten hetzelve ter visie te leggen, terwijl de ingenieur en de directeur der gemeentewerken met den heer Visser aanstaanden woensdag van 12 tot 3 ure des middags daaromtrent ten Raadhuize inlichtingen aan de leden zullen verstrekken.

In verband met dit besluit werd nu ook de behandeling uitgesteld van het *adres der erven van vrouwe C. M. Thooft, geb. Hubert.*

Zonder beraadslaging hechtte de Vergadering daarop bij acclamatie hare goedkeuring aan *het door den Gemeente-Ontvanger gedaan verzoek betrekkelijk zijnen borgtogt.*

Eveneens werd zonder discussie bij acclamatie goedgekeurd het *voorstel tot afstand van grond aan den Hoogen Zeedijk aan de heeren Viruly en Ravenswaay.*

Op voorstel des *Voorzitters* werd nu overgegaan tot de behandeling der *adressen tot afschaffing der jaarmarkt of kermis en het daarop uitgebragt rapport.*

De heer *van Oordt* vond hetgene in het rapport werd gezegd aangaande de ontijdigheid van de behandeling dezer zaak zoo waar, dat hij van oordeel was dat men nu niet kon spreken over eene afschaffing der kermis voor dit jaar. — De *Voorzitter* merkte hierop aan, dat in de adressen niet werd gesproken van den tijd tegen welke men de afschaffing verlangde. Hij zou zich niet scharen aan de zijde van de voorstanders der kermis, maar zou wenschen dat van hooger hand het besluit tot afschaffing uitging, wat dan voor het geheele Land zoude werken. Ofschoon hij betreurde de misbruiken tot welke de kermis dikwerf aanleiding geeft, achtte hij het anders moeijelijk op het vroeger genomen besluit terug te komen. — De heer *Ledeboer* stemde toe, dat men er niet aan kon denken de kermis voor dit jaar af te schaffen. Men heeft aangevoerd, dat geene meerdere redenen dan vroeger voor de afschaffing der kermis pleiten, maar spreker achtte de vroeger bestaande redenen voldoende en heeft zich dan ook altijd voor de afschaffing verklaard. In het rapport is gezegd, dat vele bij eene afschaffing in hunne middelen van bestaan zullen worden benadeeld, maar daar moest men tegenover stellen, hoe velen bij het behoud schade lijden, en was het bewezen dat eene zaak niet goed was, dan moest het particulier belang voor het algemeen belang wijken. Was men overtuigd dat de kermis tot vele misbruiken aanleiding geeft, dan moest men den moed hebben haar af te schaffen. Eene afschaffing der kermis voor het geheele Land op eens, achtte hij niet van de competentie van het hooger bestuur, en dat alle gemeenten gelijktijdig tot afschaffing zouden besluiten, achtte hij niet denkbaar. Hij wilde derhalve tot de afschaffing der kermis besloten hebben, met bepaling b. v. dat zulks over drie jaren zal plaats hebben. — De heer *van Oordt* wilde medewerken tot een besluit tot afschaffing der kermis. Sloeg men het oog op de groote sommen in de laatste jaren door de gemeente besteed tot bevordering van onderwijs, opvoeding enz., dan moesten daarmede ook hand aan hand gaan maatregelen tot afschaffing van de bronnen van achteruitgang en ondergang van zoo velen. Wilde men aan den eenen kant veredeling en beschaving, dan moest men aan de andere zijde ook verouderde misbruiken afschaffen of wijzigen. — De heer *Plate* zeide, dat men, lettende op de groote uitgaven voor onderwijs en opvoeding, treurig gestemd werd als men het oog sloeg op de saturnalien en bachanalien waartoe de kermis aanleiding geeft. Hij wees er op, dat vele tenten enz. in de nabijheid van het Ziekenhuis geplaatst zijn, wat nadeel aan de zieken doet. Mogt eene afschaffing der kermis moeijelijk zijn, dan wilde hij het kwaad ten minste beperken. — De *Voorzitter* merkte op, dat velen op geoorloofde wijze voordeelen trekken uit de kermis, onder anderen vele winkeliers, terwijl de komst van tal van vreemdelingen ook voordeelen verschaft. Tot voorkoming van den hinder, welken de zieken in het Ziekenhuis hadden, waren in de laatste jaren reeds vele gepaste maatregelen genomen. Wat de misbruiken aanging, ook buiten de kermis waren vele gelegenheden tot ongepaste verteringen. — De heer *van Oordt* zoude eene afschaffing wenschen, maar gevoelde daarvan al het moeijelijke voor Burgemeester en Wethouders; hij wilde echter eene afschaffing van al wat de kermis kwetsends voor de zedelijkheid medebragt. — De *Voorzitter* hernam, dat te dien aanzien reeds veel geschied was, en dat het bepaald voornemen bestond alles af te schaffen wat schandaal kon veroorzaken. — De heer *van Buren* voerde aan, dat het behoud der kermis voor vele winkels van groot belang is; hij wees verder aan, dat de kermis ook verschillende gelegenheden tot uitspanning oplevert voor groot en klein, waaraan men gerust kon deel nemen en welke men zich niet behoefde te schamen, en waarin geen kwaad of nadeel hoegenaamd gelegen is dan alleen in het oog van hem die meent dat men hier een leven van afzondering en stille overpeinzing moet leiden. De kermis brengt ook hare nadeelen mede en daartegen moet de politie zooveel mogelijk waken. De Raad is thans aangezocht tot afschaffing van iets, waartoe men niet kan besluiten, en wat zou het ook baten, daar men het verboden vermaak elders zou zoeken, gelijk nu reeds met sommigen het geval is. Hij wenschte echter dat de Raad hulde zou doen aan het gedane aanzoek, en dat Burgemeester en Wethouders bij publicatie tegen het kwaad dat de kermis medebrengt zouden waarschuwen.

Tot stemming overgegaan zijnde, werd met 31 stemmen tegen 1, die van den heer *Ledeboer*, besloten afwijzend te beschikken op de adressen, houdende verzoek tot afschaffing der kermis.

De zitting werd daarop gesloten.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 29 Junij.

OVERLEDEN: H. J. Roepius, jd., 17 j. — J. van Schaik, jm., 79 j. — F. J. A. van Geeradaele, z., 1 j. — B. Raastrop, z., 10 d. — G. van Eyk, d., 2 j. — C. J. de Bièvre, vrouw van L. J. L. Robiliart, 49 j. — M. H. P. van Diest, z., 1 j. — M. N. B. Wuyster, jd., 26 j. — A. M. Blokkerus, d., 1 m. — T. Radder, z., 2 m. — P. Lubruin, jm., 51 j. — M. Lan dman, z. 1 j. — G. J. Kam, z., 2 m. — M. Buscher, d., 8 m. — C. Teygeler, jd., 57 j.

BEVALLEN: J. C. M. H. H. Loos, geb. Moermans, levenl. d. — C. Terwiel, geb. van der Hoed, d. — A. Jansen, geb. Tournier, z. — E. Winkelman, geb. Bouwman, z. — J. J. Muus, geb. Bouwman, z. — A. Geneugelijk, geb. van der Torre, z. — P. F. van Woerkom, geb. Halmmans de Jongh, z. — C. Geuken, geb. Molenaar, z. — IJ. Blok, geb. Koeleman, d. — M. Rehorst, geb. Vermeulen, z. — S. W. Kruys, geb. Boer, d. — M. van der Reyden, geb. Hopman, z.

251ste Staats-Loterij.

3de Klasse, 1ste Lijst.

Trekking op 29 Junij.

GETROKKEN PRIJZEN.

Prijs van *f* 1500: N°. 2341

Speciale en Rationele behandeling der Besmettelijke Ziekten, Huidaandoeningen en Bloedgebreken.

Om radikaal te genezen, moet men de ziekte-oorzaak zelve verwijderen, neutraliseren of vernietigen.

Men geneest niet van honds-dolheid, omdat men geen specifiek middel heeft om de smetstof der honds-dolheid in de constitutie te vernietigen; zoo men een dergelijk middel ontdekte, zou de dankbare menschheid het berigt daarvan van het eene einde der wereld tot het andere overbrengen en ieder zou er van hooren spreken.

Er bestaat een specifiek middel, even kostbaar als dat, hetwelk men te vergeefs heeft gezocht, omdat het nuttig is voor eene veel talrijker klasse van zieken, en toegepast wordt op ziekten, die, wel is waar, minder verpletterend zijn, maar wier gevolgen welligt nog veel geduchter zijn. Eene ziekte, in de hoogste mate, besmettelijk, die zich van geslacht tot geslacht overplant, zich onder duizende vormen vertoont, die soms inslaapt, om na verscheiden jaren weder te voorschijn te komen, die de bewoners der steden wegmaait, zelfs de landelijke bevolking verwoest, den ouderdom bedroeft en der jeugd eigen is: die voor alle gewone ziekten eene ernstige complicatie is, en onder wier invloed eene eenvoudige ongesteldheid soms doodelijk wordt: dit zijn de voornaamste kenmerken der syphilitische (besmettelijke ziekten).

Die ziekten, zelfs de ernstigste (of die althans zeer ernstig kunnen worden) beginnen gewoonlijk met ligte kenteekenen, eene onbeduidende verzwering, eene goedaardige uitzweeting, die soms van zelve weder verdwijnen en meestal onder den invloed van geneesmiddelen met Copahu, Cubebe, de eene of andere inspuiting, uitbranding, zalf enz., maar de ziektestof, die door deze middelen niet vernietigd is en ook niet vernietigd **kon** worden, wordt door de absorberende vaten ingezogen, in den bloedsomloop **gebragt** en ontwikkelt zich als eene gisting, waardoor eene algemeene besmetting dier constitutie ontstaat. De zieke waant zich genezen, hij geniet in schijn eene goede gezondheid, maar na eenige weken, eenige maanden, eenige jaren, barst de ziektestof, onder een gegeven invloed, een bovenmatig gebruik van spijs en drank, een pleizierpartijtje, dikwijls ook zonder merkbare oorzaak, uit en openbaart zich door achtereenvolgende verzweringen, huiduitslag, verschillende gezwellen, rheumatische pijnen, beenuitwassen, knobbels, de hernieuwing van de oorspronkelijke verschijnselen, orchitis, vernaauwingen, katharrale aandoening der blaas, onvermogen enz. Hoe vele zieken hebben vijf of zes behandelingen door de gewone methodes gevolgd voor eene eerste ziekte, die gedurig terugkeert!

Tegen zulk eene geduchte kwaal acht elke conscientieuse zieke zich verpligt, de krachtigste middelen en de werkzaamste remediën te bezigen, zich opofferingen en ontberingen op te leggen, zelfs dan als er geen blijkbaar ziekte-verschijnsel aanwezig is; maar zoo een vroeger feit een nadeeligen invloed kan doen vreezen, dan is zijne toekomst en die zijner nakomelingen er bij betrokken.

Men heeft aanvankelijk kwik voorgeschreven, maar ieder weet, dat vele zieken zelfs niet de geringste hoeveelheid daarvan zonder gevaar kunnen nemen, in weerwil van de grootste voorzorgen. Ten gevolge van deze moeijelijkheid heeft men Iodium praeparaten toegediend; deze doen soms de ziekte-verschijnselen verdwijnen, maar het beginsel van het kwaad wordt hierdoor wel teruggedreven, maar niet uitgeroeid.

Eindelijk heeft men plantaardige praeparaten en siropen voorgesteld, doch het is ten duidelijkste bewezen, dat deze de ziekte wel doen inslapen, maar haar des te meer kracht voor de toekomst geven.

Dr. OLLIVIER heeft verscheidene jaren aan een langdurig en naauwgezet onderzoek gewijd, ten einde een specifiek middel te ontdekken, dat zeker werkt en vrij is van die talrijke moeijelijkheden, welke men te regt aan alle bekende methodes verwijt. De uitkomsten hebben zijne verwachting overtroffen. Hij heeft aan de Keizerlijke Akademie van Geneeskunde eene verzameling van tien formules aangeboden, allen gegrond op hetzelfde beginsel, waaronder men opmerkt de BLOEDZUIVERENDE SIROP, CHOCOLADE, PILLEN, GOM-PASTILLES en vooral de **Bloedzuiverende BISCUITS.**

Na vier jaren van OFFICIELE PROEFNEMINGEN, zoo wel Schei- als Geneeskundig, waarbij **tien duizend BISCUITS** werden verbruikt, werden die Medicamenten door de *Geneeskundige Akademie* goedgekeurd, *door de Regering geautoriseerd* en eene BELOONING VAN **24000 francs** TOEGEKEND AAN DEN UITVINDER, alle Authentique Getuigenissen, die deze nuttige praeparaten van alle soortgelijke voortbrengselen onderscheiden. Honderde brieven, constaterende genezingen daar, waar alle gewone middelen hadden gefaald, zouden openbaar kunnen gemaakt worden: men zal echter onze bescheidenheid begrijpen; de officiële bewijzen compromitteren niemand en doen de waarheid beter kennen.

Alle zieken, die gebruik maken van **de Biscuits van** Dr. OLLIVIER, kunnen aanvankelijk niet begrijpen, dat zulk een eenvoudig middel, zoo gemakkelijk in alle omstandigheden in te nemen, zoo aangenaam van smaak, niet meer omslagtig dan eene gewone Biscuit, zulk eene degelijke geneeskracht bezit; doch allen erkennen weldra die waarheid door de toenemende vermindering der ziekte-verschijnselen en hunne definitieve verdwijning.

In de bloedzuiverende Biscuits van OLLIVIER zijn de geneesmiddelen scheikundig verbonden met de voedende stoffen. Die spijsverbinding, vast en onveranderlijk, is ligt verteerbaar en assimileert bijzonder goed. Hare werkdadige geneeskundige elementen, doelmatig en gelijkvormig verdeeld, worden gemakkelijk geabsorbeerd door de openingen der lymphatische vaten; met het Maagsap vereenigd, doorloopen zij ze daarmede tot den melkstaat, dringen in den bloedsomloop en verspreiden zich door de geheele constitutie tot aan de fijnste uitersten der organische vezelstoffen, die zoodoende het werkend middel ontvangen, dat de oorzaak der kwaal vernietigt. De Biscuits werken uitsluitend op dit nadeelige abnormale beginsel; dit verklaart de zachtheid hunner werking en maakt de genezing radikaal.

De Biscuits worden met goed gevolg gebruikt tegen alle ziekten, die uit bloedgebreken of scherpten in de vochten ontstaan. Zij genezen inzonderheid zeer spoedig de besmettelijke ziekten, huiduitslag, kliergezwellen, hoe ernstig en van welken vorm of ouderdom ook, consecutieve aandoeningen van den mond, den neus, de oogen, de ooren, rheumatische pijnen, jeuking, aangezigtspuisten, vrouwelijke ziekten enz.

Om zich te overtuigen van hetgeen wat wij zeggen, is het voldoende het uittreksel te lezen van het rapport, ten deze door de geneeskundige Akademie aan de Regering uitgebragt. Een ieder kan dit ***gratis*** ontvangen onder enveloppe, als hij zich wendt aan het Algemeene Depôt, rue Nicolas Flamel, n.º 3, hetzij direct of door portvrijen brief. Wij raden allen, zelfs de onverschilligsten, aan zich omtrent die geneesmiddelen te doen inlichten, die, volgens de woordelijke uitdrukking der Akademie, **groote diensten aan de menschheid kunnen bewijzen.**

Bij besluit van den Algemeenen Raad der Gasthuizen te Parijs, dd. 14 April 1837, genomen op het advies van eene speciale Geneeskundige Commissie, worden de Biscuits van Dr. OLLIVIER toegediend in de Hospitalen van het Zuiden, van Lourciene en St. Louis, op voorschrift der geneesheeren aan die Inrigtingen.

De Biscuits OLLIVIER worden slechts verkocht in doozen van 52 en in halve doozen van 25 stuks, voorzien van zijn cachet en zijne handteekening. Prijs 10 fr. en 5 fr., met uitvoerige Gebruiksaanwijzing.

Algemeen Depôt.

Te *Parijs*, rue Nicolas Flamel, n.º 3.

Aanvragen voor de Provincien moeten vergezeld gaan van een Postwissel of eene aanwijzing op een Huis te *Parijs*. Bij gebreke daarvan zullen de expeditien in last krijgen bij de aflevering het bedrag te ontvangen.

Gratis Consulten dagelijks, van 12 tot 6 ure, Zon- en Feestdagen uitgezonderd. Behandeling bij correspondentie (*franco*).

Er is eene afzonderlijke Salon ter spetiale behandeling van Dames.

De Biscuits OLLIVIER zijn in alle goede Apotheken in *Frankrijk* en in het Buitenland voorhanden.

Hoofddepôt voor Nederland:

bij H. H. ULOTH, Apotheker, Zeedijkte Amsterdam.

Depôts bij de Apothekers VAN SANTEN KOLFF, te Rotterdam; CLOOS, in 't Hang te Rotterdam; VAN RENESSE, te 's Gravenhage; VAN DE KAMER, te Middelburg; GROOTENDORST, te Utrecht, en STRAATMAN, te 's Hertogenbosch.

SCREW STEAM SHIPPING COMPANY.
Wekelijksche Dienst
TUSSCHEN

ROTTERDAM en LONDEN,

voor **GOEDEREN en VEE.**

Het Engelsch Schroefstoomschip

Earl of Auckland,

Kapitein WILLIAM W. APPLETON,

vertrekt Woensdag 1 Julij, des morgens vroeg.

Adres bij de Agenten G. LEVINGSTON & ZOON en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en W. H. CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

ROTTERDAM—GRANGEMOUTH,

in directe verbinding met **GLASGOW,** door het **Forth- en Clyde-Kanaal.**

Het Stoomschip **LOUISE,** Kapit. P. J. VAN DER GRIENT, zal van hier naar **GRANGEMOUTH** vertrekken ZATURDAG 4 Julij, des morgens vroeg.

Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

Openbare Aanbesteding.

De COMMISSIE voor de **Plaatselijke Werken enz.** van *Rotterdam* zal op Woensdag den 8 Julij 1863, des voormiddags ten 11 ure, in het Stads Timmerhuis aldaar, Aanbesteden:

De LEVERING van 750 kub. Ellen DUINZAND, voor de Begraafplaats.

Op de Voorwaarden, die op de gewone dagen en uren in gemeld Timmerhuis ter lezing liggen.

De PANDEN en ERVEN,

aan den Schiedamschen Dijk, op den hoek van de Zwijnenstraat en aan de Zeevischmarkt te Rotterdam, door de Notarissen VAN DER HOOP & REEPMAKER, op den 24 Junij 1863 in het Notarishuis aldaar geveild, zullen op MORGEN den 1 Julij aanstaande, des namiddags ten 5 ure, ter zelfder plaatse, door genoemde Notarissen worden **Afgeslagen.**

Het PAND,

bestaande in **Twee HUIZEN,** benevens **TUIN** en **OPEN PLAATS** en **ERVE,** aan de Delftschevaart, wijk 7, n.º 278, en de **Twee HUIZEN, OPEN PLAATSEN en ERVEN,** beide aan de westzijde van de Lange Torenstraat, wijk 7, n.º 266 en 267, alles te Rotterdam, op Woensdag laatstleden ten overstaan van den Notaris Mr. C. A. VAN KERCKHOFF, in het Notarishuis aan de Geldersche-kade te Rotterdam geveild, zullen aldaar op MORGEN den 1 Julij 1863, des namiddags ten vijf ure, worden **Afgeslagen,** en wel eerst separaat en daarna gecombineerd.

De aangekondigde VEILING van

4 Balen KUNSTWOL,

tegen Woensdag 1 Julij 1863, des voormiddags ten *elf* ure,

ZAL EERST TEN 2 URE PLAATS HEBBEN.

Gerd. Duuring, A. C. Dalen, A. van Binsbergen, J. Kolff, J. F. Sauerbier, Leonard L. Jacobson, J. Sinderam, L. J. Plemp van Duiveland, F. W. Eckstein, J. T. Witkamp, J. G. van den Abeelen, G. Elink Schuurman, Joseph Jacobson, Leonard J. Plemp van Duiveland, Gerard Sauerbier, W. Witkamp, C. M. F. Kolff, Leonard Jacobson Jr., A. C. Dalen Jr. en *A. van Binsbergen Jr.*, Makelaars te Rotterdam, zullen Veilen op Woensdag den 8 Julij 1863, des voormiddags ten 11 ure, in het Huis der Notarissen aan de Gelderschekade:

371 Balen *JAVA* en *JAVA TRIAGE*

KOFFIJ,

alhier aangevoerd van Batavia per het Schip **Julia.**

Openbare Vrijwillige

VERKOOPING.

De Notarissen *DALEN, LAMBERT & VAN WIJNGAARDEN*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunnen Principaal, zijn van meening om op MORGEN den 1 Julij 1863, des namiddags ten 5 ure, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

N.º 1. Een extra hecht, sterk, welduortimmerd, voor weinige jaren nieuw gebouwd **HUIS,** geteekend F. n.º 25*a*, bevattende eenige welingerigte KAMERS, Behangen, Geplafonneerd en van Stookplaatsen voorzien, ruime KEUKEN, KELDER, ZOLDER, REGENWATERBAK en verdere GEMAKKEN, met TUIN daarvoor en achter, en **ERVE,** staande en gelegen bewesten de Hoflaan te Kralingen, belend ten noordoosten den Heer *D. J. M. A. Wolffers* en ten zuidwesten het volgend Perceel. Groot 4 Roeden 90 Ellen, Kadaster sectie B, n.º 3303.

In gebruik te aanvaarden bij de betaling.

N.º 2. Een dito **HUIS,** geteekend F. n.º 25*b*, ingerigt als voren, doch waarin bovendien eene **Bovenkamer,** met afzonderlijk **Kantoor en Schuurtje, Tuin en ERVE,** staande en gelegen als het vorig Perceel, belend ten noordoosten het vorig Perceel en ten zuidwesten den Heer *J. van Heyningen*. Groot 4 Roeden 90 Ellen, Kadaster sectie B, n.º 3304.

Verhuurd tot 1 Mei 1865 voor *f* 335 's jaars.

De gemelde Perceelen hebben vrijdom van Grondbelasting wegens de Gebouwen tot 1868 en zijn te zamen belast met eene Recognitie ten behoeve van de Gemeente Rotterdam, groot *f* 3 's jaars.

N.º 3. Een **KLEUM of BOUWAKKER,** met AARDAPPELEN bepoot, groot 12 Roeden 16 Ellen, gelegen ten noorden van het land van den Heer *P. A. de Ridder*, in de Plasse aan de westzijde van de Kortekade te Kralingen, Kadaster sectie A, n.º 2616.

Te aanvaarden na het rooijen der Aardappelen.

De Goederen kunnen nog HEDEN en MORGEN worden bezigtigd, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 2 ure, mits men voorzien zij van een Permissiebillet, door een der voornoemde Notarissen afgegeven, te wier Kantore, aan de Zuidblaak te Rotterdam, inmiddels nadere informatien zijn te bekomen.

Openbare Verkooping,

op MORGEN 1 Julij 1863, des morgens ten 10 ure, op de gewone plaats aan de Willemskade te Rotterdam, ten overstaan van den Deurwaarder *J. C. LACH*, van eene aanzienlijke Partij

HOUT,

bestaande in:

600	Greenen	BATTENS,	21 x 3 x 7.
600	„	DEELEN,	21 x 1½ x 11.
300	„	DITO,	21 x 1½ x 10.
250	„	DITO,	21 x 2 x 10.
300	Vuren	DITO,	18 x 3 x 10.
300	„	DITO,	21 x 2½ x 11.
100	„	DITO,	21 x 3 x 11.
500	„	DITO,	21 x 1 x 10.
200	„	DITO,	21 x 1 x 11.
500	SPARREN, 22 Voet.		
6	DITO, 42	„	

HEDEN te bezigtigen.

Openbare Verkooping

OP DAG,

op Donderdag 2 Julij 1863, voormiddags 10 ure, op den Brienenswaard te Goudswaard, eiland Tien Gemeten, van 60 Bunders uitmuntend te Velde staande

GRASGEWAS,

in Perceelen, op voorn. Brienenswaard, kunnende het Hooi tegen billijke betaling, vóór den wal, in de Arrondissementen Dordrecht en Brielle geleverd worden.

Informatien te bekomen bij de Heeren W. M. VAN HAAFTEN, A. A. VISSER en J. KALIS te Sliedregt, bij den Opzigter van den Polder, en ten Kantore van den Notaris J. L. LOS te Klaaswaal.

PUBLIEKE VEILING

van circa **125 Kisten**

puik Amerikaansch SPEK,

bestaande uit **RUGGE-** en dikke korte **MIDDELSTUKKEN,** alsmede **20 Barrels** en **250 Emmertjes puike REUZEL,** op Dingsdag 7 Julij, ten 11 ure, in de Zaal Verscheidenheid en Overeenstemming, Scheepmakershaven, Rotterdam.

Te bezigtigen den dag vóór en den dag van den Verkoop in het Rijks Entrepôt, en in het Pakhuis wijk 12, n.º 111.

Nadere informatien te bekomen bij J. LAMING & ZONEN of bij de Makelaars MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, Rotterdam.

Openbare Vrijwillige

VERKOOPING.

De Notarissen *VAN DER HOOP en REEPMAKER*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunnen Principaal, zijn voornemens om op Woensdag den 8 Julij 1863, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

Een kapitaal, hecht, sterk en allergunstigst gesitueerd

KOOPMANSHUIS,

met KANTOOR, PAKHUIS en **ERVE,** bevattende het Huis onderscheidene net Behangen en Geplafonneerde VERTREKKEN, alle van Stookplaatsen voorzien, voorts ruime KEUKEN, goeden KELDER, grooten ZOLDER en VLIERING, vele GEMAKKEN en verder alles wat tot een wel ingerigt logeabel Huis behoort, staande en gelegen aan de noordzijde van de Wijnhaven, naast het Postkantoor, te Rotterdam, wijk 2, n.º 213, op den Perceelsgewijzen Kadastralen Legger voorkomende sectie G, n.º 192, ter groote van 1 Roede 21 Ellen.

Aangeslagen in de Grondbelasting over 1863 tot *f* 122.23.

Zijnde in eigen gebruik en te aanvaarden met den 1 November 1863.

Inmiddels is het te veilen Pand **uit de Hand te Koop,** en zijn nadere onderrigtingen te bekomen ten Kantore van de genoemde Notarissen, terwijl het Perceel twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 3 ure, zal kunnen worden bezigtigd, mits men voorzien zij van een Permissiebillet, daartoe door de gezegde Notarissen af te geven.

H. VRIESENDORP, J. P. M. BOONEN, E. MAURITZ, A. C. VAN WAGENINGEN Jr. en P. J. DE KANTER Jr., Makelaars te Dordrecht, als last hebbende van hunne Meesters, zijn voornemens te Veilen en te Verkoopen:

5000 Vure en **Grijne *Koperwijksche, Holmestrandsche*** en ***Bijhavensche*** **BALKEN,** maats en ondermaats, van 4 El 5 Palm (16 vt.) tot 8 El 5 Palm (30 vt.).

Eene Partij **Grijne *Narva* BALKEN,** van 5 El 6 Palm (20 vt.) tot 6 El 8 Palm (24 vt.)

Eene Partij **Vure *Riga* KROONBALKEN,** van 5 El (18 vt.) tot 15 El 3 Palm (54 vt.) en **dito SPIEREN.**

Voorts eene aanzienlijke Partij TWAALF ELLENS, JUFFERS, KOLDERS, PLAATJES, DEELEN en meer andere HOUTWAREN.

Welke twee dagen vóór de Verkooping genommerd zullen liggen: de Balken in het Maartensschat en de Nieuwe Haven, en het overige in de Loodsen en Erven van *Jacob Vriesendorp en Zoonen.*

De Verkooping zal zijn bij *R. J. van der Horst*, in het Koffijhuis, over het Stadhuis, op Vrijdag den 10 Julij 1863, des namiddags ten HALF DRIE ure precies.

Nadere onderrigting is te bekomen bij bovengenoemde Makelaars.

In den loop dezer week zal bij mij het licht zien:

DE BEVESTIGINGSREDE,

uitgesproken in de Groote Kerk alhier, op Zondag 28 Junij ll.,

DOOR

Ds. D. Chantepie de la Saussaye.

E. H. TASSEMEIJER,
Hoogstraat, 10—94.

Heden van de Pers gekomen bij **B. M. SPANJERSBERG,** Boek- en Papierhandelaar, Oppert, en alom à 10 Cts. verkrijgbaar:

VOORLOOPIG FEESTGEVOEL

BIJ DE

VIJFTIGJARIGE GEDACHTENISVIERING

DER

Goddelijke Verlossing in Nederland geschied. 1813—1863.

STADS-HERBERG. — NIEUWE WERK.

Duitsch Zomer-Théater,
IN DE ZAAL DE MAAS.
DINGSDAG 30 JUNIJ 1863:

Der Lugner u. sein Sohn, Posse in einem Aufzug von *Kurländt.* Hierna: **Doctor Peschke.**

Entrée 25 Cts.

VERTREK der SPOORTREINEN.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amst.: 7.10, 9.10, 10.30, 1.45, 3.25, 7.45
„ „ alleen naar 's Hage: 5.45 's nam., 9.45 's avonds
„ „ naar Schiedam op de werkdagen: 12 's middags
„ Amst. naar Rott.: 7.10, 9.10, 11.40, 2.40, 4.30, 7.10
„ 's Hage „ „ 6.50, 9.16, 10.42, 1.50, 4.15, 6.45, 8, 9.53

Aank. te Rott.: 7.30, 10.3, 11.23, 2.37, 4.55, 7.30, 8.45, 10.10

Vertrek van ***Rijn-Spoorweg.***

Rotterd.: 6.30, 8.15, 10.30, 12 (werkd.), 12.25, 2.20, 4.15 (werkd.), 5.50, 7.50, 9.10.

Amsterd.: 6.35, 6.55, 8.20, 11.05, 12.30, 2.40, 4.15 (werkd.), 6.25, 8.30, 9.

Arnh. n. Utr.: 6.10 (werkd.), 7.45, 10.20, 12, 1.55, 6.05, 7.15, 7.45.

Utrecht n. Rotterd.: 5.50, 8.15, 9.05, 12.20, 1.20, 3.40, 5.10 (werkd.), 7.40, 9.45.

Gouda n. Rott.: 7.10, 9.04, 9.35, 1.15, 1.57, 4.37, 6.24 (werkd.), 8.18, 10.32.

Aank. te Rott.: 8.20, 9.40, 10, 1.50, 2.25, 5.10, 7 (werkd.), 8.40, 11.10.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rotterdam: 10.30 's morg. en 3.10 's namidd.
„ Breda: 6.45 's morg., 12.40 's midd. en 5.35 's namidd.
„ Antw.: 7.50 's morg., 12.20 's midd. en 5.50 's namidd., de laatste alleen tot Breda en Moerdijk.

Notarishuis te Rotterdam.

HEDEN, Dingsdag den 30 Junij 1863,

des namiddags ten 3 ure,

AFSLAG VAN:

Het KASTEEL te *Wijchen*, voorts de Steenen KOREN-WINDMOLEN, het HUIS *de Arend*, het HUIS aan het Meer, alsmede diverse Percelen BOUWLANDEN enz., alles gelegen in de gemeenten Wijchen, Niftrik, Overasselt en Neerbosch, provincie Gelderland. Trekgeld als volgt:

Koop 1	*f* 15100	Koop 15	*f* 1100	Koop 29	*f* 750	Koop 43	*f* 11800
„ 2	- 10500	„ 16	- 1750	„ 30	- 5500	„ 44	- 2900
„ 3	- 2700	„ 17	- 2800	„ 31	- 300	„ 45	- 4350
„ 4	- 5500	„ 18	- 1500	„ 32	- 165	„ 46	- 5000
„ 5	- 3300	„ 19	- 10500	„ 33	- 340	„ 47	- 27400
„ 6	- 750	„ 20	- 17200	„ 34	- 2050	„ 48	- 15600
„ 7	- 1650	„ 21	- 2500	„ 35	- 650	„ 49	- 6600
„ 8	- 2400	„ 22	- 2700	„ 36	- 5500	„ 50	- 3400
„ 9	- 6000	„ 23	- 2400	„ 37	- 3350	„ 51	- 1450
„ 10	- 2800	„ 24	- 1700	„ 38	- 1250	„ 52	- 8000
„ 11	- 3250	„ 25	- 5500	„ 39	- 4450	„ 53	- 700
„ 12	- 900	„ 26	- 1400	„ 40	- 3350		
„ 13	- 1100	„ 27	- 9500	„ 41	- 15600	Totaal	*f* 261955
„ 14	- 1950	„ 28	- 10800	„ 42	- 2250		

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

te Rotterdam.

Prijs van *f* 1000: N.° 1871 2581
" " - 400: " 19436
" " - 200: " 1932 9350 11847
" " - 100: " 1964 9200 16688

Prijzen van *f* 45:

77	2635	4714	7127	10253	12988	15544	17687
116	2655	4753	7172	10261	13088	15612	17714
229	2668	4786	7229	10267	13093	15624	17724
242	2746	4797	7316	10323	13116	15669	17730
322	2778	4810	7336	10340	13154	15685	17732
432	2814	4813	7366	10394	13159	15734	17753
441	2976	4835	7434	10411	13212	15806	17759
442	2984	4928	7480	10418	13262	15831	17793
568	3042	4947	7496	10425	13304	15839	17835
631	3055	4969	7522	10495	13306	15861	17871
639	3059	4977	7601	10499	13445	15900	17898
657	3063	5003	7645	10537	13465	15948	17982
660	3074	5027	7661	10558	13571	15968	18220
678	3085	5049	7767	10659	13577	16001	18314
682	3201	5103	7813	10674	13680	16037	18459
695	3251	5125	7839	10734	13686	16048	18523
733	3298	5221	7853	10735	13694	16055	18549
810	3320	5281	7901	10780	13751	16089	18553
924	3325	5300	7913	10836	13771	16115	18627
952	3358	5394	7961	10846	13775	16177	18632
957	3378	5406	8019	10864	13763	16206	18638
1010	3403	5484	8105	10868	13910	16215	18677
1142	3429	5526	8183	10940	13985	16579	18705
1147	3482	5597	8283	10996	14009	16597	18742
1159	3510	5711	8306	11000	14030	16605	18764
1170	3529	5783	8332	11084	14048	16621	18799
1183	3547	5788	8339	11088	14133	16636	18827
1205	3600	5829	8370	11116	14137	16638	18855
1294	3622	5893	8469	11171	14176	16682	18876
1331	3650	5980	8663	11262	14198	16759	18892
1351	3724	6027	8668	11266	14202	16815	18907
1481	3749	6033	8681	11341	14212	16879	18922
1502	3763	6036	8685	11410	14245	16926	18995
1541	3776	6079	8698	11435	14254	16998	19058
1657	3869	6080	8742	11436	14288	17120	19074
1678	3907	6154	8823	11479	14339	17179	19219
1695	3940	6173	8954	11546	14389	17217	19223
1701	3941	6461	9054	11628	14441	17237	19354
1749	3977	6467	9084	11664	14490	17245	19421
1755	3986	6503	9105	11670	14595	17301	19444
1787	3991	6620	9110	11830	14927	17311	19459
1811	4007	6624	9148	11841	14945	17323	19473
1891	4057	6721	9375	11937	15024	17337	19479
1912	4083	6728	9383	11984	15031	17352	19525
1963	4162	6750	9459	12005	15052	17357	19732
1999	4165	6755	9473	12058	15138	17393	19741
2019	4208	6793	9551	12247	15158	17416	19759
2049	4238	6798	9558	12370	15167	17418	19768
2191	4251	6870	9695	12485	15265	17419	19794
2230	4337	6895	9733	12486	15303	17445	19804
2349	4366	6899	9921	12521	15335	17446	19879
2383	4444	6903	10024	12612	15339	17538	19896
2405	4536	6918	10115	12666	15397	17620	19919
2552	4581	6943	10143	12739	15407	17624	19968
2608	4650	6990	10190	12746	15497	17672	19995

Beursberigten.

Amsterdam 29 Junij.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl., .. Werk. Schuld 2½ pCt.	63⅝	63¾	63⅝
" dito dito 3 "	76¼		
" dito dito 4 "	99¾	99⅞	99⅞
" O.-I. Leening 4 "	99⅝	99½	99½
" Amort. Synd. 3½ "	92⅝		
" Hand. Maats. "	147¾	148	148
" Holl. Spw.... "	105		
" Rijn Spw..... 4½ "			
België, .. Cert. *Rothsch.* 2½ "			
Spanje... Buitenlands.. 2 "	48⅜	48 7/16	48 7/16
" dito 3 "	53¼		
" Binnenlands. 3 "	51⅛		
" Amort. Schuld			
" Bew. v. Coup.			
Portugal, Obligatien... 3 pCt.	47 5/16	47⅜	
" dito 1856/62. 3 "	47⅛	47 3/16	47⅛
" dito Uitgest.. 3 "	46½		
Rusland, Ob. *Hope en C.* 5 "	101⅞	102⅛	102
" dito 1828/29.. 5 "	100⅞		
" Cert. 1831/33 5 "	86¼		
" d.° 1840..... 4 "	78 5/16	78⅛	78 5/16
" 2/3/4e Leen.. 4 "	78⅜	78 7/16	
" Cert. 5e Serie. 5 "	84		
" d.° 1855, 6e S. 5 "	89¾	89⅞	89⅞
" d.° te Lond. 3 "	57⅜	57½	57⅜
" N. Leen. 1862 5 "	90½	90⅝	
" Inschr. v. Ass. 6 "			
" Cert. v. dito.. 6 "	54		
" Spw.-Actien. 5 "	203¾	204¼	203¾
Polen, ... Aand. 1835.. "	161¼	161¾	
" Oblig....... 4 "			
Pruissen, Oblig....... 5 "			
" Aand. 1854.. 3½ "			
Oostenr., Ob. *Goll en C.* 5 "			
" d.° dito 4 "			
" d.° Met. Oude 5 "	63 15/16	64 1/16	64
" d.° Metalliek. 2½ "	32 11/16	32 13/16	32 13/16
" d.° N. te Ams. 5 "	85		
" d.° Nat. Met.. 5 "	67 15/16	68 1/16	67 15/16
" W. Ad. fl 250 4 "	258	258½	
Brazilië, 1824 £ 100.. 5 "			
Equador, Oblig. 1855.. 1 "			
Venez.,.. Obligatien... 2 "	23 15/16	24⅛	
" Uitgestelde.. 1 "			
Grenada, Obligatien... 2 "			
" Gest. Uitgest. "	9 7/16	9½	
Mexico,.. Obligatien... 3 "	34¾	35⅜	34⅞
Illinois .... 7 "	78		

Centraalmaats. Aand., 58½, 59; dito Leen., 123½, 123¾; Rott. Bank, 101; Algem. Maats. van Handel en Nijverh., 107, 107½; Ind. Bank, 100¼, 101. Rusl., Orig. 5de Leen., 4 pc., 77½; Cert. te Londen, 4½ pc., 89; dito bij Hope en Co. 1860, 4½ pc., 91 7/16, 9/16. Oostenr., Weener Bank-Actien, 8 pc., 840; dito Aand. 1860, 5 pc., 524. 526, 525; Oostenr. Loten *f* 143½. Italië, Cert. Bouw. en Burl. en Zn., 5 pc., 66¾; Zuid. Spw.-Ad., 5 pc., 110. Brazilië, Geldl. 1852/60, 4½ pc., 89¼. Venez., Leen. 1862, 6 pc., 53, ¼. Grenada, Obl. Gest. Werk., 15⅝, ½, ¼; Hectar., 87½ c. Illinois, Spw.-Aand., 65¼. Vereen. Staten, 5 pc., 66¾, 67; dito dito 6 pc., 71⅜, ½, 7/16. Turkije, Binnenl., 6 pc., 49, ⅛, 3/16; dito Cert. te Amst., 137½. Griekenl., Oblig., 5 pc., 33½, 34½, 33 9/16; dito Coup., 5, ⅛.

Beleening 3½, Prolongatie 3⅛, Disconto 3½ pc.

Van binnenl. fondsen waren 3 en 4 % ¼ hooger, 2½ % onveranderd. Van vreemde bepaalde zich de omzet meerendeels tot eenige speculatiesoorten, waarin nog al belangrijke variatien hebben plaats gehad. Grieken, Mexik. en Turken openden onder den invloed der hoogere Engelsche koersen in eene zeer willige stemming, maar liepen spoedig tot hun vorig standpunt terug met veel aanbiedingen in de laatsten. Russen en Oostenr. hebben zich op de vorige koersen gehandhaafd, terwijl Portug. en Spaansche eerder iets flaauwer waren. Amerik. hebben zich gedeeltelijk van hunne jongste daling hersteld, met veel vraag voor binnenl. rekening; de overigen varieerden weinig.

Laatste prijzen ten 5 ure: Oostenr., Metall., 5 pc., 63 15/16 a 64; dito Nation., 5 pc., 67 15/16 a 68.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 25.55; dito Nat., Julij, *f* 28.10; Napels. *f* —; div. Engelsche per £ *f* 11.72½; Engels. Russen *f* 11.72½; Fransche *f* 55⅝; Belgische *f* 55 11/16; Pruiss. *f* 34⅝; Spaans. Piasters *f* 2.40½; Hamb. Russen *f* 34½; Russ. in Z. R. *f* 35 9/16. Papieren Roeb. —. Pools. in fl. *f* 27½; dito in Roeb. *f* —. Spanje in fr. —. Dollars *f* 2.35. Portugal *f* —.

Rotterdam 29 Junij.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl... Werk. Schuld 2½ pCt.	63 9/16	63 11/16	63 11/16
" dito dito 4 "	99¾		
" Handel-Maats. "	147½	resc.	
" dito Oblig... 4 "	100½		
" Ad. Rott. Bank	100¾		
Spanje... Binnenl. a 6/m. 3 "	51 3/16	51¼	51¼
Portugal.. Oblig. 1856/62. 3 "	47 3/16	47¼	47 3/16
Rusland.. Obl. te Lond.. 3 "	57⅜		
" Obl. St. 1855. 5 "	90		
" Obl. Amst. ...4½ "	91¼		
" d.° Spw.-Ad.. "	204½		
Oostenr... Obl. in Metall. 2½ "	32 11/16		
" dito dito 5 "	64		
" d.° Nationale. 5 "	68	68 1/16	68 1/16
" Bank-Actien.... *f*	840		
" Priorit. Loten. *f*	145		
Venez.... Obl........ 1 "	12½	12 9/16	12 9/16
Grenada.. Uitgest. Gest...	9 7/16		
" Hectares..... Cts.	87½		
Mexico... Obl......... 3 "	35¼	35⅜	34 5/16
Griekenl.. Obl......... 5 "	34⅛		
" Coupons....... *f*	5 1/16	5⅛	
Illinois...... Obl......... 7 "	77¾	77⅞	77⅞
Turkije... Binnenl..... 6 "	49⅜	49 9/16	49⅜
Amerika, Obl......... 5 "	66⅝	66¾	66⅝
Galveston, Spoorw.-Oblig. 8 "	26		
" Spw. Fransche 8 "	20		

Met matigen handel verkeerde de beurs in vaste stemming. Oostenrijksche, Mexikaansche, Turksche en Grieksche waren aanzienlijk beter in koers.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
A. J. DE JONGH, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten *drie* ure: Nederl. Werkel. Schuld, 2½ pc., 63 11/16. Rusl., Oblig. te Lond., 3 pc., 57¼, ⅜, ½; dito Spoorw.-Aand., *f* 204½. Oostenr., Metall. Nation., 5 pc., 68. Mexico, Oblig., 3 pc., 35 5/16, ¼, 3/16. Grieken, Obl., 5 pc., 33¾. Turkije, Oblig., 6 pc., 49½, ⅝, ¾.

OFFICIELE WISSELKOERSEN.
ROTTERDAM 29 Junij.

		per		
Londen......	disc. 4 %	£ 1...........	op 3/m.	*f* 11.67
			" 2/m.	" 11.71
			" kort.	" 11.78
Parijs.........	" 4 %	fr. 100.........	" 3/m	" 46.20
			" 2/m	" 46.35
			" kort	" 46.65
Antwerpen.	" 3 %	fr. 100.........	" 3/m	" 46.20
			" kort.	" 46.60
Hamburg...	" 3 %	M. B. 40........	" 3/m.	" 34.90
			" 2/m.	" 35.—
			" kort.	" 35.30
Bremen......	" 5 %	Ls. d'or Th. 100.	" 3/m.	" 187.10
Berlijn......	" 4 %	Th. 100.........	" 3/m.	" 172.25
			" kort.	" 174
St. Petersb..	" 5½ %	Rs. 100.........	" 3/m.	" 176½
Frankf. a/M.	" 3 %	s. w. fl. 100....	" 3/m.	" 98.75
			" kort.	" 99.15
Augsburg...	" 3 %	s. w. fl. 100....	" 3/m.	" 98
Weenen......	" 5 %	o. w. fl. 100....	" 3/m.	" 103
Triest.........	" 5 %	o. w. fl. 100....	" 3/m.	" 102.75
Venetië......	" 5 %	o. w. zilver fl. 100	" 3/m.	" 112
Livorno......	" 5 %	Ls. 100.........	" 2/m.	" 46
Genua........	" 5 %	Ls. 100.........	" 2/m.	" 46
Napels.......	" 5 %	Ls. 100.........	" 2/m.	" 46
Lissabon.....	" 5 %	Crs. 40.........	" 3/m.	" 41

Discompto van Wisselbrieven 3½ %, van Promessen 4 %.

AMSTERDAM 29 Junij.

2 Maanden.			Zigt.		3 Maanden.			Zigt.	
Londen...	11.71½	g	11.78½	g	Madrid....	238	g	—	g
Parijs......	55 11/16	g	56½	p	Cadix......	237	g	—	g
Bordeaux.	55½	g	—	g	Sevillië....	235	g	—	g
idem ½/m.	55¾	g	—	g	Bilbao.....	235	g	—	g
Hamburg.	35	g	35¼	g	Lissabon..	41½	g	—	g
Genua....	45¾	g	—	g	Porto......	41½	g	—	g
Livorno...	45¾	g	—	g	Petersb...	177	g	—	g
Napels.....	45¾	g	—	g					
6 Weken.			Zigt.		6 Weken.			Zigt.	
Weenen..	102½	g	—	g	Frankfort.	98¾	g	—	g
Augsburg	98½	g	—	g	Rotterd...	⅛			

Londen 27 Junij.

3 pc. Cons. cont.	91⅞ a	92	3 pc. Rusland..	58	- 59
5 pc. Brazilië...	99 -	101	5 pc. Sardinië..	87	- 90
id. 4½ pc. 1860..	90 -	92	3 pc. Spanje...	55	- 55½
6 pc. Buen.-Ayr.	95 -	97	2 pc. idem.....	49	- 49½
idem Deferred..	39 -	41	idem Passive...	33½	- 34½
Equador........	16½ -	17	id. Com.-B.....	12	- 12½
5 pc. Grieken..	34½ -	36½	6 pc. Turkije...	92	- 93
id. Coupons....	15⅞ -	16½	6 pc. idem 1858.	69½	- 70
2 pc. N. Gren.	32 -	32½	6 pc. idem 1862.	70½	- 71
id. Afgestemp...	15½ -	16	4 pc. idem geg..	102	- 104
id. Uitgestelde..	9¼ -	9¾	2 pc. Venez...	25	- 25½
Land-Warrants.	— -	—	1 pc. Deferr....	13	- 14
3 pc. Mexico...	36 -	36½	5 pc. Italië 1861	72½	- 72¾
4½ pc. Peru....	90 -	91	2½ pc. Holland.	64½	- 65½
3 pc. idem.....	— -	—	4 pc. idem.....	100½	- 101½
3 pc. Port. 1853	49½ -	49¾	Wissel Amst. krt.	11.16	a 17
4 pc. Rusland..	94 -	95	idem 3 m......	11.18½	a 18⅝
5½ pc. idem....	90 -	92	idem Rott. 3 m..	11.18½	a 18⅝

De stemming was heden vrij vast.

Weerkundige Waarnemingen op 29 Junij 1863. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
Hartlepool......	+ 0. 7	W.	—	+ 18. 9	zeer schoon.	slecht water.
Groningen......	+ 1. 3	Z.W.t.Z.	0	+ 16. 2	—	—
Helder..........	+ 1. 1	Z.W.t.Z.	0	+ 16. 2	—	—
Yarmouth	—	Z.W.	—	—	schoon.	—
Vlissingen	— 0. 3	W.Z.W.	3	+ 16. 2	—	—
Maastricht......	756. 9	N.W.	2	+ 15. 4	—	—
Portsmouth.....	+ 3. 8	W.	ligte wind.	+ 15. 5	schoon.	stil.
Plymouth	+ 2. 5	W.t.N.	—	+ 16. 7	buijig.	slecht water.
Havre	+ 4. 9	N.W.	gewone bries	+ 15. 5	betrokken.	"
Parijs...........	+ 0. 6	N.W.	5	+ 13. 6	"	—
Brest...........	+ 3. 7	N.N.W.	5	+ 12. 5	schoon.	slecht water.

Alzoo grootste verschil in Nederland G 1. 6 V; generaal idem Hv 5. 2 V.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Aang.*
29 junij *S. van Heel*, Dietz, Banjoewangie
(vertr. 12 febr.)
(opgesl. n. Helvoet)
Lammina Elisabeth, Pot, Hellevoetsluis
Vertrokken.
28 *Friedchen*, Suhr, Helvoet
Jacob, Mulder Drenth, d.°
29 *Maria Diederika*, v. Marion, Newcastle
(28 W.; 29 N.N.W.)

Hellevoet *Aangek.*
28 junij *Little Dorrit*, Jennings, Boness
Palladium, Gray, Newc.
John & Elisabeth, Milburn, d.°
Hebe, Armstrong, d.°
Chevy Chase (st.), d.°
Anna, Berg, Stralsund
Friedchen, Suhr, Brouw.
Jacob, Mulder Drenth, d.°
29 *Earl of Auckl.* (s), Land.
Prompt (st.), Hartlepool
Colletis (st.), Goole
Louise (st.), Grangem.
Volunteer (st.), Leith
Concordia, Oldenburg, Memel
Catharina Maria, Oomkens, Zierikzee
S. van Heel, Dietz, Brouwershaven
Vertrokken.
28 *Fijenoord* (st.), Londen
Seagull (st.), Hull
De *Xulla* en *Edouard & Marie* zijn van de Goereeschaven naar zee gezeild.
29 *Pallas*, Tessin, Newcastle
Wilson, Clecher, Limekillen
Thetis, Zeplien, Oostzee
Lammina Elisabeth, Pot, Brouwershaven
(28 en 29 W.)

Brielle *Aangekomen*
28 junij *Leo* (st.), Londen
Olive, Mortimer, d.°
Mystery, Hudson, d.°
Prins v. Oranje (st.), Duinkerken
Catharina Ricardi, Meijer, Memel
29 *Batavier* (st.), Londen
Seahorse (st.), Hull
Swallow (st.), d.°

Vertrokken.
27 *Ocean Queen* (st.), Hull
29 *Meglee*, Brown, Newcastle
Times, Scott, Seaham
Earl of Sunderland, Stannard, Blyth
Edeline, Heijen, Elseneur
Kirstine Marie, Rasmussen, d.°
Nijverheid, Kemper, St. Petersburg
Balder, Jacobsen, Skudenaes
Vlinder, Hesse, avontuur
Jantje Berg, van Driesten, d.°
(28 W. t. N.; 29 Oml., W.)

Texel *Aangekomen*
27 junij *Willem Daniel*, Zeylstra, Banjoewangie
(vertr. 14 febr.)
Monitor, Almgrén, Soerabaija
Baroness, Hallett, Havana
(l. v. Falmouth)
Linda Flor, Lewcock, Liverpool
Margaretha, de Vries, Newcastle
Formby, Wilson, d.°
Pallion, Carruthers, d.°
Salisbury Harrison, Forcer, Sunderland
Beatitude, Holliday, d.°
Z. M. st. *Cycloop*, luit. Lambert, Helvoet
28 *Zaanstroom*, Schaap, Batavia
(vertr. 26 febr.)
Vriesland, Boontje, Londen
Erndte, Grunhoff, d.°
William & Mary, Johnson, Burton-Eil.
29 *Diana* (st.), Londen
Nora (st.), dito
Vertrokken.
28 *Perseverance*, Elliot, Londen
Alert (st.), Hull
Vesta (st), Stettin
Vigilantia, Woldinga, Gothenburg
29 *Worsley*, Hill, Newcastle
Amphitrite, Gjørsoe, Frederikstad
Freyer, Wiengel, dito
Nidelven, Holst, Holmstrand
Elisabeth, Snoek, Rott.
(W. Z. W.)

Vlie *Aangekomen*
26 junij *Rubbens* (s), St. Pet.
Irene, Grefe, Riga
Jantje, Krani, Christiania
27 *Anna*, Jessen, Dantzig
Johanna, Backofen, d.°
Gretchen, Grothaus, Riga
28 *Zenobia*, Carter, Yarmth.
Vertrokken.
26 *Dirkje*, Burghout, Schotland
Stad Steenwijk, Wijma, Nerva
Fenna, Jager, Frederikst.
Ettina, Oldenburger, Christiansand
Aldershof, Dijkstra, d.°
Almuth Christina, Buss, avontuur
27 *Dugald Steward*, Bishop, Koningsb.
Willem I (st.), Stettin
Niord, Johannesen, Droback
28 *Verwisseling*, Ripke, St. Petersburg
Charlotte, Teensma, d.°
Cornelia, Meijer, d.°
Geertruida Jantina, Mandema, d.°
Sylvia, Jahnsen, Sundsw.
Concordia, Nanning, Drammen
Freyer, Pedersen, d.°
Helena Catharina, Lieuwen, avontuur
Concordia, Blijstra, d.°
28 *Hippel* (st.), Koningsb.

Zierikzee *Aangek.*
28 junij *Catharina Maria*, Oomkens, Banjoewangie n. Rotterdam
(vertr. 28 febr.)
Vertrokken.
26 *Burger*, Bartelse, Newc.

Vlissingen *Aangek.*
26 junij *Ajace*, Esposito, Philadelphia
Johanna Maria, Fenenga, Genua
27 *Diana*, Masdorp, Buenos-Ayres
Carnatio, Griandello, d.°
Nicoline, Lindemann, d.°
Kensington, Corning, New-York
Alis, Prevost, Requejada
Danube (s), Marseille
François, v. Eyk, Newc.
28 *Forest Eagle*, Sleeper, Callao
Maria Cornelia, Brinkerink, Buenos-Ayres
Celestina, Bujan, N.-York
Isabelle, Peeters, Almeria
Swift, Scott, Dublin
Vertrokken.
25 *Engelina Petronella*, Nagel, Koningsbergen

—o—

Nagasaki *Vertr.*
12 april *Copernicus*, Algra, Londen
20 *Arlequin*, Singer, Chewfoo

Probolingo *Aang.*
29 apr. *Minister v. Hall*, de Haas, Soerabaija

Konstantinop. *Aang.*
8 junij *Diligentia*, Ruyl, Taganrog
(vertr. 9 n. Londen)

Triëst *Vertrokken*
23 junij *Beerta Hendrika*, Stuit, Alexandrië

Girgenti *Vertrokken*
12 jun. *Esperance*, Matthews, Rotterdam
17 *Geertje Dijkstra*, Veninga, Falmouth

Genua *Aangekomen*
22 junij *Herstelling*, Duiven, Hamburg
24 *Vertrouwen*, Teensma, Rio-Grande

Gibraltar *Aangek.*
26 junij *Triest* (st.), Buys, Middellandsche Zee
(vertrok n. Rotterdam)

Paimboeuf *Vertr.*
24 junij *Geertruida Femina*, Bakker, Christiania

St. Nazaire *Vertr.*
26 jun. *Jean Baptiste Marie*, Moyon, Rotterdam

Newport *Vertrokken*
25 junij *Vrije Handel*, Lupkes, Jamaica

Bij Jersey *Aangek.*
26 junij *Jacob*, Rotterdam

Plymouth *Vertr.*
26 junij *Minnet*, Ahlquist, (v. Matanzas) Amst.

Bij Portland *Aangek.*
24 junij *Zeemansboop*, Pliaff, Rott. n. Samarang

Dungeness *Gepass.*
24 junij *Wassenaar*, Hofstee, Amst. n. Batavia
26 *Gepbiena*, Lohman, Antwerpen n. Triest

Douvres *Gepasseerd*
26 junij *Telegraph*, Rolufs, Amsterdam n. Batavia

Zuid-Voorl. *Gepass.*
24 junij *Courier*, van Vliet, Vlaardingen n. Napels

Rochester *Aangek.*
26 junij *Three Brothers*, Gilbert, Rotterdam

Londen *Aangekomen*
27 jun. *Hoop*, Pott, Gothenb.
In lading.
Madonna, Holthuis, Hamburg
Uitgeklaard.
26 *Excelsior*, Wright, Rott.
Battruida, Kladder, ...

Yarmouth *Aangek.*
26 junij *Fox*, King, Rott.

Middlesbro' *Aang.*
26 junij *Wilhelmine*, Engelbrecht, Rott.

Hartlepool *Vertr.*
26 junij *Ommelanden*, Wieringa, Hamburg

Shields *Vertrokken*
26 junij *Mars*, Schiedam

Grangemouth *Vertr.*
25 junij *Fortuna*, Turner, Rotterdam

Leith *Vertrokken*
25 junij *Weltevreden*, Kieft, Charlestown

Hamburg *Aangek.*
26 junij *Alida*, Valomstra, Londen
27 *Nicot*, Amesz, Havana
Vertrokken.
25 *Marchiena*, Nepperus, Monte-Video
26 *Noordster*, Stevens, Stettin

Wolgast *Aangekomen*
26 junij *Reina*, Kruisinga, Amsterdam

Stettin *Vertrokken*
25 junij *Jonge Herman*, Boiten, Bremen
26 *Johan Cornelis*, Scholtens, Rotterd.
27 *Louise*, Beuge, Holland

Swinemunde *Aangek.*
26 junij *Amasone*, Kraeft, Amsterdam

Dantzig *Vertrokken*
25 junij *Vriendschap*, Post, Schiedam
Dora, Dähnke, Rotterd.
Louis, Philipp, Holland
Cornelia Anna Christina, de Haan, Zwolle
Alida Margaretha, Eisser, d.°
Maria, Pronk, Amsterd.
Heimath, Stoever, d.°
Jan Hero, Naatje, Zwolle
Aaltje, Hoedemaker, Harlingen

Pillau *Aangekomen*
26 junij *Willem III* (st.), Amsterdam
Katharina, v. d. Meulen, Hull
Vertrokken.
25 *Sophia*, Egberts, Groningen
Christine, Andersen, Rotterdam
26 *Gesina Alida*, Botje, Rotterdam
Margaretha, Stutvoet, Harlingen
Jeanne, Kroon, Antwerp.

Memel *Vertrokken*
24 junij *Carl Constantin*, Wilken, de Maas

Kroonstad *Vertr.*
25 junij *Stad Genemuiden*, Dekker, Dantzig
Jonge Pieter, Colle, Stockholm
Roelfina, de Groot, Elseneur

Hernösand *Uitgekl.*
10 junij *Christine*, Harris, Amsterdam

Gothenburg *Aangek.*
23 junij *Christina*, Oltmans, Hartlepool

Christiania *Aangek.*
19 junij *Josephine*, Them, Purmerend
Uitgeklaard.
19 *Gustaaf*, Oldenburger, Holland
Eko, Töring, d.°

Flekkeroe *Binneng.*
12 junij *Eidsvold*, Lund, Rott. n. Björneborg

Elseneur *Aangek.*
26 junij *Zwaantina*, Nieboer, Amst. n. St. Petersb.
Gepasseerd.
25 *Trieste*, Koster, Nerva n. Amst.

Holtenau *Gepass.*
24 junij *Johanna*, Brouwer, Lutjenberg n. Antwerp.

Tonningen *Gepass.*
24 junij *Nooit Gedacht*, Springelkamp, Harling. n. Wismar
Heidewiga Regina, Pekelder, Heppens n. Carlscrona
Vr. Grietje, Brouwer, Bremen n. Kiel
Allegonda Margr., Gort, Koningsb. n. Amst.
25 *Amanda*, Lutjens, Stralsund n. dito
Johannes, Lutjens, dito n. Rotterdam
26 *Anna Tedora*, Kuipers, Hamburg n. Riga
Antina, Schoon, Stettin n. Rotterdam

—o—

Amsterdam 29 junij. Het schip *Hendrika*, kapit. Heins, v. Bremen herwaarts, is, volgens brief v. Delfzijl van 27 dezer, aldaar lek binnengeloopen; moest lossen om te repareren.

Reval 26 junij. Het Ned. schip *Grietje*, kapit. Scholtens, van Kroonstad n. Kopenhagen, op Rogoe gestrand (zie ons vorig N.°), is, na 77 balen vlas gelost te hebben, vlot gekomen en te Baltishport binnengeloopen.

Shields 26 junij. De Ned. bark *Zeemeeuw*, k. Kayser, alhier lek uit zee teruggekomen (bev. gemeld), heeft de lading gelost en is naar het dok te South Shields vertrokken om te repareren.

—o—

Gepraaid:

18 april, op 39° 31′ ZB., *Besoekie*, Reckers, van Rotterdam n. Batavia.

5 mei, op 26° ZB. en 4° OL., *Maria Veronica*, Schol, van Banjoewangie n. Amsterdam.

9 mei, op 2° 14′ ZB. en 23° 36′ WL., *Onrust*, Jonker, van Rotterdam n. Melbourne, 28 dagen reis; alles wel aan boord.

15 mei, op 2° 37′ NB. en 26° 59′ WL., *Amalia Augusta*, de Veer, van Amsterdam n. Batavia.

22 mei, op 2° 20′ ZB. en 22° 40′ WL., *Eensgezindheid*, de Waal, van Amsterdam n. Samarang.

7 junij, op 45° 25′ NB. en 10° WL., *India*, Vonck, van Rotterdam n. Batavia; alles wel a. b.

22 junij, bij de Owers, *Colombine*, Kok qq., van Rotterdam n. Melbourne; alles wel aan boord.

24 junij, bij Goudstaart, *Zephir*, Schey, van Rott., en *Anna Digna*, Ouman, v. Amst., beiden n. Batavia.

Door kapit. Dietz, te Brouwershaven binnen:

26 junij, bij Lezard, *Krimpen aan de Lek*, Rotgans, van Rotterdam naar Glasgow.

Door kapit. Masdorp, te Vlissingen binnen:

14 mei, op 13° 32′ ZB. en 31° 18′ WL., *Ida Elisabeth*, Dooren, v. Rotterdam naar Batavia.

26 junij, bij Hastings, de Ned. brik *Zeeploeg*, om de West sturende.

—o—

Rotterdam *Uitgekl*
27 junij *Geertr. Speelman*, Speelman, St. Pet

Hellevoet *Zeilklaar*
Californië, v. d. Valk, Malta
de Maas, v. Duffelen, Lissabon
Claymore, Harvey, Boulogne

Amsterdam *Vertr.*
27 junij *Jacoba & Christina*, Jaski, Batavia
Capella, Kruisinga, Newcastle
Bellatrix, Haacke, dito
28 *Henrietta*, Visser, Samarang
Baron van Hardenbroek, v. Rossum, Soerabaija
Ondine (st.), Bordeaux

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 30 junij: 1ste getijde 2 ure 38 min.; 2de get. 3 ure 2 min.

Arnhem. Waterhoogte 29 junij 2.26 el. (gev. 6 d.)

Keulen. Rijnhoogte 28 junij 10 voet 3 d. Rijnl. (gevallen 5½ d.) 29 junij 9 voet 10½ d. Rijnl. (gevallen 10 d.)

Dusseldorp. Aangekomen 27 junij: E. an der Brügge met 1316 en E. van Opheusden met 1785 c., beiden van Schiedam.

—o—

Aangek. Passagiers.

Te Brouwershav.:
Van Java, per *Jacob*, kpt. Mulder Drenth: de heer H. Deisner.

Te Nieuwe Diep:
Van Batavia, per *Zaanstroom*, kap. Schaap: de 1ste luit. t/z. J. Tromp en J. P. A. Lapidoth; de kap. der O.-I. inf. Oppel en kind, Thelen en kind, en Stewart; de heeren Spijker met echtg. en twee kinderen, P. Agolla en C. van Zameren: de jongeheer T. Saijers en 16 gepasp. militairen.

De Minister van Marine heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat, ten gevolge eener meer gelijkmatige diepte langs de rivier vóór de stad Dordrecht, met den laatsten dezer maand zullen worden opgenomen het drijfbaken, in der tijd vóór de Kalkhaven geplaatst, en de geleide-bakenen der punt van het Mallegat.

Cargalijsten.
Amsterdam.

BATAVIA, Zaanstroom, Schaap. — 2276 kr. Suiker, 23 k. Japansch Zilver, 50 k. Thee, 7150 sch. Tin en 1284 boss. Bindrotting, N. H. M.

HAVANA, Havana Packet, de Boer. — 321 k. Suiker en 2 partijen Sigaren, Frederik Smelt en Zn.; 224,300 Sigaren, P. G. C. Hajenius; 2 partijen dito, A. J. Reynvaan; 46 p. Tabak, diverse partijen Sigaren en Confituren, Order.

BREMEN, Anna Sophia, de Roth. — 34 f. Honig, H. H. Visser en Zn.

Parijs 27 Junij.

Frankrijk 3 pc. à cont. 68.45, 68.50; dito op ultimo 68.40; dito 4½ pc. à cont. 97; dito op ultimo —; Frans. Bank-Actien 3400; Credit Mobil. 1180, 1195; Noorder Spoorw. 1028.75, 1030; Fransch Oostenr. Spoorw. 461.25; Russ. Spoorw. 433.75. Italië 5 pc. 73.05. Spanje 2 pc. —; dito Binnenl. 3 pc. 52; dito Buitenl. 3 pc. —; dito Nieuwe —; dito Passive 33¼.

Met weinig handel waren de prijzen echter iets williger.

Handelsberigten.

Rotterdam 29 Junij.

Graan- en Meelberigt van E. & W. Bouwman.

Granen. Tarwe. Zeeuws., Vlaams. en Overm. was slechts matig aangevoerd en werd, hoezeer er weinig koopers zich vertoonden, niet onder vorige prijzen los gelaten; de puikste partijtjes van ƒ 10.50 tot 11.10; de mindere en gewone kwaliteiten van ƒ 9 tot 10.25; Pools. en Roode stil, 129/130 ℔ N. Witb. Pools. per 2400 kil. ƒ 343; 128/129 ℔ dito dito dito per dito ƒ 340; 129/130 ℔ Straalsunder per dito ƒ 330; 129/130 ℔ Kleefs. per dito ƒ 330. Rogge. Overm., Zeeuws. en Vlaams. 10 c. lager ƒ 7 tot 7.60; voorts 125/126 ℔ Amerik. naar kwal. per 2100 kil. ƒ 206, 212, 216; 122/123 ℔ N. Koningsb. per dito ƒ 202; 123/124 ℔ Jar. Dantz. per 2250 kil. ƒ 240; 150/2 ℔ N. dito ƒ 220, 221; 151/2 ℔ dito dito ƒ 222; 148/2 ℔ dito dito ƒ 215; 147/2 ℔ Taganrok ƒ 215. Gerst. Zeeuws. Winter ƒ 5.40, 6.20; dito Zomer ƒ 5, 5.90. Haver. Inl. Korte ƒ 3.60, 4.50; Lange ƒ 2.80, 3.80. Boekweit vaster op 140/2 ℔ N.-Brabands. ƒ 205, 210; Vlaams. ƒ 210; voorts per 2100 kil. grove Fransche ƒ 175, 180; Jar. Elve ƒ 195, 200. Erwten. Groene ƒ 7.25, 8.25; Grootere en Schokkers ƒ 8, 11.25; Geld. Graauwe en Capucijnen ƒ 8.50, 10.50. Boonen. Bruine ƒ 8, 9.75; dito Witte ƒ 7, 9.50; dito Paarden- 10 c. lager ƒ 5.50, 6.50. Kanariezaad ƒ 8.50, 10.

Meel. Tarwe Meel van verschillende merken: 1ste kwal. ƒ 19, 19.25, 19.50, 19.75; 2de kwal. ƒ 16, 16.25, 17, 17.75; 3de kwal. ƒ 14.25, 14.50; Amerik. dito direct van New-York ƒ 15.75, 16 per vaatje; superf. kwal. Poolsch dito ƒ 20.25, 20.50; Keizers dito ƒ 21.75, 22; Zeeuws. dito 1ste kwal. ƒ 18, 18.25; dito dito ongebuild ƒ 15.25, 15.50; Rogge dito van verschillende merken: 1ste kwal. ƒ 14.50, 15, 15.50, 16, 16.50.

Tarwe Grend 1ste kwal. ƒ 7, 8; 2de kwal, ƒ 5.50, 6; Zemelen ƒ 5; Rogge Grend 1ste kwal. ƒ 7.25, 7.50; 2de kwal. ƒ 6.75, 7.

Invoer uit Zee.

	Last. Tarwe.	Last. Rogge.	Last. Gerst.	Last. Mout.	Last. Boekw.
1 Jan. tot 20 Junij	1591	2569	1542	4	2064
22 » 27 »	111	148	56	—	12
	1702	2717	1598	4	2076

	Last. Erwten.	Last. Boonen.	Last. Maïs.	Last. Lijnz.	Last. Koolz.
1 Jan. tot 20 Junij	201	—	—	676	195
22 » 27 »	41	—	—	—	—
	242	—	—	676	195

	Last. Klaverzaad.	Kil. Meel.	Kil. Zemelen.
1 Jan. tot 20 Junij........	—	734173	—
22 » 27 »	—	78958	—
	—	813131	—

Invoer langs den Rijn.

	Last. Tarwe.	Last. Rogge.	Last. Gerst.	Last. Boekw.
1 Jan. tot 20 Junij	321	47	237	—
22 » 27 »	—	—	—	—
	321	47	237	—

	Last. Erwten.	Last. Boonen.	Kil. Meel.	Kil. Zemelen.
1 Jan. tot 20 Junij......	5	1	2660776	—
22 » 27 »	—	—	36500	—
	5	1	2697276	—

Invoer uit België.

	Last. Tarwe.	Last. Rogge.	Last. Gerst.	Last. Boekw.	Last. Erwten.	Kil. Meel.
1 Jan. tot 20 Junij...	8	2	—	8	2	53068
22 » 27 » ...	—	—	—	—	—	—
	8	2	—	8	2	53066

Doorvoer naar Zee.

	Last. Gerst	Last. Haver	Kil. Meel.	Kil. Zemelen.
1 Jan. tot 20 Junij..........	224	—	80392	79060
22 » 27 »	—	—	—	—
	224	—	80392	79060

Naar den Rijn.

	Last. Tarwe.	Last. Rogge.	Last. Erwten.	Kil. Meel.
1 Jan. tot 20 Junij....	114	2707	—	20525
22 » 27 »	278	190	—	—
	392	2897	—	20525

Naar België.

	Last Tarwe.	Last. Rogge.	Last. Gerst.	Last. Koolz.	Kil. Meel.
1 Jan. tot 20 Junij....	292	—	—	—	20180
22 » 27 »	49	—	—	—	—
	341	—	—	—	20180

Rijst. Afgedaan 2000 balen ordin. Rangoon, ex Rival, tot ƒ 5⅞.

Meekrap. Tot onveranderde prijzen was de handel in dit artikel gering.

Schiedam 29 Junij.

Granen. Verkocht: Gerst, 131 ℔ Coursche ƒ 184 cont., ƒ 186 6/w.

Moutwijn, per Ned. vat zonder fust ƒ 11.50.
Jenever, » » » » » » 17.—.
Amst. Proef., » » » » » » 18.25.
Alles zonder de belasting.
Spoeling per Ketel.......................... » 0.80.

Amsterdam 29 Junij.

Granen. Tarwe stil: Donau ƒ 240 per 2400 kil.; 129 ℔ O. bonte Pools. ƒ 340. Rogge tot vorige prijzen met goeden handel: 118 ℔ Galatz ƒ 205; 120 ℔ dito ƒ 210 van boord; 121 ℔ dito ƒ 214; 122/124 ℔ Pruiss. ƒ 214, 220; 123 ℔ dito ƒ 217; Taganrog ƒ 205 per 2100 kil. van boord; op levering Junij en Julij ƒ 196; Oct. ƒ 198, 199. Gerst en Haver zonder handel. Boekweit onveranderd: 127 ℔ N. Holst. ƒ 228; 121 ℔ Amersf. ƒ 216; 120 ℔ Nijkerker ƒ 213.

Zaden enz. Koolzaad: op 9 v. Olie te leveren in Sept. en Oct. £ 74½. Raapolie op 6/w. ƒ 50; vlieg. ƒ 49¼; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. ƒ 42½. Lijnolie op 6/w. ƒ 47½; vlieg. ƒ 46¼; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. ƒ 43½. Hennepolie op 6/w. ƒ 47½; vlieg. ƒ 46. Raapkoeken per 1040 st. ƒ 78, 82. Lijnkoeken per 104 st. ƒ 10, 14.

Boter per 40 Ned. ℔: Friesche ƒ 42 a 44, Kuinder ƒ 41 a 43, Kamper ƒ 43 a 45, Deventer ƒ 34 a 38, Zwolsche ƒ 41 a 43.

Ansjovis 1862r ƒ 15 a 16, 1861r ƒ 12½ a 13, 1860r ƒ 9 a 9½, 1859r ƒ 6, 1858r ƒ 5.

Vee. Runderen 1ste kwal. ƒ 180 a ƒ 220, 2de kwal. ƒ 160 a ƒ 200, 3de kwal. ƒ 140 a ƒ 180; Melk- en Kalf-Koeijen ƒ 80 a ƒ 180; Schapen ƒ 20 a ƒ 28; Varkens 40 a 48 c. per Ned. ℔.

Ter beurze aangeslagen de volgende telegram uit Liverpool van heden: **Katoen.** Vaste markt; afgedaan naar gis 6000 balen.

Liverpool 26 Junij.

Katoen. Niettegenstaande er deze week vrij goede vraag bestond is de markt flaauw gestemd. Met uitzondering van Amerikaansche, die ⅛ a ¼ d. in prijs terugging, zijn de puike soorten onveranderd. Middelb. en infer. Surat is ⅛ d. lager. Bengal met redelijke vraag, doch Scinde ⅛ d. lager. Brazil flaauw. Egypt. met goeden handel ⅛ d. lager. Men noteert: N.-Orl. ord. a middl. 18¾ a 21¼ d., fair 24 d., Broach ord. a middl. fair 14 a 17 d., fair a good fair 18½ a 19 d., good 19½ d., Tinnevelly middl. fair 17 d., fair a good fair 17½ a 17¾ d., good 18 d. Verkoopen der week 32,260 b., terwijl heden nog daarenboven 5000 b. werden afgedaan. Voorraad 362,970 balen.

Antwerpen 27 Junij.

Cacao met eenige meerdere vraag tot vaste prijzen. **Koffij** stil. **Granen.** Puike Tarwe prijshoudend, mindere soorten zonder vraag; Rostock ƒ 13½; Stettin ƒ 13 a 13½, blanke Zeeuws. ƒ 13; Rogge en Gerst stil. **Oliezaden** onveranderd. **Huiden.** Verkoopen van gedr. B.-A. Koe- 38 c., gez. Rio-Grande Ossen- 25½ a 27 c.; Kalfsvellen B.-A. 46 c. **Petroleum** vast.

Havre 25 Junij.

Katoen. De verkoopen bedroegen gisteren bijna 3750 b.; heden is er goede vraag, vooral op levering; tot 3 ure zijn ca. 1000 b. afgedaan; men betaalde voor Tinnevelly bon ord. loco fr. 210, per Junij fr. 208 a 209, per Julij fr. 201 a 202½, per Aug. fr. 195, per Sept. fr. 190, per Oct. fr. 185. **Koffij.** Rio ongew. fr. 88, Santos fr. 90 a 96. **Huiden** stil; gez. B.-A. Paarden- fr. 40½. **Reuzel.** Amerik. fr. 47. **Wol.** M.-V. vette fr. 1.70. **Spek.** Prima Mess porc fr. 75. **Horens.** M.-V. fr. 10 a 14, Rio-Grande fr. 18.

26 Junij.

Katoen. De verkoopen bedroegen gisteren bijna 1500 b.; heden is de markt stiller en tot 3 ure werden naauwelijks 650 b. afgedaan. Men noteert:

	t. bas.	bas.	t. ord.	ord.	b.ord.	bonne	à belle
New-Orleans	270	280	305	320	330	350	370
Mobile.....	268	277	300	310	—	—	—
Georgia.....	265	275	295	305	—	—	—
Tinnevelly..	—	182	190	200	210	—	215

Voorraad heden 30,060 b.

Koffij met goede vraag; Rio ongew. fr. 90 a 93 entr., gew. fr. 104. **Huiden.** M.-V. gedr. Koe- fr. 97½, gez. Ossen- fr. 55½. **Talk.** La Plata fr. 51½. **Reuzel.** Amerik. fr. 46½. **Haar.** B.-A. fr. 117½, Rio-Grande fr. 120. **Wol.** B.-A. en M.-V. vette fr. 1.90 a 2.15. **Meel.** New-York extra fr. 31 cons.

27 Junij.

Katoen vast tot vorige prijzen, verkoopen 800 b. **Koffij** met goeden handel prijshoudend. **Suiker** stil.

New-York 17 Junij.

Petroleum zeer willig ten gevolge van het binnenrukken der Zuidelijke troepen in de Staat Pensylvanië, van waar het artikel grootendeels wordt aangevoerd; men noteert ruwe loco 28 c., per Julij 30 c.; geraffin. loco 46 c., per Julij 50 c., per Aug. 52 c., per Sept. 56 c. **Katoen** vaster; middl. 57 a 58 c. **Granen.** Meel 15 c. hooger; Tarwe en Maïs 2 c. hooger. **Provisien** onveranderd. **Wissel** op Londen 160 a 161. **Goud** steeg gisteren op 150 doch daalde heden op 145½.

New-Orleans 5 Junij.

Katoen minder aangevoerd en weinig aangeboden; bas middl. bedong 42½ a 44 c., middl. 46½ a 51½ c. **Suiker** met goede vraag en weinig aangeboden; ord. a bon ord. 8½ a 9 c., fair a fully fair 9 a 10 c., fully fair a prima 10½ c. **Wissel** flaauw; Londen 160 a 165, Parijs fr. 3.42½ a 3.30.

Nagasaki 1 Mei.

De handel staat zoo goed als stil, zoo door gebrek aan dollars, als uit vrees voor de politieke verwikkelingen. **Manufacturen.** Alleen in ongebl. Shirtings ging wat om tot $ 3.75 a 3.80 in ruiling tegen producten. Garens n.° 40 a $ 2.35 per baal verkocht. **Metalen** zonder vraag, maar men verwacht spoedig meer kooplust voor Tin. Lood zeer flaauw en de markt is overvoerd. Zink zonder vraag. Blik a $ 6 per kistje te plaatsen.

UITVOER-ARTIKELEN. In **Thee** ging nog al wat om, vooral in ord. soorten, waaruit de voorraad meest bestaat. **Zijde** met weinig aanvoer, maar er wordt spoedig meer gewacht; superieure $ 400 a 480, inferieur $ 280 a 350. **Tabak** gevraagd, goede kwal. $ 6 a 9. **Kamfer.** Er is weinig ter markt, maar de rijksgrooten hebben hebben nog eene groote partij, die zij in betaling voor de stoombooten, die gekocht worden, tot $ 22 a 28 per pic. aanbieden. **Was.** Boom- schaarsch en vast op $ 11 a 12.60 c. **Vrachten** naar Shanghae $ 3½ a 4 en Hong Kong $ 5 a 6. Er zijn weinig schepen in de haven. **Koers** nominaal 1 %, premie op 10 dagen zigt.

Yokuhama 27 April.

Thee tot vorigen prijs verkocht. Einde Mei verwacht men den nieuwen oogst, zoo de politieke verwikkelingen het niet verhinderen. **Zijde** schaarsch, daar de inlanders bevreesd zijn dezelve ter markt te brengen. De prijzen zijn iets hooger. **Vrachten.** Er is gebrek aan schepen, en er is veel Katoen te verzenden. **Koers** op Londen 6/m. zigt 5/4.

Kanagawa 28 April.

In **Zijde** ging in de laatste dagen zeer veel om, er werden 1000 b. verkocht tot $ 10 lager in prijs. **Manufacturen.** Van Camlets werden 2500 ps. tot $ 20.75 a 21.55 voor 83 gesorteerd, verkocht, en een partijtje ongebl. Shirting tot $ 3.65 voor 6½ catties, middel kwaliteit. **Metalen.** Tin en Lood nominaal in prijs. **Koers** op Shanghae 10 dagen zigt ts. 83½ voor $ 100.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene DOCHTER *C. P. VAN ALPHEN*, geliefde Echtgenoot van
Rotterdam G. J. VAN OORDT.
28 Junij 1863.
Eenige kennisgeving.

Heden overleed, na een langdurig en smartelijk, doch geduldig lijden, mijne geliefde Echtgenoot ALBERTUS PETRUS VAN DE ROER, in den ouderdom van ruim 53 jaren.
Rotterdam M. VAN AST,
28 Junij 1863. Wed. A. P. VAN DE ROER.
De **Affaire in Bieren** zal door mij op denzelfden voet worden **voortgezet.**

De Heer en Mevrouw M. MEES betuigen hun dank voor de bewijzen van deelneming, die zij ontvingen bij het overlijden van hun jongste Kindje.

De Heer en Mevrouw N. M. VAN BEEFTINGH betuigen den hartelijksten dank voor de vele bewijzen van belangstelling, ondervonden bij gelegenheid hunner **vijf en twintigjarige Echtvereeniging.**

BIDSTOND

van de **Rotterdamsche Afdeeling** der ***Nederlandsche Zendings-Vereeniging,*** in het openbaar, DONDERDAG 2 JULIJ 1863, des avonds ten 8 ure, in het Lokaal *Verscheidenheid en Overeenstemming.*

Het Departement *Zuid-Holland* der **Vereeniging van Protestantsche Godsdienst-Onderwijzers** brengt zijnen dank voor de aanzienlijke **GIFT** van

één Honderd Gulden,

dezer dagen ontvangen ten behoeve van het Liefdefonds voor Weduwen van Protestantsche Godsdienst-Onderwijzers.

TWEEDE

ORGELBESPELING,

in de GROOTE KERK,
op WOENSDAG den 1 JULIJ 1863,
ten twee ure.

BEKENDMAKING.

De **Directeur van het Postkantoor te Rotterdam** brengt bij deze ter algemeene kennis, dat, te beginnen met den eersten Julij aanstaande, gedurende de Zomermaanden, door middel van eene nieuwe Postverbinding, voor de belanghebbenden tot 10 ure 's avonds, de gelegenheid zal bestaan tot eene bespoedigde verzending der Brieven naar Frankrijk, Engeland, Luxemburg en Limburg, vermits de correspondentie waarvan hier de rede is, te Antwerpen des nachts ten 3 ure 50 m. aansluit op Treinen welke in verschillende rigtingen vertrekken.

Ook voor deze verzending worden de Buitenbussen ten 9½ ure, en aan het Postkantoor tot 10 ure 's avonds geligt.

Rotterdam, den 29 Junij 1863.
De Directeur,
BANNIER.

Ter voorkoming van verder misverstand diene, dat dit jaar de NIEUWE CURSUS aan het Instituut van den Heer **W. G. VAN KRIEKEN (Stadwijk-Oostsingel)**, op den 20 Augustus is bepaald, terwijl die aan het Instituut van den Heer **J. VAN KRIEKEN, Goudschen Singel,** den 31 Augustus aanvangt.
W. G. VAN KRIEKEN.
J. VAN KRIEKEN.

Wij hebben de eer hiermede kennis te geven, dat wij van af den eersten Julij a. s. zullen **ophouden** het HOOFD-AGENTSCHAP der **Algemeene Brandwaarborg- en Verzekering-Maatschappij ULTRAJECTUM** waar te nemen.
Rotterdam HARTOG & GLAZENER.
29 Junij 1863.

De Ondergeteekende geeft kennis, dat bij zijne

MUZIEKSCHOOL

en **MAGAZIJN van ORGELS, PIANO'S enz.** VERPLAATST heeft van den Houttuin naar de ***Hoogstraat***, *noordzijde*, nabij de *Hoofdsteeg*, **wijk 10, n.° 91,** dat bij hem voorhanden en te bekomen zijn: Nieuwe PIANINO'S en SERAPHINE ORGELS, uit de beste Fabrijken van *Parijs*, voor welker deugdzaamheid zoo lang gegarandeerd wordt als de Kooper zelf verlangt, als: Nieuwe PIANINO'S, 7 octaaf, ƒ 350 en hooger; Nieuwe ORGELS, 1 register, 5 octaaf, ƒ 110; 5 registers, transpositeur; 10—14 registers, alsook met vrij pedaal van 2 registers, 2 octaaf naar evenredigheid hooger. Vertrouwende dat de verbeterde lokaliteit en de relatien met de beste Fabrijkanten hem in staat stellen zijne Begunstigers prompt en billijk te bedienen, neemt hij de vrijheid zich op nieuw in de gunst van het geëerd Publiek aan te bevelen.
F. T. VAN GELDER.

Geregtelijke Aankondiging.

Bij Brieven van Meerderjarig-Verklaring, door den Hoogen Raad verleend den 12 Junij 1863, goedgekeurd bij Koninklijk besluit dd. 19 Junij 1863, n.° 74, Geregistreerd te 's Gravenhage den 27 Junij 1863, zijn aan **HERBERTUS HENDRIKUS VAN DAM**, wonende te Rotterdam, gegeven al **de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend**, behoudens de bepaling van Art. 478 Burgerlijk Wetboek.
C. J. FRANÇOIS,
Procureur bij den Hoogen Raad.

Het KANTOOR van

Hooghwinkel & Co.

wordt met den 1sten der VOLGENDE MAAND **VERPLAATST** naar de **Wijnstraat**, ten Huize van D. DE KATER VAN GIJN, B, n.° 31.
Dordrecht, 26 Junij 1863.

H. W. DUSAULT,

Oppert,
wijk 6, n.° 47.

Voor den 1 Julij worden in alle Wijken der Stad **Abonnementen** aangenomen, om de **ROTTERDAMSCHE COURANT** aan Huis *besorgd* en *afgehaald* te hebben (op te verkiezen uren), door geschikte en accurate Personen.

Expeditie van de voornaamste Couranten naar alle Steden, Dorpen, Badplaatsen binnen- en buitenlandsch, geschieden dagelijks *franco* per Post.

Pro Deo. — Op heden den vijf en twintig[illegible] Junij 1800 drie en zestig, ten verzoeke van ANG[illegible] LICA FREDERICA SCHROB, Echtgenoote [illegible] AART BIJL, zonder Beroep, vroeger gewoond h[illegible] bende te Rotterdam, doch thans wonende te Charl[illegible] ten deze domicilie kiezende ten Kantore van [illegible] voor haar occuperenden Procureur Mr. J. B. WENTHOLT, zijnde aan de Glashaven, wijk n.° 364, te Rotterdam, heb ik Ondergeteeken[illegible] OTTO VERMIJ, Deurwaarder bij de Arrondisseme[illegible] Regtbank te Rotterdam, wonende aldaar in wijk n.° 318[II]:

Uit krachte van een Vonnis, door de Arrondi[illegible] ments-Regtbank te Rotterdam, den vier en twintig[illegible] Junij 1863 gewezen, in verband met eene beschikk[illegible] dierzelfde Regtbank van den vier en twintig[illegible] November 1800 twee en zestig geregistreerd, wa[illegible] aan de Eischeresse vergunning is verleend tot gr[illegible] procederen in deze.

Voor de Derde maal Gedagvaard

AART BIJL voornoemd, Zeeman, vroeger [illegible] woond hebbende te Rotterdam, doch wiens te[illegible] woordig verblijf is onbekend, gevolgelijk mijn exp[illegible] doende op de wijze voorgeschreven bij Art. 4, n.[illegible] Wetb. van Burg. Regtsvordering, door aanplakk[illegible] van een Afschrift dezes aan de hoofddeur der Geh[illegible] zaal van genoemde Regtbank en overgifte van [illegible] Tweede Afschrift aan den Ambtenaar van het Op[illegible] baar Ministerie bij dezelve Regtbank, sprekende ald[illegible] aan het Parket met den Edel Achtbaren Heer [illegible] A. SIEWERTSZ VAN REESEMA, Substitu[illegible] Officier, die het origineel voor gezien heeft ge[illegible] kend, om:

Aangezien de Eischeresse met den Gedaagde op [illegible] 21sten Junij 1843 te Rotterdam is gehuwd;

Aangezien de Gedaagde in het jaar 1847 de [illegible] meenschappelijke Woning, op den Schiedamsc[illegible] Singel te Rotterdam, heeft verlaten, en als Zee[illegible] met het Schip *Dordrecht* naar buitenslands is [illegible] trokken;

Aangezien sedert gemeld tijdstip de Eischeresse n[illegible] meer van den Gedaagde heeft vernomen en hij [illegible] heden niet is teruggekeerd;

Aangezien de Eischeresse, op grond van de [illegible] dan tienjarige afwezigheid des Gedaagden, naar [illegible] leiding van Art. 549 Burg. Wetboek, van de Ar[illegible] dissements-Regtbank voornoemd verlof heeft gevr[illegible] en bekomen om den Gedaagde bij Openbare D[illegible] vaarding op te roepen, ten einde daarna, bij [illegible] niet verschijning, te kunnen eisch doen en con[illegible] deren, dat aan haar Eischeresse vergunning zal wor[illegible] verleend tot het aangaan van een ander Huwelijk[illegible]

Op Maandag den vijfden October 1800 drie en ze[illegible] des voormiddags elf ure, te verschijnen ter Ter[illegible] zitting van de Arrondissements-Regtbank te Rotterd[illegible] gehouden wordende in het Paleis van Justitie, [illegible] het Haagscheveer aldaar;

Ten einde hetzij in persoon, hetzij door iemand [illegible] zijnentwege, van zijn aanwezen te doen blijk[illegible] zullende de Eischeresse, in geval noch de Gedaag[illegible] noch iemand voor hem op deze Dagvaarding m[illegible] opkomen en alzoo van zijn aanwezen niet m[illegible] blijken, concluderen, dat tegen den Gedaagde Vers[illegible] zal worden verleend, immers aan de Eischeresse A[illegible] van zijne niet-verschijning, en voorts vergunning [illegible] het aangaan van een ander Huwelijk, met vero[illegible] deeling van den Gedaagde in alle de Proceskosten[illegible]

En heb ik Deurwaarder hiervan opgemaakt [illegible] Exploit, waarvan mede een Afschrift is aangepl[illegible] aan het Gemeentehuis van Rotterdam, en hetwelk [illegible] worden geplaatst in de Nederlandsche Staats- en de Rotterdamsche Courant.

De kosten zijn in debet drie Gulden vijf en ze[illegible] Cents, buiten de Registratieregten.

(get.) O. VERMIJ, *Deurw[illegible]*

Gezien door ons Officier van Justitie bij de A[illegible] rondissements-Regtbank te Rotterdam, heden d[illegible] 25 Junij 1863.

(get.) A. SIEWERTSZ VAN REESEMA[illegible]

Geregistreerd te Rotterdam den vijf en twintig[illegible] Junij 1863, deel 85, folio 177, recto vak 7, een bl[illegible] geen renvooi. Debet voor regt ƒ 0.80, voor 38 opcent[illegible] ƒ 0.30½, te zamen een Gulden tien en een halve Ce[illegible]
De Ontvanger, (get.) VAN BERKEL.
Voor Copie conform,
WENTHOLT, *Procureur.*

HAVRE
à
VALPARAISO E[illegible]
LIMA.

Ligne régulière des Chargeurs réunis, le trois m[illegible] Français ***VICTORINE,*** Cap. **Bernar[illegible]** 2500 Tonneaux côté 3/3. 1. 1.
Partira le 30 Juin fixe.
S'adresser à MM. A. HUET & Co., au Havre, e[illegible] MM. KUYPER, VAN DAM & SMEER, à Rotterda[illegible]

STOOMVAART-VEREENIGING DE MAAS.

Het Stoomschip BALMORAL, Kapit. *D. Lovius*,
vertrekt ***Woensdag 1 Julij*** naar
BRISTOL en CARDIFF.
Adres BOUTMY & Co. — JOHs. OOMS Ez. & Co.

NEDERLANDSCHE
ZEE- EN BRANDVERZEKERING-COMPAGNI[illegible]

te ROTTERDAM.
Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 25 *Mei* 1863, *N°.* 48.

Kapitaal een Millioen Gulden.

COMMISSARISSEN:
Mr. ISAAC THOOFT, Mr. P. M. DE LA COURT, G. A. E. VISSER,
Jb. GLAZENER, G. S. PIETERS.
Directeur Wm. HARTOG.
Kantoor WIJNSTRAAT, 2/108.

Als **HOOFD-AGENTEN** der Maatschappij zijn aangesteld
de HH. A. MEIJER CLUWEN, ... te *Amsterdam*,
VISSER & Co., ... „ *Schiedam*,
J. VRIESENDORP, ... „ *Dordrecht*,
en de HH. A. E. ROEST VAN LIMBURG en H. SCHOT, Notarissen
te *Rotterdam*, als *Agenten*.
In die Plaatsen van Nederland, waar de Maatschappij nog niet vertegenwoordigd is, worden AGENTEN gevraagd.

BIJVOEGSEL,
behoorende tot de
ROTTERDAMSCHECOURANT
VAN
DINGSDAG 30 Junij 1863, N.° 154.

KENNISGEVING.

De BURGEMEESTER van ROTTERDAM brengt ter kennis van de belanghebbenden in de Gemeente woonachtig, dat tot het opmaken der *Attestatien de Vita* zal worden gevaceerd in het daartoe gestelde Bureau, in het Raadhuis, en voor het tegenwoordig tijdperk van des morgens negen tot des namiddags twee ure, in de volgende orde, als:

Voor de personen, waarvan de geslachtnamen beginnen met de letters

A, B, C, D,	op	Woensdag	den 1	Julij.
E, F, G, H,	„	Donderdag	„ 2	„
I, K, L, M,	„	Vrijdag	„ 3	„
N, O, P, Q,	„	Zaturdag	„ 4	„
R, S, T, U,	„	Maandag	„ 6	„
V, W, IJ, Z,	„	Dingsdag	„ 7	„

terwijl diegenen, welke hunnen dag hebben laten voorbijgaan en wier namen behooren onder de letters A tot M, zich Donderdag den 9 Julij, en die van N tot Z, zich Zaturdag den 11 Julij, ter plaatse en ure voornoemd zullen moeten vervoegen, en na dien tijd voor de Gepensioneerden, welke van de bepaalde dagen en uren geen gebruik hebben gemaakt, genoemd Bureau open zal zijn des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, van tien tot twaalf ure.

Rotterdam 27 *Junij* 1863.

De Burgemeester voornoemd,
J. F. HOFFMAÑ.

KENNISGEVING.

Het HOOFD van het GEMEENTEBESTUUR van ROTTERDAM brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, op den 23sten dezer maand, zijn executoir verklaard:

Twee Kohieren voor de belasting op het Personeel, bevattende aanslagen in de wijken 3, 7 en 8, dienst 1863/64, behoorende tot de beide Afdeelingen dezer Gemeente, en

Een Kohier van het Patentregt, bevattende aanslagen van Tappers, Slijters enz., dienst 1863/64, behoorende tot de 2de Afdeeling dezer Gemeente;

Dat vermelde Kohieren ter invordering zijn gesteld in handen van Heeren Ontvangers, en ieder daarop voorkomende verpligt is, zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen, en dat heden de termijn van *drie maanden* ingaat, binnen welke de reclames behooren te worden ingediend.

Wordende voorts de patentpligtingen herinnerd, dat de Patenten gedurende de werkdagen, van des voormiddags negen tot des namiddags één ure, door hen in persoon kunnen worden afgehaald aan het Bureau van Inkwartiering, aan de Kaasmarkt.

Rotterdam den 27 *Junij* 1863.

Het Hoofd van het Gemeentebestuur voornoemd.
J. F. HOFFMAÑ.

STATEN-GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Maandag 29 Junij.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over het wetsontwerp tot **definitieve vaststelling der begrooting voor Hoofdstuk IX (*Kolonien*), voor het jaar 1863.**

De heer **Schimmelpenninck van der Oye** zou niet het woord hebben gevraagd, zoo hij niet in de discussie van de andere Kamer aanleiding had gevonden om nog eenige nadere ophelderingen te vragen. De cijfers zijn hier van ondergeschikt belang; hier geldt het de Regeringsbeginselen in het ware belang van Java en het Moederland.

De stemming van december, zegt hij, heeft getoond dat wij eene begrooting als deze geheel onafhankelijk maken van het cijfer. Vóór 1840 was de begrooting massaal en toen was de zaak voor de leden van de Staten-Generaal moeijelijk. Daarna had er splitsing plaats in hoofdstukken en artikelen, zoodat men vrij was aan te nemen of te verwerpen. Alleen het hoofdstuk Kolonien was niet in artikelen gesplitst. Doch zoo als hij zeide, hij heeft niets tegen de cijfers. Met het oog op de vroegere discussie had hij wel gewenscht dat deze geheele beraadslaging had kunnen achterwege blijven. Hij had de voorkeur gegeven aan eene korte nota, waarin gezegd werd dat de Kamer dezelfde beginselen als in december bleef aankleven, en dat men in afwachting van de wet op de culturen geene ingrijpende maatregelen nemen en niets praejudiciëren wilde. Intusschen moet de voorgenomen wijziging van het besluit van 1838 in verband staan tot het algemeen debat, en hij gelooft dat dit punt veel moeijelijkheden in heeft. Hij dient nu wel, nu men eene discussie verlangt, den strijd te aanvaarden, schoon hem dit zeer onaangenaam is. Het is zoo, het geldt hier eene begrooting van 6 maanden. Zes maanden zijn spoedig verloopen en hij vreest dat, als men zes maanden vrij heeft, er zoo veel kan en zal ondermijnd worden, dat men onmogelijk terug zal kunnen keeren zonder zware offers te brengen. Hij releveert wat de groote meerderheid in december gezegd heeft; zij wilde niet een vrijen arbeid die tot slavernij voerde; geen slooping van het cultuurstelsel, geen deficit in de schatkist zonder dat daardoor zelfs Java gebaat zou worden. Spreker staaft dit nader door zinsneden uit vroegere redevoeringen nopens de misbruiken van den vrijen arbeid. Hij gelooft dat deze Minister in het gareel gespannen is van eene partij die alles tot uitersten drijft, en als dat zoo is, dan kan hij hem niet ondersteunen. De Minister is scherpzinnig, dit heeft hij getoond in de discussie; was hij soms scherp, hij had ook de rondheid van den zeeman, terwijl hij bij de hevigheid van den aanval ook niet zwak mogt zijn. Maar toch, zegt spreker, de Minister is ook te ver gegaan en heeft een mij bevriend man aangerand die ver boven hem staat, een der weinige mannen die bestemd zijn om in de geschiedenis onzer kolonien voort te leven. Spreker bedoelt den heer J. C. Baud, aan wien hij door aangename herinneringen van omgang en kennis verbonden is, een man voor wien hij de grootste achting koestert. En nu heeft de Minister op zijn Japansch gezegd dat die man had een binnen- en een buitenkant, en hem zoo doende van dubbelzinnigheid beschuldigd. Dat vindt hij onkiesch. — Hij schetst het stelsel van Baud, die aanvankelijk het cultuurstelsel strijdig achtte met goede beginselen van koloniaal bezit, handel en verkeer, maar bij de invoering door van den Bosch overtuigd werd van zijne goede werking. Spreker wijst op de uitkomsten en rijke vruchten van het cultuurstelsel, en dat wij de finantiële moeijelijkheden van ons Land zijn te boven gekomen door de wijze waarop de heer Baud het cultuurstelsel toepaste. Hij schetst alsnu 's mans karakter als staatsman en in den familiekring. Hij was geen absoluut behoudsman; zijn stelsel was om met zijn tijd mede te gaan, en zeker niet om de paarden achter den wagen te spannen.

Spreker zou nu wel over verschillende punten van het cultuurstelsel een woord in het midden willen brengen, maar bij de bewustheid dat een ander lid die punten bespreken zal, wil hij geen aanleiding geven tot een *bis in idem* en zal dus verder over het cultuurstelsel en zijne werking stilzwijgen. Evenwel zal hij nog enkele andere onderwerpen aanstippen, als: 1.° De verkoop van producten op Java. Hij is daar niet tegen, als dat alleen strekt voor zoo ver de behoeften reiken beoosten de Kaap, in Australië, China enz., maar verder niet, al is er eenig verlies van rente, want hij stelt zich op het standpunt dat de Staat is de eigenaar der producten en dat Nederland de meeste voordeelen van het cultuur- en consignatiestelsel moet trekken.

2.° het landelijk stelsel. Hij vreest dat daardoor het cultuurstelsel eene wijziging ondergaan zal die nadeelig is. Hij gelooft niet dat de Minister zich een goed denkbeeld maakt van de gevolgen van dien maatregel. Het beginsel van kadastrering is goed, maar men vergete niet dat in ons eigen land (dat ¼ der grootte van Java beslaat) het kadaster zoo vele jaren geduurd en millioenen gekost heeft. Hoe lange jaren en millioenen zal dan dat stelsel op Java kosten? Hij wijst ook op het markbestuur in onze oostelijke provincien, maar niemand heeft daar ooit gedacht aan eene individuële betaling van den omslag: die wordt altijd massaal over de mark omgeslagen. Hij ziet ook in den maatregel van den hoofdelijken omslag verandering van den aard der dessa-besturen, hetgeen ongewenscht zou zijn en strijdig met de *adat*. Hij vreest dan ook voor ontevredenheid bij de hoofden die zoo ligtelijk is over te brengen bij de bevolking, en wat kan dus daar, onder een fanatieken aanvoerder, de gevolgen van zijn. Wil men meer surveillance in het belang der bevolking, men versterke de contrôle, en doen de ambtenaren niet hun pligt dan zette men ze af. Men behoeft daarvoor niet terug te deinzen, daar waar onlangs ontslag is gegeven aan een onzer meest uitstekende mannen, omdat hij verschil had met den landvoogd en zich tot de Kamers had gewend. Hij beoordeelt de handeling van den heer Stieltjes niet, maar vraagt waarom men dan flaauw zou zijn ten opzigte van ambtenaren die den Javaan niet beschermen. Dit brengt hij in verband met de Memorie van Beantwoording, waar er van gesproken wordt dat toeval, eigenbelang en gunstbetoon moeten gekeerd worden. Spr. begrijpt niet hoe die zinsnede tot *deze* Kamer kan gerigt worden. Heeft men hier ooit iets anders gewild? Wil men niet veeleer orde en regelmaat en wering van al wat tot ongeluk der Javanen kan strekken? Geen der leden heeft zich ooit schuldig gemaakt aan bevordering van eigenbelang, en dan moet hij zeggen dat dit leelijke woorden zijn.

Zoo hij met nog enkele leden zich vroeger tegen de begrooting van den heer Loudon verklaarde, dan was dit omdat deze de kiem in zich bevatte van wat tot het stelsel der heeren Uhlenbeck of van de Putte zoude moeten leiden.

Thans bespreekt hij nog kortelijk de defensie van Java, waarvan zijn vriend von Gagern meermalen zeide dat het uitmuntend te verdedigen is als enkele punten in goeden staat van tegenweer worden gehouden. Hij vraagt ten slotte: Wat is Java voor ons? Wij hebben het verkregen door oorlogsregt en tractaten met de Vorsten, die gesanctionneerd zijn door tractaten met Europesche Mogendheden. Over het algemeen neemt het welvaren van den Javaan toe; hij heeft meer middelen van bestaan, hij kan meer Europesche fabrikaten koopen en er zijn betere verschijnselen van den maatschappelijken toestand. Natuurlijk beoogt ons stelsel winstbejag en bevordering van commerciële en industriële belangen, zonder die aan particuliere speculanten af te staan. Java is slechts eene kolonie om voor ons winsten af te werpen; door Java zijn wij tot een hoogst gunstigen toestand gekomen. Toen Java behoefte had zijn wij het bijgesprongen, met 40 a 50 millioen. Waarom dan nu een humanitairstelsel huldigen om particuliere inrigtingen te begunstigen, zonder te letten op de voordeelen voor het land zelf? Hij hecht te meer aan die voordeelen, wanneer hij let op de verhooging van uitgaven hier te lande, zoo ook op de verhooging der Indische, en niet minder op het welzijn der bevolking.

Tot deze algemeene beschouwingen zal hij zich bepalen.

De heer **van Nispen van Pannerden** zegt dat het moeijelijk is over een onderwerp het woord te voeren, waarover hij in december jl. in breedvoerige beschouwingen is getreden; — dat het te moeijelijker is, omdat het hoofd van het Kabinet die beschouwingen met den naam van *parlage* bestempeld heeft; — dat het nog moeijelijker is, omdat het hoofd van het Kabinet in de zitting van 30 mei jl. in de andere Kamer heeft verklaard, dat niets veranderd is dan de persoon des Ministers. Is er niets veranderd; waarom is de vorige Minister dan opgeofferd? Wat spr. betreft, hij heeft geen strijd gevoerd tegen den ambtsvoorganger van den Minister, maar tegen de beginselen van Regeringsbeleid, door hem voorgedragen. Nu de Min. in zijn antwoord verklaarde met leedwezen te hebben gezien, dat verscheidene leden zich aan de behandeling van het koloniaal vraagstuk onttrokken, nu wordt hij, die eerst zwijgen wilde, genoodzaakt te spreken, ofschoon hij niet hoopt dat de Kamer van hem verwachten zal wat de vorige spreker verlangde. Maar zal hij spreken over eene zoo gewigtige zaak, dan moet hij de beginselen van koloniaal Regeringsbeleid in hunnen vollen omvang behandelen, en de leidende denkbeelden van den tegenwoordigen Minister aan zijne overtuiging toetsen. Hij wil dus behandelen: 1°, het landelijk stelsel; 2°, de cultuurondernemingen; 3°, de godsdienst, en 4°, het strafstelsel. Hij zal niet meer spreken over de bepaling der Grondwet, waarbij het opperbestuur in koloniale zaken aan den Koning is opgedragen; hij zal niet herinneren dat andere onderwerpen bij de wet worden geregeld, zoodra de behoefte daaraan blijkt te bestaan, en hij kent aan het Opperbestuur die bevoegdheid toe om een tal onderwerpen bij de wet te regelen en om te beslissen of de behoefte bestaat om wetsvoorstellen te doen.

Maar nu ter zake. Spr. behandelt: 1°, het landelijk stelsel, de landrente. Wat is de belasting, bedoeld bij art. 59 van het Regerings-reglement? Toen die bepaling werd voorgedragen, bleek het dat daarbij bedoeld werd eene belasting op de vruchten, op den grond, als in het Engelsche tusschenbestuur in Java geheven werd, met afschaffing van het contingentenstelsel, en dit in navolging van hetgeen in Britsch-Indië bestaat. Uit de Memorie van Toelichting blijkt dat het landelijk stelsel steunt op de gemeentelijke huishouding der Javanen en op deze bijzondere omstandigheid, dat de rijstvelden in Indië gemeentegronden zijn. Uit het verslag der Kamer destijds blijkt, dat verscheidene leden het landelijk stelsel afkeurden; verscheidene andere leden zich daarmede niet vereenigden, omdat zij den gemeentelijken aanslag in stand wenschten te houden. De meerderheid begreep destijds dat, in weerwil van al zijne gebreken, gemeentelijke aanslag de voorkeur verdient, omdat dit het minst gevaarlijke is, omdat daarbij het minst de vrees bestaat dat de zaak uit haar verband zal worden gerukt of ontevredenheid onder de inlandsche bevolking zal worden verwekt. Uit de discussien, toen gehouden, blijkt hem, dat de landrente afzonderlijk in het Regerings-reglement is opgenomen, om den gemeente-aanslag te bestendigen. Hem blijkt thans geenszins dat de inlandsche bevolking eenige verandering wenscht. De Min. wil de velden doen opmeten. Dit keurt hij zeer goed. Daarvan zal meerdere kennis en meerdere regelmatigheid het gevolg zijn bij de verdeeling van den dorps-aanslag; maar de quæstie ligt niet in de verdeeling, maar hierin of de hoofdelijke aanslag zal ingevoerd worden. Dien aanslag acht hij in strijd met het Regeringsreglement. De Minister beroept zich op het Engelsche tusschenbestuur; maar dit beroep komt hem niet afdoende voor. Juist in de motieven van het Staatsblad van 9 mei 1818 vindt hij, dat commissarissen-generaal gezegd hebben, dat dit stelsel de grootste onzekerheid en wanorde heeft veroorzaakt. Spr. betoogt dat ook onder dat bestuur de hoofdelijke aanslag nimmer algemeen is ingevoerd. De Min. zegt verder: de bestaande belasting is onbillijk, er wordt meer geheven dan de residenten met de hoofden overeenkomen, en de ambtenaren zijn niet bekwaam om tegen knevelarijen te waken.

Maar, vraagt spreker, is dat een feitelijke of een wettelijke toestand? Toch zeker niet een wettelijke toestand, vermits juist een aantal verordeningen gemaakt is om de misbruiken te keer te gaan. Spreker beroept zich nog op verschillende instructiën in het Bijblad van Neêrl.-Indië, om aan te toonen dat de feitelijke toestand dan niet met de verordeningen overeenstemt. Er is in de andere Kamer over de inning der landrente bij rottingslagen gesproken. Spreker verzoekt den Minister de verordening aan te wijzen waarop dat rust? Ook dat is in strijd met de bestaande verordeningen, terwijl hij aanvoert dat bij het besluit van 1818 wel degelijk is bepaald, dat in geval van misgewas remissie gegeven wordt.

Hij herinnert dat vroeger zelfs een post daarvoor op de begrooting van Nederlandsch Indië voorkwam. Hij komt tot de slotsom, dat de misbruiken niet het gevolg zijn van het ontbreken van behoorlijke voorschriften, maar hiervan dat de ambtenaren in Indië ze niet naleven, en dan wordt daardoor eene zware beschuldiging op die ambtenaren geworpen. Hij betoogt dat de Gouv. Gen. bij art. 62 van het Regeringsreglement gronden in huur kan uitgeven; maar daaronder zijn niet begrepen de zoodanige door de inlanders ontgonnen. Uit dat artikel en uit art. 570 van het Indisch Burgerlijk Wetboek leidt hij af dat individueel grondeigendom in Indië in den regel niet bestaat. Wat de Minister wil doen, zal omverwerpen al wat den Javaan heilig is. Bestaan niet in vele beschaafde landen in Europa, in ons land vele gronden welke aan gehuchten en vlekken gemeen zijn? En is de Javaan reeds in dien toestand, dat men eene dergelijke verandering kan invoeren? De Min. erkent zelf, dat men den Javaan geene beschikking over eigen grond kan toelaten.

2.° *De cultuur-ondernemingen.* De Min. spreekt van *cultuurstelsel*, niet van *cultures*. Spreker heeft niet de minste bedenkingen tegen hetgeen de Min. hieromtrent heeft gezegd. Spreker heeft er niets tegen, dat aan de bevolking beter loon verzekerd zij. Maar de Minister zegt verder, de op hoog gezag ingestelde cultures moeten zoo veranderd worden, dat de tusschenkomst van het bestuur kan worden ontbeerd. De vorige Minister van Kolonien wilde de belasting in arbeid door eene belasting in geld vervangen. De vorige Minister sprak zijne overtuiging duidelijk uit. De tegenwoordige Minister is niet duidelijk. Hij zeide in de andere Kamer schoorvoetende er toe over te gaan om dwang op te heffen, omdat de bevolking er niet rijp voor is; maar in het antwoord op het verslag dezer Kamer verklaart de Minister dat het verschil meer in de toepassing dan in de beginselen is gelegen. Spr. ontwikkelt breedvoerig dat er groote punten van verschil tusschen den Min. Loudon en dezen Minister bestaan. De begrooting van den Min. Loudon is alleen aangenomen, omdat de Kamer in hem zag een Minister van behoudende beginselen. Hij heeft zelfs de begrooting van den Minister Loudon aangenomen, omdat hij dien Minister aan het werk wilde laten. Volgt daaruit adhaesie aan het stelsel van dien Minister? In tegenstelling met dezen Minister, gelooft spreker dat de plannen van den heer Loudon zeer wel uitvoerlijk waren. Aan de woorden „zooveel doenlijk" in art. 59 van het Regeringsreglement geeft hij de meest ruime beteekenis. Hij wil het bestaande cultuurstelsel behouden, omdat het Regeringsreglement het voorschrijft, en omdat anders de voordeelen, welke Nederland thans geniet, zullen verloren gaan. Wat de particuliere cultuur betreft, belooft de Min. eene wet; wat die wet zal bevatten, op welke beginselen zij zal rusten, heeft de Minister niet gezegd. De Minister schijnt daarmede geen spoed te maken. Bij hem rijst de vraag of het particulier cultuurstelsel niet zoo ver zijne vertakking zal uitstrekken dat dit het stelsel der Gouvernements-cultures in zijne omarmingen zal verstikken? Indien de Javaan in Indië volgens de voorstanders van het Kabinet *zelf* geen persoon is, hoe kan er dan sprake zijn om persoonlijk met hem overeenkomsten te sluiten? Spreker is van oordeel dat het besluit van 1838 niet behoorde te worden ingetrokken. Ook de heer van Twist keurt z. i. af dat het nadeelig is overeenkomsten met de bevolking te sluiten zonder tusschenkomst der hoofden.

3.° *De godsdienst.* Spreker eerbiedigt den Christelijken zin van den Min., die het bestaande Regeringstelsel wil wijzigen, maar heeft nog meer eerbied voor art. 119 Regeringsreglement, waarbij de vrijheid van godsdienst is gewaarborgd. Hij kan niet toegeven „dat het cultuurstelsel, het geheele stelsel van Regering de bevordering der Christelijke godsdienst in den weg staat."

4.° *Het strafstelsel.* Spr. heeft wederom zijn bevoegden deskundige geraadpleegd, die hem gezegd heeft dat aan het cultuurstelsel geen ligchamelijke dwang ten grondslag ligt. Indien de strafwetgeving gebrekkig is, dan is dit zijns inziens niet de schuld der volksvertegenwoordigers, maar van vroegere Ministers en Gouverneurs-Generaal. Aan het slot zijner rede zegt spreker dat zijne zienswijze is gegrond op getrouwe naleving van het Regeringsreglement in den zin en in de strekking als het is vastgesteld. Indien de Min. toezeggingen had gedaan, *wanneer* wetsvoorstellen zouden worden aangeboden, hij zou geen strijd gevoerd, maar deze begrooting als eene credietwet beschouwd hebben, mits geene ingrijpende maatregelen genomen werden. Uit al wat hij gelezen heeft, blijkt hem daarvan niets. Hij vraagt, of niet bij het Gouvernement stukken aanwezig zijn, waaruit de juiste stand van de Gouvernements-cultures kan worden gekend. Spr. vreest dat de Kamer niet volkomen bekend is met den toestand, die thans op Java bestaat. Spreker is bezorgd dat binnen een korten tijd ons batig saldo zal verdwijnen, zonder dat de Javaan beter zal bestuurd worden. De Min. wil willekeur, toeval, eigenbelang en gunstbetoon te keer gaan. Niemand betwist dat wat niet of niet goed geordend is, geregeld moet worden. Maar kan men nu den tegenstanders ten laste leggen dat zij gezind zijn *voor* willekeur, *voor* toeval, *voor* eigenbelang, *voor* gunstbetoon? Die verwijten werpt spreker van zich af. Indien men aandringt op stipte naleving der verordeningen, is dat willekeur? Indien men het cultuurstelsel wil handhaven, de particuliere cultuur toelaten, mits het cultuurstelsel geen nadeel lijde, kan daarin eigenbelang, gunstbetoon gezocht worden, welk eigenbelang, welk gunstbetoon kan er in gezocht worden, indien men Nederland de voordeelen wil verzekeren, welke het thans geniet? Indien men zijn geweten steunt op het Regeringsreglement, is daarin dan partijschap gelegen? Spreker eindigt met de hoop, dat de uitslag dezer beraadslagingen moge leiden tot het waarachtig belang van het dierbaar Vaderland.

De **Voorzitter** deelt mede dat van de Tweede Kamer zoo even zijn ontvangen drie wetsontwerpen ten geleide van even zoo vele tractaten met België. Hij stelt voor, die naar de sectiën te verzenden. — Dien overeenkomstig besloten.

De heer **Blankenheym** is voornemens een goedkeurend votum over deze begrooting uit te brengen. De voorganger van dezen Minister van Kolonien scheen hem toe eene te radicale rigting te zijn toegedaan en omzigtigheid uit het oog te verliezen. Thans is een Minister opgetreden, die op bestaande toestanden wil letten, niets wil doen zonder tusschenkomst der Wetgevende Magt, bestaande misbruiken te keer gaan. Uit alles wat de Minister in de andere Kamer gezegd heeft, blijkt hem geene zucht tot omverwerping of slooping. Spreker gelooft dat de Kamer na zes maanden met meer kennis over dezen Minister kan oordeelen. Zijn votum is alzoo een voorloopig blijk van vertrouwen. Het is eene afwachtende houding, welke hij aanneemt en welke hij het meest in het belang van het land beschouwt.

De heer **van Rhemen van Rhemenshuizen** meent, dat in december jl. de Minister van Kolonien twee soorten van bestrijders heeft ontmoet: — enkelen, die alleen den Min. van Kolonien, anderen, die het geheele Ministerie wilden zien aftreden. Spr. behoort tot hen, die het laatste niet wilden. En nu vraagt hij zich af, welke de gevolgen eener verwerping zullen zijn van dit hoofdstuk? De Prov. Staten zullen mannen der behoudende koloniale staatkunde naar deze Kamer heenzenden; maar eveneens staat het vast, dat de kiezers mannen naar de Tweede Kamer zullen zenden, die eene liberale koloniale politiek volgen. Hoe kan dan ooit eene Regering op eene vaste meerderheid in de Tweede Kamer rekenen? Men moge omtrent de kracht dier meerderheid verschillen, zij is daar, hare kracht moet geëerbiedigd worden; men bestrijde haar, maar men eerbiedige haar.

Uit de discussie is hem gebleken dat men hier een Minister heeft, die niet alleen handig en slim is, gelijk men gezegd heeft, maar aan scherpte van zin kennis van Indische zaken paart. De Minister scheen hem toe een eerlijk man te zijn, die met zijne talenten wil woekeren, die kan dwalen, die naar veler meening dwaalt, maar die voor overtuiging vatbaar is en zich niet aan eene partij zal vastklampen. De Minister zegt dat hij is toegedaan eene algemeene liberale staatkunde. Wat bedoelt de Minister daarmede? Wat de Minister van Finantien daarmede bedoelde in zijne bekende rede? Dan heeft hij er vrede mede. Spreker herinnert de nadeelen, èn aan de gouvernements-cultures èn aan de particuliere verbonden; de roeping der Regering is het niet, de belasting in arbeid te veranderen in eene belasting in geld, maar het cultuurstelsel te handhaven, te zuiveren en misbruiken te keer te gaan. Met die liberale staatkunde kan hij instemmen. Herhaaldelijk beroept spr. zich op het belangrijke werk van den heer Cornets de Groot, over het bestuur in Indië, om aan te toonen dat het bestaande voor verbetering vatbaar is. Nogtans voedt spreker twijfel, of het plan van eene kadastrale opmeting practisch uitvoerlijk is. Moet invoering van individueel grondbezit voorafgaan, dan zal men in de eerste vijf en twintig jaren met geene kadastrale opmeting gereed zijn. Spr. herinnert aan den strijd, die er nog altijd bestaat over het eigendom van de gronden. Waarom de dessa's-gewijze aanslag niet behouden? De noodzakelijkheid tot de opheffing bestaat niet.

Spreker beroept zich op vele zaakkundigen, die hij hierover gesproken heeft. Indien de Minister in de andere Kamer bepaalde belofte had gedaan van de landrente bij de wet te zullen regelen, dan zou hij tegen deze begrooting stemmen. Hetgeen de Minister omtrent het consignatie-stelsel in de andere Kamer gezegd heeft, heeft hem geheel gerustgesteld. De reden, waarom spreker deze begrooting aanneemt zonder eenige consequentie voor het vervolg, is nu bekend. Het votum, dat hij zal uitbrengen, is de vrucht van een lang, bezadigd en van hartstogt vrij overleg.

De heer **Hartsen** vangt aan met te herinneren de erkentenis van het hoofd van het Kabinet, dat de koloniale politiek geene verandering heeft ondergaan. Die woorden hebben op hem geen indruk gemaakt van een honorabelen aftogt te willen verzekeren aan den Minister van Kolonien, te minder als hij zich het woord *parlage* te binnen brengt. Spr. heeft de vroegere begrooting afgestemd, omdat zij hem scheen het belang der Indische bevolking, de welvaart der nijverheid en van den handel op te offeren aan eene theorie, die haast mode schijnt geworden te zijn. Spr. ziet niets anders dan eene wisseling van persoon, eene verandering van vorm. Na de rede van den heer van Nispen, kan hij kort zijn. De Min. acht het oordeel van mannen als van den Bosch en Baud gering, maar beroept zich op het oordeel van den commissaris-generaal Elout. Is hij de man bij uitnemendheid der liberale koloniale politiek? Hij was het, die het meest illiberale stelsel omtrent de koffij-cultuur invoerde. Spr. meent dat van den Bosch en Baud liberale mannen waren; maar liberalisme werd in die dagen anders verstaan, zoo verstaan dat Oost- en Westersche beschaving geheel verschillen. Men sprak destijds minder van onderwijs, maar men handelde. Men sprak niet van Christendom, maar van gewetensvrijheid. Maar men had een practisch liberalisme. Het tegenwoordig liberalisme, en ook de Minister zegt: Indië en Nederland zijn één, maar Indie is z. i. iets anders dan eene provincie van Nederland. Spr. wijst op het laatste nommer van het Bataviaasch Handelsblad, waarin de onderwerpen met groote letters gedrukt zijn, welke de Min. bij de wet wil regelen. Indien de heer Elout eene stem *d'outre tombe* kon laten hooren en met dat artikel bekend was, hij zou zeggen: tot de onzen behoort hij niet! De verklaringen van den Min. van Kolonien betrekkelijk de landrente zijn z. i. geheel in harmonie met de verklaring van het hoofd van het Kabinet, dat niets veranderd is. De Minister wil het cultuurstelsel niet veranderen. Spr. gelooft het

gaarne, de Min. is gehouden aan de wet. De suikercontracten zijn voor tien jaren gesloten. De Min. wil particuliere cultures toelaten. Spr. herinnert aan gezegden van den Min. Loudon en den heer van Hoëvell, dat Gouvernements en particuliere cultures niet op den duur naast elkander kunnen blijven. Wat het consignatie-stelsel betreft, spr. herinnert hoe groote Mogendheden er op uit zijn, om de markt te worden onzer producten. Nog geen enkele aannemelijke grond is aangevoerd om den verkoop op Java aan te bevelen. Nog geen Minister heeft durven zeggen, dat hij het consignatie-stelsel zou willen sloopen. Spreker zou er meer aan hechten, indien de Minister de toezegging deed dat er niets in Indië werd verkocht. Wat de inlandsche hoofden betreft, de Min. beschouwt hen als tyrannen, terwijl zij juist de tusschenpersonen zijn, waardoor wij ons gezag weten te handhaven en waardoor het cultuurstelsel vruchten draagt. Indien er misbruiken in Indië bestaan, dan is ook hij van oordeel dat het alleen te wijten is aan het gering personeel ambtenaren in Indië, dat niet genoegzaam is om de nakoming der verordeningen te verzekeren. De voorgenomen intrekking van het besluit van 1838 keurt hij dan ook hoogelijk af. In het midden van Java en in de Sunda-eilanden zijn het de hoofden, die een alles overwegenden invloed uitoefenen, die de diensten regelen, de bezwaren van den gemeenen man aan de districts-hoofden mededeelen. — Later zal men den bedorven invloed der hoofden moeten te hulp roepen om rust en orde te herstellen. De geschiedenis van den oorlog van 1825—1830 heeft voldoende den invloed der hoofden in het licht gesteld. Inlandsche hoofden zijn, omdat zij vreemdelingen waren, dikwijls door het volk vermoord. Wat betreft het denkbeeld van individueel landbezit, dit komt hem voor te zijn eene mystificatie. Spr. beroept zich op een geschrift van den heer van Herwerden, waaruit blijkt tot welke vermeerdering van personeel, verhooging van ambtenaren de plannen des Ministers moeten leiden.

Het individueel landbezit beschouwt hij als het onderdeel van het stelsel om eene belasting in arbeid door geld te doen vervangen. De voordeelen, daaruit verkregen, zullen geheel verloren gaan door de kosten van het personeel. Herziening van het landelijk stelsel wil hij daarom niet afkeuren. Ten slotte zegt hij niet te kunnen deelen de verantwoordelijkheid om eene rigting te steunen, die zegt, dat Indië en Nederland één zijn. Daaruit blijkt, dat de politiek van den vorigen Minister in dit Kabinet gebleven is.

De heer **Boreel van Hogelanden** herinnert de reden zijner bestrijding van den vorigen Minister. Bij de optreding van dezen Minister moest hij dadelijk vragen: of ook hij, even als zijn voorganger, de belasting in arbeid door eene belasting in geld wil vervangen? Het antwoord op die vraag kan tot zijn leedwezen niet geruststellend zijn. De Min. heeft zich als lid der Tweede Kamer aanstonds geschaard onder hen, die de hervorming van de beginselen, waarnaar Indië bestuurd wordt, onvermijdelijk achten. Hij is niet gerustgesteld, als hij bedenkt dat de Min. is opgetreden in een Ministerie, dat geen bezwaar had gemaakt den vorigen Minister op te nemen; als hij verder er op let dat de Minister van Binnenl. Zaken erkend heeft, dat de koloniale politiek geene verandering heeft ondergaan. Indien er tusschen dezen Minister en zijn voorganger verschil bestond, de Minister zou niet in gebreke zijn gebleven dit aan te wijzen. Het is waar, de Minister heeft de cultuurwet ingetrokken, maar waarom? Omdat hij haar te reactionnair achtte. Spr. erkent dat in de Memorie van Beantwoording eenigzins meer geruststellende uitdrukkingen voorkomen, maar merkt ook op dat andere verklaringen van minder geruststellenden aard zijn. De spreker vreest dat de Minister door de omstandigheden genoodzaakt zal zijn telkens een stap verder te doen op den weg tot hervorming, telkens een schakel meer zal pogen los te maken van onze Regeringsbeginselen in Indië. Indien spr. bedenkt dat het deze Min. is, die eene lofrede op het cultuurstelsel heeft gehouden, dan moet hij er zich te meer over verwonderen, dat hij het wil verlaten. Spr. vraagt: kunnen wij thans de Indische baten ontberen? Neen, wij hebben deze noodig, daaraan bestaat dringende behoefte voor het Moederland; maar ook daaraan bestaat eene toenemende dringende behoefte voor de kolonien. Spreker weet, velen noemen het cultuurstelsel onregt en wederregtelijken dwang, maar de Minister zelf noemt het cultuurstelsel heilzaam. Nu merkt spreker op: onregt en wederregtelijke dwang kunnen nooit heilzaam worden genoemd. Dat stelsel is gegrond op den maatschappelijken toestand der Aziatische bevolking, en daaraan geëigend, mits het niet te drukkend worde toegepast. Onder dat stelsel heeft ongestoorde rust in Java geheerscht. Terwijl andere groote Mogendheden een schrikbewind voeren, groote legers op de been houden, hebben wij met eene geringe krijgsmagt en wetten, die de afgunst van den vreemdeling wekken, over een groot aantal millioenen inwoners kunnen regeren. Tot slooping van dat stelsel wil hij niet medewerken. Een tweede bezwaar geldt de instandhouding van het consignatie-stelsel. Spreker herinnert wat jaren geleden plaats had. Toen werd de koloniale markt in Nederland gevestigd in het belang van het Moederland. Men sprak van leeningen aan te gaan om in de behoefte van Indië te voorzien. Toen werd dit consignatie-stelsel in het leven geroepen. Door het consignatie-stelsel zijn ontzaggelijke hoeveelheden producten herwaarts gelokt en is de handel, scheepsbouw en nijverheid verlevendigd. De vorige Minister wilde dat stelsel niet behouden, en spreker meent dat er al te veel aanleiding bestaat om te gelooven dat ook deze Minister het stelsel wil sloopen. De Minister schaarde zich onder hen, die meenden dat dit stelsel is uitgebloeid en dat men slechts trachten moest de hoogste prijzen der Gouvernements-producten te verkrijgen. De Minister zeide dat men de doelmatigheid van den verkoop van producten in Indië meer en meer zou inzien.

Nu wil spr. nog twee bedenkingen wederleggen. In de eerste plaats zegt men, dat de Grondwet niet toelaat eene Begrooting af te stemmen om redenen buiten haar gelegen. Spr. kent geene Grondwettelijke bepaling, waarop die bewering rust. Vooral als het zaken van koloniaal bestuur betreft, is het pligt vertrouwen of wantrouwen uit te spreken.

In de tweede plaats vreest men dat nieuwe verwerping zal leiden tot een constitutioneel conflict tusschen de beide Kamers; moeijelijk voor oplossing vatbaar. Is dit waar, dan ligt in de Grondwet een middel om de gebroken overeenstemming te herstellen, de ontbinding namelijk van die vergadering, welke weigert het bestuur te steunen. Ik verwacht dat die kiezers, die tot de meest verlichte en onafhankelijke in den Lande behooren, zonder aanzien van personen, uitspraak zullen doen over de koloniale rigting van dit bewind en daarover den staf zullen breken. Hij acht die uitspraak noodig in het belang vooral van de zekerheid van het bestuur in Indië. De bestaande onzekerheid heeft reeds veel nadeelen opgeleverd.

De heer **Viruly** maakt eene vergelijking tusschen den Minister en den Minister Loudon. Deze Minister wil vaststelling der Indische Begrooting bij de wet. Dit denkbeeld juicht hij toe in het belang eener goede comptabiliteit. Ook de intrekking van het cultuur-ontwerp keurt hij goed. Contracteren met de hoofden zal ophouden. Spr. beaamt zulks want die contracten hebben slechts tot knevelarijen geleid; vrees voor verlies van het batig slot bestaat niet. Spr. is een bewonderaar van het consignatie-stelsel, maar het ligt niet in de bedoeling van den oprigter dat dit stelsel eeuwig moet blijven bestaan. Eenmaal zal dat stelsel moeten vallen. Ook de invoering van het stelsel van individueel landbezit draagt zijne goedkeuring weg.

De heer **van der Heim** is aan het woord.

De zitting is daarna gescheiden tot morgen 11 ure.

Tweede Kamer.

Zitting van Maandag 29 Junij.

Aan de orde is de beraadslaging over het ontwerp van wet, betreffende **den Schelde-tol.**

De algemeene beraadslagingen worden deswege geopend.

De heer **Godefroi** is niet tegen het ontwerp, maar verlangt nadere inlichtingen nopens de Memorie van Toelichting. Daarin is mededeeling gedaan van de handelingen der vorige Regering ten deze. Met welk doel is dit geschied? Was het om de geschiedenis der zaak mede te deelen, dan had dit vollediger moeten geschieden. Het schijnt met geen ander doel te zijn geschied, dan om de handelingen van het vorig Kabinet te laken. Maar die handelingen zijn in de Memorie van Toelichting niet juist medegedeeld. Zoo de vorige Regering de kapitalisatie verlangd en België die geweigerd heeft, dan blijkt dat die voor ons niet zoo nadeelig was. Maar spreker houdt vol, dat de mededeeling, of liever de voorstelling van de handeling van het vorige Kabinet, onjuist is. Dat Kabinet heeft geene vordering gedaan van ongeveer 11 millioen gulden. In een gesprek tusschen den Belgischen gezant en een der betrokken Ministers werd dergelijk denkbeeld geopperd, en dat denkbeeld werd opgevat door de Belgische Regering, en toen heeft de Belgische Regering aangeboden de som van 11 millioen; maar men heeft geen som, geen som van 11 millioen gevraagd. De Belgische Regering heeft later het aanbod van 11 millioen losgelaten, maar toen 13 millioen aangeboden. Dat aanbod is niet aangenomen. De eenige aanbieding door het Nederlandsch Gouvernement gedaan, was tot een bedrag van 15 millioen. Dat was onze formele eisch. Die aanvraag hebben wij destijds gedaan, omdat die gegrond was op een billijken maatstaf. Er zijn geen drie verschillende grondslagen geweest. Spreker zal nu niet vragen of de maatstaf, toen aangenomen, billijker was dan die, door het tegenwoordig Kabinet aangenomen, maar hij heeft gemeend het onjuiste in de voorstelling van de feiten te moeten aanwijzen; hij achtte het zijn pligt de feiten in een helder daglicht te plaatsen. Wat er van zij, spr. zal het ontwerp aannemen. De uitkomst is alles behalve voordeelig, maar hij ontkent niet het precair bezit van den tol, zoodat men tevreden zijn moet met hetgeen verkregen is.

De heer **van Eck** kan zich volkomen vereenigen met het standpunt door de Regering ten deze ingenomen. Hij gelooft ook, dat, indien de tol niet meerder zou opbrengen, het beter ware geweest dat bij de kapitalisatie de twee laatste jaren ten grondslag waren genomen. Wat den afkoop van 4 ton betreft, ziet hij geen reden waarom de Regering de reclames geheim houdt, waarom die afkoop niet kan worden verkregen. Het komt spr. voor, dat die afkoop bij tractaten was verzekerd. Hij vraagt, of het dan zoo moeijelijk zou zijn geweest den vorigen toestand te herstellen. België is nu van grooten dwang ontheven; de Regering had dan ook kunnen slagen in den afkoop. Spr. hoopt dat de Regering geene poging onbeproefd zal laten om tot de kapitalisatie van 4 ton te geraken.

De **Minister van Buitenlandsche Zaken** beantwoordt in de eerste plaats de opmerking van den heer Godefroi, ten aanzien van de vermelding der handelingen van het vorig Gouvernement in de Memorie van Toelichting. De Regering was toch verpligt al de antecedenten in deze zaak mede te deelen. — Wat nu de vordering van 11 millioen betreft, kan de Minister bewijzen wat in de Memorie van Toelichting gezegd is. Die vordering is mondeling gedaan, zoo als blijkt uit een brief van den voormaligen Minister van Finantien, dien hij voorleest. Hieruit blijkt, dat die vordering van 11 millioen wel degelijk aan de Belgische Regering gedaan is.

Wat de kapitalisatie van 4 ton betreft, zoo leest de Minister verder een officiëlen brief van den voormaligen Minister van Buitenl. Zaken voor. Dus is de zaak wel degelijk hangende geweest, is de vordering wel degelijk voorgesteld. In een officiëlen brief is dat voorstel gedaan, maar van 4 ton werd daarin niet gesproken. — De Minister meent in antwoord op den heer van Eck, dat de berekening van de afkoopsom juist is; het geldt eene onvervreemdbare rente, ten laste van België sedert 1839. Elk lid der Kamer kan het geheime stuk ter griffie nazien, dat in der tijd als zoodanig werd medegedeeld.

De heer **Godefroi** gelooft, dat hij niet onjuist was ingelicht aangaande datgene wat hij als eene verkeerde en onjuiste voorstelling in de Memorie van Toelichting had aangewezen. Wat den afkoop van de 4 ton betreft, aan de onderhandelingen over den Scheldetol is dadelijk verbonden het denkbeeld van kapitalisatie der onvervreemdbare rente van 4 ton ten laste van België. — Wat de zoogenaamde vordering van 11 ton betreft, zoo de Regering alles had willen mededeelen over den afkoop van den Scheldetol, dan had de Memorie van Toelichting eene juiste voorstelling moeten bevatten; maar er wordt daarin gezegd, dat onze Regering heeft gedaan eene *vordering*, en dat was volstrekt het geval niet. De toenmalige Minister van Buitenlandsche Zaken heeft verklaard, dat hij zich met het denkbeeld des Ministers van Finantien, nopens die 11 millioen, niet kon vereenigen. Het bewijs dat wij 11 millioen hebben gevorderd, is *niet* te leveren. Wat aangaat de som van ongeveer 13 millioen, die onzerzijds zouden zijn gevraagd, zal spr. het bewijs leveren, dat België niet te doen had met een formeel aanbod. De slotsom van een officieel schrijven, dat spreker bijbrengt, was dat de Nederlandsche Regering het 25 maal verdubbelen als grondslag voor de berekening wilde aannemen.

De heer **van Eck** blijft bij zijne meening.

De heer **van der Linden** merkt op dat in het verslag niet goed gerelateerd is wat in de afdeelingen is voorgevallen. De heer Godefroi had in zijne afdeeling twijfel geopperd, en toen had spreker gezegd, dat het wenschelijk ware aan de Regering mededeeling van stukken te vragen. En nog zou hij wenschen, dat deze overgelegd wierden, ten einde de zaak tot duidelijkheid te brengen.

De **Minister van Finantien** mag in dubbele mate zijne verwondering niet verbergen over het gesprokene. 1°. Heeft het hem verwonderd, dat de thans gemaakte hoofdopmerking niet in het verslag der afdeelingen was opgenomen; want dan had de Regering aan de mededeeling van stukken kunnen voldoen. 2.° Heeft hem de stoutheid des sprekers uit Amsterdam bevreemd, die feiten heeft durven stellen.

De Minister zal het gesprokene thans kortelijk nagaan en wel 1°, nopens de 11 millioen en 2°, nopens het aanbod van 13 millioen. De spr. had zich verwonderd, dat „de Regering in de Memorie van Toelichting had willen leveren een kritiek." Maar de Regering wilde geene kritiek leveren. En wat nu aangaat de opmerking nopens de 11 millioen, zegt de Minister, dat de brief van 20 september 1861 aanving de onderhandelingen; dat van de som van 10 à 11 millioen werden afgetrokken eenige gelden en daarop werd aangeboden eene som van 10 millioen. De onderhandelingen hebben over die sommen plaats gehad, hetgeen blijkt uit eene missive; maar ten slotte werd eene som van 15 millioen gulden geëischt, zijnde het middencijfer van de jongste tien jaren, vermenigvuldigd met den penning 25. De Minister kan zich begrijpen dat er verschil van meening omtrent het verdrag bestaat, maar dat laat niet na dat de som van 11 millioen aanvankelijk gevraagd was.

Wat het bedrag van 13 millioen betreft, bevreemdt den Min. zeer de stoutheid van den spreker. De heer Godefroi heeft blijkbaar bedoeld den penning 25, en hij haalde eene missive van den heer Strens aan. De Minister moet het duidelijk en onwederlegbaar bewijs leveren, dat men wel degelijk den penning 20 had vastgesteld. Ik heb, zegt hij, den brief van 26 october 1861 voor mij, en daarin is het afschrift begrepen van een ontwerp-protocol nopens een aanvankelijken grondslag. En wat de berekening betreft wanneer men met 20 vermenigvuldigt, dan krijgt men 13 millioen, die als grondslag van de onderhandelingen kon worden genomen. Uit een brief van den Min. van Buitenl. Zaken aan den Min. van Finant. van 17 october bleek, dat hij het als een te hoogen eisch beschouwde. Na al hetgeen ik heb voorgelezen, mag ik zeggen, dat ik reden heb verwonderd te zijn over de stoutheid van den spreker uit Amsterdam, die met zoo weinige kennis der zaak dergelijke stellingen in de Vergadering durfde te ontwikkelen. — De Belgische Regering heeft dadelijk getracht de som van 13 millioen vast te houden, ten einde hoogere eischen te voorkomen. De Belgische gezant vervoegde zich tot den heer Strens, die echter meende dat een interimaire Minister zich niet met de zaak mogt bemoeijen. De Belgische Regering bleef echter aandringen en toen heeft onze Minister van Buitenl. Zaken de som van 15 millioen gevraagd, die dus hooger was dan de vorige som. De missive des Ministers, waarin hij verklaarde, dat hij zich als interimair niet met de zaak kon bemoeijen, is van den 29 november 1861. Deze Regering vond de zaak op die wijze, en de uitslag harer pogingen ligt thans voor u.

De heer **Dullert** treedt in eenige toelichting tot het verwijt van den heer van der Linden nopens het niet opnemen van de opmerking van den heer Godefroi in het verslag. Het betwiste punt was niet ter kennis gebragt van de Commissie van Rapporteurs en dus kon deze het onmogelijk in het rapport opnemen.

De heer **Godefroi** moet nopens het gebeurde in de sectien zeggen dat de heer van der Linden zoowel als hij over bedoeld punt in de afdeelingen gesproken hebben. Evenzeer is het waarheid dat de heer van der Linden aangedrongen heeft op de vermelding. Ik heb toen reeds inlichtingen gewenscht nopens het gezegde in de Mem. van Toelichting over de zoogenaamde vordering van 11 millioen en over hetgeen verder daarin over de som van 13 millioen is gezegd. De rapporteur mijner afdeeling is de heer Meylink. Als hij de bedoelde opmerking niet heeft opgevat, dan is dit toch niet mijne schuld. Ik wenschte thans alleen te constateren dat de bedenking in mijne afdeeling gemaakt is, maar dat zij niet in het verslag is opgenomen.

Wat de redevoering van den Min. van Finantien betreft, spr. houdt van geen qualificatien, en onthoudt zich van personaliteiten, maar nog heeft hij den moed om te zeggen dat hetgeen hij in zijne eerste rede bijgebragt heeft, niet wederlegd is. Hij heeft daarin gezegd dat onjuist en verkeerd is de voorstelling dat de Nederl. Regering eene *vordering* van 11 of van 13 millioen gedaan heeft, er heeft daarover slechts eene gedachtenwisseling plaats gehad. Eigenlijke onderhandelingen hadden er nog niet plaats, maar slechts besprekingen, *pourparlers.* Anders kan men niet afleiden uit het protocol-ontwerp van den Belgischen gezant. Als men spreekt van 15 millioen, dan is dat de ware toedragt der zaak geweest.

De heer **van Goltstein** zal zich niet verdiepen in een onderzoek over het vroeger voorgevallene, maar alleen zeggen, dat het hem gebleken is, dat België zich een aanzienlijk offer wilde getroosten. Het is langzamerhand tot hooger aanbiedingen gekomen. Wanneer spreker nu vraagt of ons geldelijk belang behoorlijk in het oog is gehouden, dan moet hij zeggen, dat hij het niet gelooft; evenwel is hij geneigd voor het ontwerp te stemmen. Hij is niet ongezind een blijk van welwillendheid aan België te geven. Wij verkeeren in het ongestoorde bezit van den Scheldetol die ons bij het tractaat van scheiding verzekerd is, en die door de groote Mogendheden is gewaarborgd. Dat was de toestand. En gaan wij nu de voordeelen na, dan bevinden wij dat die tot bijkans 1 millioen waren gestegen. Het gevolg zal nu zijn, dat die som met 2 à 3 ton jaarlijks zal worden verminderd. De Regering had die moeten verzekeren, terwijl België er hoog belang bij had om van dien tol af te komen, en voor het handelsbelang de vrije vaart op de Schelde te verzekeren. Ziedaar zegt spr. hoe naar mijne beschouwing, uit een geldelijk oogpunt bezien, het verdrag had moeten worden tot stand gebragt, maar spreker, zich verheffende boven het louter finantieel belang, zegt, dat het hier geldt een handelsbelang en het belang der aankweeking van goede betrekkingen met België, daarom zal hij voor het ontwerp stemmen.

De **Minister van Finantien** merkt op, dat, indien men eenmaal op een verkeerd terrein is geraakt, het dan niet gemakkelijk valt daarvan terug te komen. Nog heeft de spreker uit Amsterdam gewaagd van *pourparlers* en besprekingen, en gezegd dat er geene *vorderingen* waren geschied. Maar als nu een Minister namens de Regering voorstellen doet aan eene andere Regering, dan mag men vragen of het Gouvernement zich daardoor niet gebonden zou achten? Ik heb, zegt de Minister, van de eerlijkheid van een Gouvernement andere en betere gedachten.

Wat aangaat het standpunt door den heer van Goltstein ingenomen ten behoeve van het handelsbelang en de goede verstandhouding met België, daar anders eene som van ruim 17 millioen had moeten worden gevorderd ter bestrijding van het finantieel verlies, — merkt de Minister op dat het bedrag onzer voordeelen in 1861 wel is waar 1 millioen beliep, maar dat het in 1862 gedaald was tot ruim 9 ton. Hieruit volgt het bewijs dat sprekers stelling niet opgaat. Wat nu 1863 betreft, het bedrag daarvan is nog niet op te maken, maar uit de verstreken 5 eerste maanden kan men reeds zien dat het bedrag evenzeer minder zal zijn. — De Minister gelooft dus dat de afkoopsom al zeer voldoende is.

Hierop worden de beraadslagingen gesloten en is na goedkeuring der artikelen het wetsontwerp nopens den afkoop van den Scheldetol met algemeene stemmen **aangenomen.**

II. Het wetsontwerp *tot bekrachtiging van het handelsverdrag met Belgie gesloten* is alsnu aan de orde. Het geeft tot geene discussie aanleiding en wordt met algemeene stemmen **aangenomen.**

III. De Voorzitter deelt mede dat de Ministers van Buitenl. Zaken en van Finantien schriftelijk hebben kennis gegeven dat het wetsontwerp *tot bekrachtiging van eenige artikelen van het verdrag met de Hawaii-eilanden* gesloten, wordt **ingetrokken**, uithoofde dat dat verdrag welligt eenige wijzigingen zal ondergaan. — Dat ontwerp maakt alzoo geen onderwerp van discussie meer uit.

IV. Voorts is beraadslaagd over het wetsontwerp *tot verhooging van Hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor* 1863 (**Binnenlandsche Zaken**). — De heer **Cool** is gezind dit ontwerp aan te nemen omdat daardoor algemeene welvaart zal worden verspreid, en ook omdat men in Groningen steeds naar vooruitgang streeft, maar hij brengt eenige opmerkingen in het midden: 1°, ten aanzien van de zamenvoeging van drie verschillende openbare werken in een ontwerp, en 2°, over de beteekenis van het openbaar of algemeen belang. — De heer **Reinders** verdedigt het ontwerp, voor zoo veel betreft de aanvrage voor de scheepvaartkanalen van Groningen, en toont het groote belang aan, dat daarin ook voor de verbinding met het geheele Land gelegen is. — De **Minister van Binnenlandsche Zaken** verdedigt de zamenvoeging van de drie werken in één ontwerp. — De heer **de Meester** vraagt inlichting hoe ver de plannen gevorderd zijn tot het graven van een kanaal van Kampen naar de Zuiderzee. — De **Minister** antwoordt dat die zaak nog hangende is en de onderhandelingen nog loopende zijn. — Nadat de heer **Cool** zijn gevoelen nader had ontwikkeld, zijn de algemeene beraadslagingen gesloten.

Art. 1. (*Scheepvaart-kanalen in Groningen.*) Zonder discussie goedgekeurd.

Art. 2. (*Calamiteuse polders in Zeeland.*) — De heer **Heemskerk Az.** heeft daartegen bezwaar. Het is wel een nuttig werk, maar niet van zoodanigen aard dat het Rijk het alleen bekostige. Hij zou wenschen dat de Provinciale Staten van Zeeland daarover nader werden gehoord. — De heer **van Eck** acht de zaak van algemeen belang en wederlegt de bezwaren van den vorigen spreker.

De heer **Storm van 's Gravesande** vraagt inlichtingen aan den Minister en gelooft, dat de schade voor een groot deel ten gevolge van de militaire defensie veroorzaakt is. — De heer **van Diggelen** toont de buitengewone omstandigheden aan waarin de polders verkeeren waarvoor deze subsidie wordt gevraagd. — De heer **van Loghem** zal tegen het artikel stemmen, omdat hij hecht aan de beginselen door den eersten spreker ontwikkeld. — De **Minister** verdedigt de aanvrage en betoogt dat er hier in het algemeen belang hulp gevorderd wordt. Er bestaat wel geen regt, maar de grootste billijkheid vordert de inwilliging. — De heeren **Heemskerk Az.** en **van Eck**, alsmede de **Minister** hebben nader hunne gevoelens blootgelegd. — De heer **Begram** is voor het artikel, op grond van den bijzonderen toestand waarin dit gedeelte van Zeeland zich bevindt, en ook omdat hij die stem kan uitbrengen zonder een beginsel te schaden. — Na wederantwoord van den **Minister** is het artikel met 45 tegen 8 stemmen **aangenomen.** — *Tegen* de heeren: Heemskerk Az., de Brauw, van Heiden Reinestein, Dumbar, Wijbenga, van Loghem, Mensonides en Nolthenius.

Art. 3. (*Haven van Middelharnis.*) De heer **Storm van 's Gravesande** heeft bezwaar tegen dit artikel, omdat hij niet kan toegeven dat dit werk is van algemeen belang. — De heer **van Kerkwijk** herinnert wat vroeger omtrent deze zaak is voorgevallen. Hij wijst op den treurigen toestand waarin zich de haven bevindt. Hij beroept zich ook op de discussien in de Provinciale Staten van Zuid-Holland gehouden en op hetgeen daar de heer Hoogendijk in het midden gebragt heeft. Hij gelooft dat er in billijkheid van de provincie niet meer kan worden gevorderd.

De **Minister** betoogt ook de noodzakelijkheid van het werk. Het geldt daarbij wel degelijk een Rijksbelang. De zaak is reeds sedert lang hangende. Van den kant der provincie zal krachtig worden bijgedragen. Hij hoopt dus den spreker uit Steenwijk tot andere overtuiging te brengen.

In omvraag gebragt wordt art. 3 met algemeene stemmen *goedgekeurd.* Na goedkeuring van de artt. 4 en 5 en de beweegredenen is het geheele wetsontwerp met algemeene stemmen **aangenomen.**

Nu is aan de orde

V. Het wetsontwerp *tot aflossing der door het Rijk gewaarborgde schuldbrieven ten laste van Oost-Indië.*

De **Voorzitter** stelt voor dit en de overige ontwerpen morgen te behandelen. — De heer **de Poorter** verlangt het houden eener avondzitting. — De **Min. van Binnenl. Zaken** zegt, dat de Ministers bereid zijn om zich aan de beslissing der Kamer ten deze te onderwerpen. — De heer **van Nispen** verklaart zich tegen dat voorstel. — De heer **de Brauw** zegt, dat hij heden avond niet zal kunnen tegenwoordig zijn. Met 33 tegen 21 stemmen wordt het voorstel van den heer de Poorter *verworpen*, zoodat op morgen de beraadslaging over de verdere wetsontwerpen enz. zal worden voortgezet.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van woensdag 24 dezer zijn ingekomen de navolgende verzoekschriften, als: een adres van den Gemeenteraad van Schiedam, tot ontwikkeling van zijne bezwaren tegen het wetsontwerp tot verhooging van den accijns op het binnenlandsch gedistilleerd van *f* 22 tot *f* 35 per vat en dus met nagenoeg 60 pct.; de Raad verzoekt eerbiedig, maar tevens dringend, dat de Kamer zich met de door de Regering gedane voordragt te dezer zake niet vereenigen moge; en een adres van van den Bergh en andere inwoners van Arcen, Broekhuizen en andere gemeenten, betrekkelijk het met België gesloten verdrag tot regeling van de wateraftappingen uit de Maas. — Deze adressen zijn verzonden naar de commissie voor de verzoekschriften.

In de zitting van de Tweede Kamer van vrijdag 26 dezer zijn ingekomen de navolgende verzoekschriften, als: twee adressen houdende bedenkingen tegen het wetsontwerp tot goedkeuring van het met België gesloten tractaat wegens de wateraftappingen van de Maas, als van den Gemeenteraad van St. Oedenrode en het Gemeentebestuur van Aalst, en J. Taets van Amerongen en andere inwoners van Gendringen, houdende aandrang op de aanneming van het wetsontwerp tot regeling van de grensscheiding tusschen die gemeente en de gemeente Bergh. — Deze adressen zijn verzonden naar de Commissie voor de verzoekschriften.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. VAN BEYN, te Rotterdam.